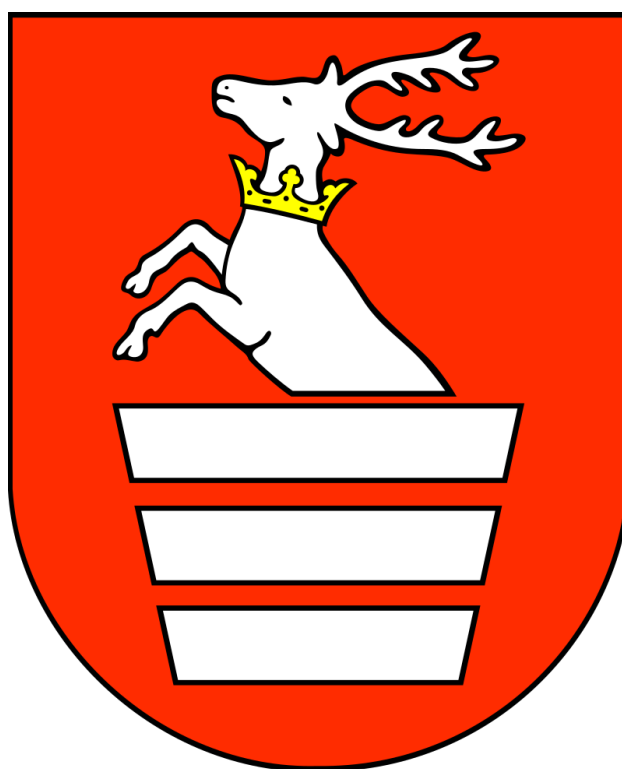

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU KRAŚNICKIEGO ZA LATA 2021-2022

Wykonawca:
Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja
43-450 Ustroń ul. Sikorskiego 10
tel. +48 512 110 314; fax (33) 487 63 98
biuro@eko-precyzja.eu

Spis treści

1. Wykaz skrótów	4
2. Wstęp	5
2.1. Podstawa prawna	5
2.2. Okres sprawozdawczy	5
2.3. Źródła danych	5
2.4. Zakres opracowania	6
3. Charakterystyka powiatu kraśnickiego	7
3.1. Położenie	7
3.2. Budowa geologiczna i zasoby kopalin	9
3.2.1. Budowa geologiczna	9
3.2.2. Zasoby kopalin	11
3.3. Klimat	20
3.4. Komunikacja	25
3.4.1. Sieć drogowa	25
3.4.2. Transport kolejowy	26
3.4.2. Komunikacja publiczna	27
3.4.3. Transport rowerowy – zeroemisyjny transport w powiecie	28
3.5. Demografia	28
3.6. Sieć ciepłownicza, sieć gazowa oraz energetyka	30
3.7. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna	33
3.8. Wody powierzchniowe i podziemne	45
3.9. Zasoby przyrodnicze	53
3.9.1. Formy ochrony przyrody	53
3.9.2. Grunty leśne i tereny zieleni	73
3.10. Gleby	74
4. Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kraśnickiego za lata 2021–2022	79
4.1. Gospodarka wodno-ściekowa	79
4.2. Gospodarka odpadami	90
4.3. Ochrona gleb	96
4.4. Ochrona przyrody i krajobrazu oraz lasów	99
4.5. Ochrona powietrza	106
4.6. Ochrona przed hałasem	109
4.7. Promieniowanie elektromagnetyczne	116
4.8. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	120
4.9. Ochrona zasobów kopalin	130
4.10. Edukacja ekologiczna	132
5. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska	139
6. Ocena systemu monitoringu	141
7. Podsumowanie lat 2021-2022	145
Spis tabel	148
Spis rysunków	149

1. Wykaz skrótów

ARiMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
b.d.	Brak danych
CRFOP	Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody
EFRR	Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
GDDKiA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział
GDOŚ	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GUS	Główny Urząd Statystyczny
GZWP	Główny Zbiornik Wód Podziemnych
IMGW	Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej
IUNG PIG	Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy
JCWP	Jednolita część wód powierzchniowych
JCWPd	Jednolita część wód podziemnych
JST	Jednostka Samorządu Terytorialnego
KSRG	Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy
KPOŚK	Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych
KPPSP	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej
LGD	Lokalna Grupa Działania
MPZP	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
ODR	Ośrodek Doradztwa Rolniczego
OSChR	Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza
OUG	Okręgowy Urząd Górniczy
OSP	Ochotnicza Straż Pożarna
OZE	Odnawialne Źródła Energii
PEM	Pola elektromagnetyczne
PGL LP	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
PGW WP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PIG-PIB	Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy
PMŚ	Państwowy Monitoring Środowiska
POP	Program Ochrony Powietrza
POŚ	Program Ochrony Środowiska
PROW	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
PSPAP	Potencjalny Sprawca Poważnej Awarii Przemysłowej
PSZOK	Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych
RDLP	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
RDW	Ramowa Dyrektywa Wodna
RFIL	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych
RFRD	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg (dawniej FDS)
RPO WL	Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego
RWMŚ	Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska
RZGW	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
UE	Unia Europejska
UMWL	Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
ZDP	Zarząd Dróg Powiatowych
ZDW	Zarząd Dróg Wojewódzkich
ZDR	Zakłady Dużego Ryzyka

2. Wstęp

2.1. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza, co 2 lata raporty z wykonania programów, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy. Po przedstawieniu raportów odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu albo radzie gminy, raporty są przekazywane przez organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy odpowiednio do ministra właściwego do spraw środowiska, organu wykonawczego województwa i organu wykonawczego powiatu.

Raport został opracowany na podstawie Programu Ochrony Środowiska przyjętego Uchwałą nr XLIII-321/2022 Rady Powiatu Kraśnickiego z dnia 26 stycznia 2022 r. w sprawie uchwalenia „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kraśnickiego na lata 2021–2024 z uwzględnieniem perspektywy do 2027 roku”.

Program Ochrony Środowiska ma na celu realizację polityki ochrony środowiska na terenie powiatu kraśnickiego. Jego realizacja prowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego i efektywnego zarządzania środowiskiem. Celem Raportu jest ocena stopnia realizacji i analiza ujętych w Programie działań wraz z poniesionymi nakładami finansowymi.

2.2. Okres sprawozdawczy

Niniejszy Raport z realizacji *Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kraśnickiego na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do 2027 roku* sporządzono na podstawie analizy realizacji zadań zawartych w Programach, określonych dla Powiatu Kraśnickiego. Raport obejmuje okres od **1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2022 r.**

2.3. Źródła danych

Dane wykorzystane podczas sporządzania niniejszego raportu pochodzą z:

- Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie;
- Starostwa Powiatowego w Kraśniku;
- Urzędu Miasta w Kraśniku;
- Urzędu Miejskiego w Urzędowie;
- Urzędu Miejskiego w Annopolu;
- Urzędu Gminy w Zakrzówce;
- Urzędu Gminy Wilkołaz;
- Urzędu Gminy Szastarka;
- Urzędu Gminy Kraśnik;
- Urzędu Gminy Gościeradów;
- Urzędu Gminy Dzierzkowice;
- Urzędu Gminy Trzydnik Duży;
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie;
- Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie;

- Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Lublinie;
- Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Lublinie;
- Nadleśnictwa Gościeradów;
- Nadleśnictwa Kraśnik;
- Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie;
- Zarządu Dróg Wojewódzkich w Lublinie;
- Zarządu Dróg Powiatowych w Kraśniku;
- Wojewódzkiego Inspektoratu Drogowego w Lublinie;
- Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Lublinie;
- Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli;
- Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Lublinie;
- Okręgowego Urzędu Górniczego w Lublinie;
- MPK Sp. z o.o. w Kraśniku;
- PGW WP RZGW w Warszawie;
- PGW WP RZGW w Krakowie;
- PGW WP RZGW w Rzeszowie;
- Spółdzielni mieszkaniowej „Metalowiec”;
- Kraśnickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Kraśniku;
- Komendy Powiatowej Policji w Kraśniku;
- Placówek oświatowych na terenie powiatu kraśnickiego.

2.4. Zakres opracowania

W skład niniejszego Raportu wchodzi następujące składowe:

- Charakterystyka powiatu kraśnickiego;
- Zakres realizacji Programu;
- Ocena realizacji Programu;
- Ocena systemu monitoringu;
- Podsumowanie.

3. Charakterystyka powiatu kraśnickiego

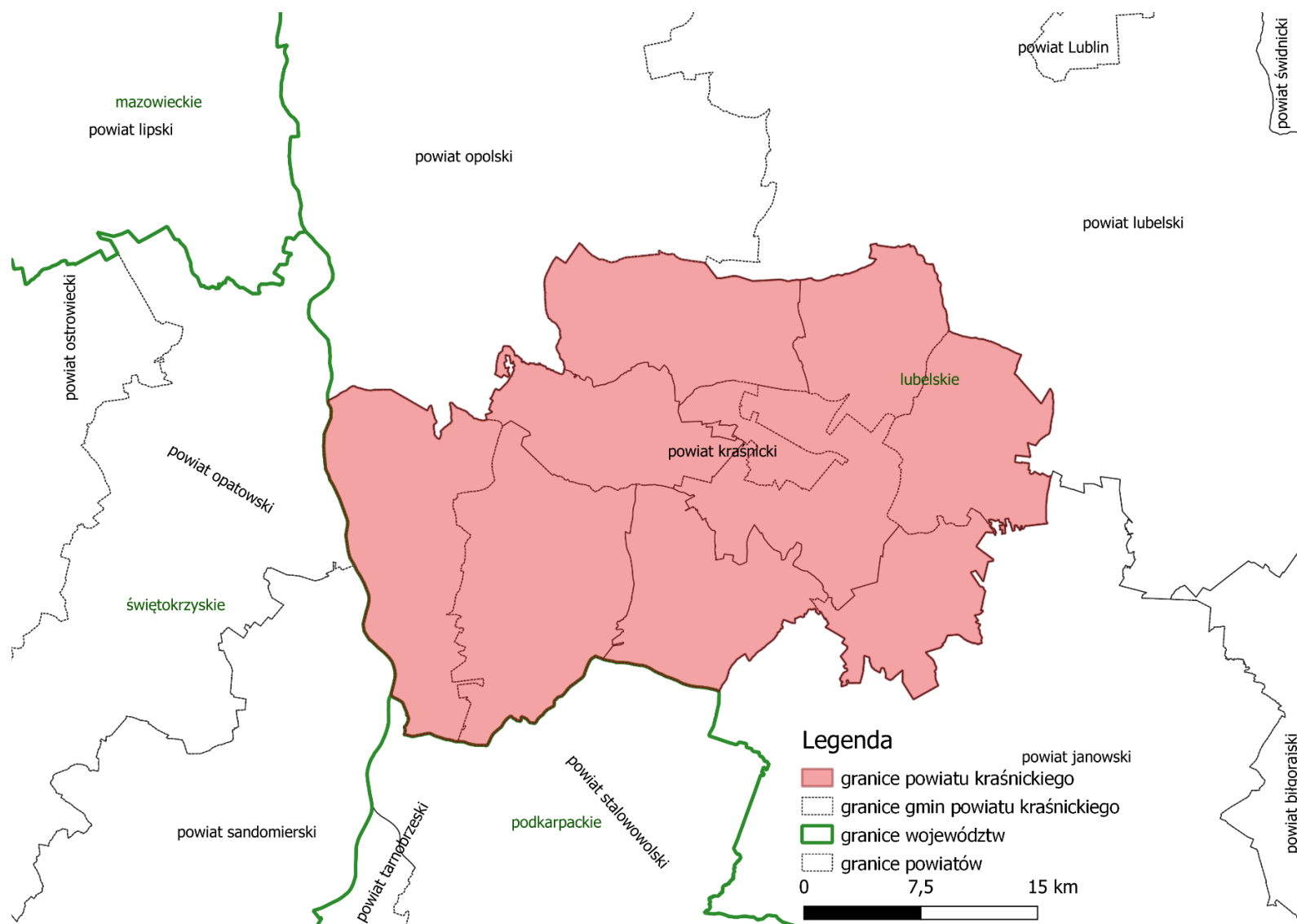
3.1. Położenie

Powiat kraśnicki położony jest w południowo – zachodniej części województwa lubelskiego na Rztoczu Zachodnim oraz na Wzniesieniach Urzędowskich i jest jednym z 24 powiatów w województwie lubelskim. Obszar powiatu wynosi 1 005,3 km², co stanowi 5% powierzchni województwa.

Powiat kraśnicki graniczy z powiatami: na północy z powiatem opolskim, na zachodzie z lubelskim, od południa z powiatem janowskim i stalowowolskim, natomiast od zachodu z powiatami: sandomierskim oraz opatowskim. Zachodnia granica powiatu kraśnickiego stanowi jednocześnie granicę województwa lubelskiego z województwem świętokrzyskim, a część południowej granicy – granicę z województwem podkarpackim.

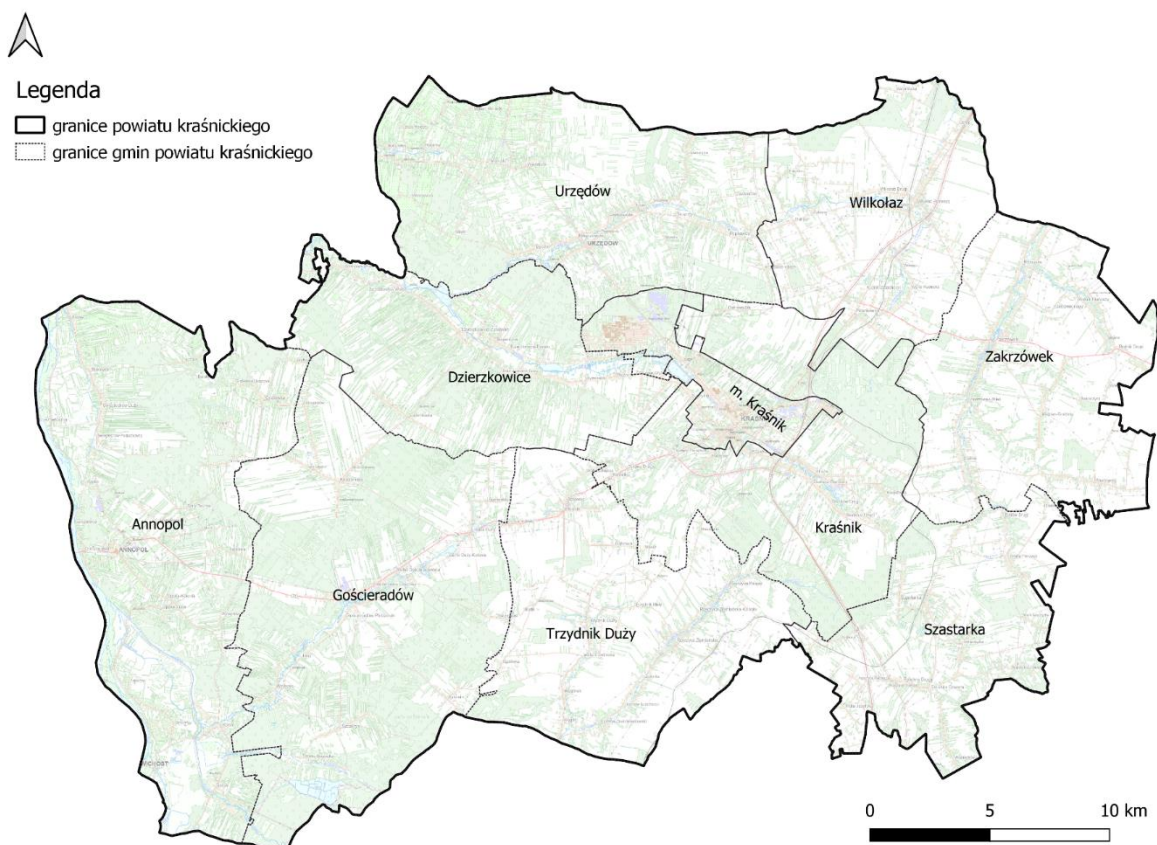
W skład administracyjny powiatu wchodzi 10 gmin:

- Annopol – gmina miejsko – wiejska;
- Dzierzkowice – gmina wiejska;
- Gościeradów – gmina wiejska;
- Kraśnik – gmina wiejska;
- Kraśnik – gmina miejska;
- Szastarka – gmina wiejska;
- Trzydnik Duży – gmina wiejska;
- Urzędów – gmina miejsko - wiejska;
- Wilkołaz – gmina wiejska;
- Zakrzówek – gmina wiejska.

Rysunek 1. Położenie powiatu na tle województw

źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

Rysunek 2. Powiat kraśnicki w podziale na gminy

źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

3.2. Budowa geologiczna i zasoby kopalin

3.2.1. Budowa geologiczna

Omawiany obszar pod względem geologicznym położony jest w obrębie Rowu Lubelsko–Lwowskiego i Podniesienia Radomsko–Kraśnickiego. Rów Lubelsko-Lwowski wypełniony jest utworami karbonu, które tworzą wychodnie na erozyjnej powierzchni podjurańskiej. Jednakże omawiany rejon trzeba uznać za pozabilansowy ze względu na dużą głębokość zalegania warstw węgla (poniżej 1000 m) oraz niewielką ich miąższość.

W stropie paleozoicznego podłoża zalega seria osadów mezozoicznych. Są to zalegające prawie poziomo lub łagodnie pofałdowane piaskowce, margle, wapienie i dolomity jury oraz wapienie, margle, opoki, gezy i kreda pizująca. Seria utworów mezozoicznych pocięta jest licznymi uskokami o amplitudzie nieprzekraczającej 100 m. W profilu utworów paleozoiczno-mezozoicznych brak jest utworów permu i triasu.

Osady kredy górnej występują na całym omawianym obszarze. Osiągają one duże miąższości w granicach 800-1000 m. wykształcone są w postaci opok, wapieni i margli.

Osady trzeciorzędu zachowały się jedynie szczątkowo w postaci izolowanych płatów. Są to mioceńskie osady strefy przybrzeżnej i płytkowodne, wykształcone w postaci: piaskowców, wapieni detrytycznych, wapieni rafowych, margli i iłów, osiagające miąższość do 20-25 m.

Utwory najmłodsze, powierzchniowe, reprezentowane są głównie przez osady czwartorzędowe, które zalegają nieciągłą warstwą na zerodowanym, starszym podłożu – głównie na utworach węglanowych kredy górnej. Miąższość osadów czwartorzędowych jest

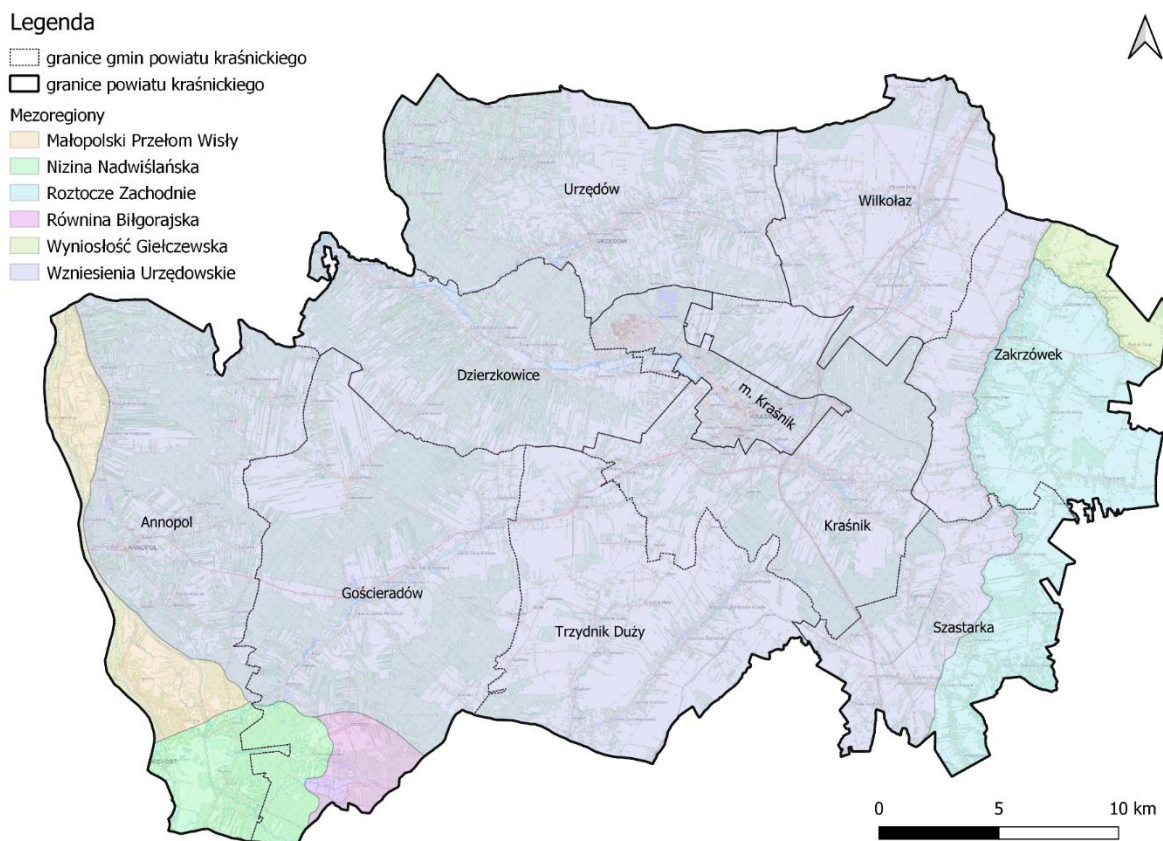
bardzo zróżnicowana i ściśle związana z deniwelacjami starszego podłoża – waha się od kilku do kilkudziesięciu metrów. Większe miąższości tych utworów występują jedynie w dolinach rzek: Wyżnicy, Urzędówki i Bystrzycy oraz w ich rozgałęzionej sieci bocznych dolin. Są to plejstoceny osady facji lodowcowych, wodnolodowcowych, rzecznych i eolicznych, należące do stadiów lub faz poszczególnych zlodowaceń. Najstarszy czwartorzęd reprezentują preglacjalne osady piaszczysto-żwirowe oraz bruk, powyżej których zalegają żwiry i glina zwałowa z dużą ilością gruzu i otoczków skał kredowych zlodowacenia południowopolskiego. Zlodowacenie środkowopolskie to osady występujące w formie płatów i wykształcone w postaci piasków i żwirów wodnolodowcowych o miąższości dochodzącej do 8-10 m. Osady zlodowacenia północnopolskiego pokrywają znaczną część omawianego obszaru. Reprezentowane są one przez piaski, mułki rzeczne i rzeczno-peryglacjalne tarasów nadzalewowych. Są one częściowo zerodowane i lokalnie przykryte młodszymi piaskami deluwialnymi wynoszonymi z bocznych dolin. Miąższość piasków tarasowych jest dość zmienna i dochodzi do 15 m. Najbardziej charakterystycznymi i rozpowszechnionymi osadami okresu zlodowacenia północnopolskiego są lessy. Ich miąższość miejscami przekracza 10 m. Na omawianym obszarze stwierdzono również występowanie lessów piaszczystych i piasków pyłowych lessopodobnych. Z osadów, których wieku nie można jednoznacznie określić, należy wymienić piaski deluwialne, które są bardzo pospolite na omawianym terenie. Wypełniają one doliny i lokalne depresje. W dolinach Wyżnicy, Urzędówki i Bystrzycy piaski deluwialne maskują osady rzeczne, z którymi się zazębiają. Tworzyły się one zarówno w plejstocenie jak i w holocenie.

Piaski eoliczne na omawianym obszarze występują w okolicy Kraśnika. Obejmują one dużą część lasów kraśnickich. Piaski te leżą na różnych osadach maskując budowę geologiczną terenu. Piaski eoliczne w wydmach znane są tylko z okolic Pułankowic, gdzie zaznaczają się w postaci niewielkich wzgórz.

Według fizyczno–geograficznej regionalizacji wg prof. Solona (2018 r.) powiat kraśnicki umiejscowiony jest w następujących jednostkach:¹

- megaregion – Pozaalpejska Europa Środkowa;
 - prowincja – Wyżyny Polskie;
 - podprowincja – Wyżyna Lubelsko-Lwowska;
 - makroregion – Wyżyna Lubelska;
 - mezoregion – Wzniesienie Urzędowskie;
 - mezoregion – Małopolski Przełom Wisły;
 - mezoregion – Wyniosłość Giełczewska;
 - makroregion – Roztocze;
 - mezoregion – Roztocze Zachodnie.
- megaregion – Karpaty, Podkarpackie i Nizina Panońska;
 - prowincja – Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym;
 - podprowincja – Podkarpacie Północne;
 - makroregion – Kotlina Sandomierska;
 - mezoregion – Nizina Nadwiślańska;
 - mezoregion – Równina Biłgorajska.

¹ Źródło: <https://ios.edu.pl/aktualnosci/nowy-podzial-fizycznogeograficzny-polski/>

Rysunek 3. Położenie powiatu kraśnickiego na tle mezoregionów

źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

3.2.2. Zasoby kopalin

Wykaz złóż surowców zlokalizowanych na terenie powiatu kraśnickiego zestawiono w poniższej tabeli opracowanej na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego.

Tabela 1. Złóża kopalin występujące na terenie powiatu kraśnickiego

Lp.	Kod	ID	Nazwa złoża	Gmina	Stan zagospodarowania kop	Powierzchnia złoża [m ²]	Kopalina główna
1.	FO	259	Annopol	Annopol	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	1 695,3500	fosforyty
2.	KD	688	Annopol	Annopol	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	13,6900	Kamienie łamane i boczne
3.	IB	7571	Boby	Urzędów	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	0,7800	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
4.	IB	6409	Bojanówka I	Kraśnik	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	1,0164	Surowce ilaste ceramiki budowlanej

Lp.	Kod	ID	Nazwa złoża	Gmina	Stan zagospodarowania kop	Powierzchnia złoża [m ²]	Kopalina główna
5.	IB	7572	Bojanówka SW	Kraśnik	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	1,8011	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
6.	IB	6996	Bojanówka-Dół Kamienny	Kraśnik	[E] złożo zagospodarowane	2,1876	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
7.	IB	8598	Bojanówka-II	Kraśnik	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	2,4400	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
8.	IB	8547	Bojanówka-Kamienny Dół II	Kraśnik, m. Kraśnik	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	2,9100	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
9.	IB	7557	Bojanówka-Zachód	Kraśnik	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	1,0875	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
10.	IB	6378	Borów dz.3651	Annopol	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	0,1920	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
11.	IB	7679	Borów I	Annopol	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	1,1097	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
12.	IB	16328	Borów II	Annopol	[T] złożo eksploatowane okresowo	1,5900	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
13.	KN	17564	Borów III	Annopol	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	0,8129	Piaski i żwiry
14.	KN	17552	Borów IV	Annopol	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	0,9080	Piaski i żwiry
15.	KN	17651	Borów V	Annopol	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	3,3597	Piaski i żwiry
16.	KN	19188	Borów VI	Annopol	[E] złożo zagospodarowane	1,9452	Piaski i żwiry
17.	KN	20688	Borów VII	Annopol	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	1,3116	Piaski i żwiry

Lp.	Kod	ID	Nazwa złoża	Gmina	Stan zagospodarowania kop	Powierzchnia złoża [m ²]	Kopalina główna
18.	KN	9076	Bystrzyca	Zakrzówek	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	0,6176	Piaski i żwiry
19.	IB	11554	Dąbrowa	Trzydnik Duży	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	0,3500	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
20.	KN	7714	Dąbrowa-Bór I	m. Kraśnik	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	1,0521	Piaski i żwiry
21.	FO	260	Gościeradów	Gościeradów	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	99 999,990 0	fosforyty
22.	MS	17049	Grabówka-Fosa	Annopol	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	1,5813	Surowce dla prac inżynierskich
23.	IB	5796	Janiszów	Annopol	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	0,2220	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
24.	IB	6906	Janiszów dz.561	Annopol	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	0,2800	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
25.	IB	6907	Janiszów dz.685-91	Annopol	[T] złożo eksploatowane okresowo	1,5253	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
26.	IB	7556	Karpiówka	Kraśnik	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	1,4138	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
27.	KN	8632	Kol. Liśnik Duży	Gościeradów	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	0,5246	Piaski i żwiry
28.	IB	6995	Kolonia Sławy II	Kraśnik	[E] złożo zagospodarowane	0,4342	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
29.	IB	6994	Kolonia Sławy II-S	Kraśnik	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	0,6952	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
30.	KN	10016	Kosin	Annopol	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	4,9400	Piaski i żwiry

Lp.	Kod	ID	Nazwa złoża	Gmina	Stan zagospodarowania kop	Powierzchnia złoża [m ²]	Kopalina główna
31.	KN	11379	Kosin I	Annopol	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	0,9400	Piaski i żwiry
32.	IB	2125	Kraśnik III	Kraśnik, m. Kraśnik	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	10,8700	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
33.	IB	3095	Kraśnik IV	Kraśnik	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	3,4478	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
34.	IB	2126	Kraśnik V w Słodkowie	m. Kraśnik	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	23,9600	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
35.	IB	7555	Kraśnik-Suchynia E	m. Kraśnik	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	1,7232	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
36.	IB	7554	Kraśnik-Suchynia W	m. Kraśnik	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	0,3300	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
37.	KN	15938	Liśnik Duży	Gościeradów	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	1,5253	Piaski i żwiry
38.	KN	9245	Liśnik Duży Kolonia	Gościeradów	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	1,0610	Piaski i żwiry
39.	KN	18125	Liśnik Duży Kolonia I	Gościeradów	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	1,7164	Piaski i żwiry
40.	KN	19638	Liśnik Duży Kolonia II	Gościeradów	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	2,4950	Piaski i żwiry
41.	KN	7238	Majdan Grabina	Zakrzówek	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	0,6750	Piaski i żwiry
42.	KN	8633	Majdan Grabina II	Zakrzówek	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	0,4200	Piaski i żwiry
43.	KN	8634	Majdan Grabina III	Zakrzówek	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	0,5000	Piaski i żwiry
44.	KN	16792	Majdan Grabina IV	Zakrzówek	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	0,4790	Piaski i żwiry
45.	KN	19617	Majdan Grabina V	Zakrzówek	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	0,6737	Piaski i żwiry

Lp.	Kod	ID	Nazwa złoża	Gmina	Stan zagospodarowania kop	Powierzchnia złoża [m ²]	Kopalina główna
46.	IB	7553	Niziny	Kraśnik	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	2,0300	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
47.	IB	9380	Niziny – N	Kraśnik	[E] złożo zagospodarowane	1,9610	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
48.	IB	7154	Niziny – S	Kraśnik	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	4,7360	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
49.	IB	7573	Niziny – SE	Kraśnik	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	2,1200	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
50.	IB	7574	Niziny – W	Kraśnik	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	0,8395	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
51.	IB	3235	Olbięcin	Trzydnik Duży	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	1,9000	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
52.	SB	3335	Opoka Duża	Annopol	[N] złożo o zasobach prognostycznych	99 999,990 0	Surowce bentonitowe
53.	IB	7551	Podlesie	Kraśnik	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	0,8252	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
54.	IB	8073	Podlesie – Głęboka	Kraśnik	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	0,6794	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
55.	IB	7536	Podlesie N	Kraśnik	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	3,0852	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
56.	IB	7575	Podlesie-S	Kraśnik	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	1,3070	Surowce ilaste ceramiki budowlanej

Lp.	Kod	ID	Nazwa złoża	Gmina	Stan zagospodarowania kop	Powierzchnia złoża [m ²]	Kopalina główna
57.	IB	2506	Polichna	Szastarka	[P] złożo rozpoznane wstępnie	76,6750	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
58.	IB	7099	Polichna I	Szastarka	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	1,1900	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
59.	WC	1882	Popów	Annopol, Józefów nad Wisłą	[P] złożo rozpoznane wstępnie	110,4500	Wapienie i margle przemysłu cementowego
60.	PC	2768	Rachów	Annopol, Gościeradów	[P] złożo rozpoznane wstępnie	74,3250	Piaski kwarcowe d/p cegły wapienno-piaskowej
61.	KN	8080	Rachów Stary	Annopol	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	0,4123	Piaski i żwiry
62.	KN	6803	Rachów Stary dz.73	Annopol	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	0,7500	Piaski i żwiry
63.	TO	9878	Rudnik I	Zakrzówek	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	1,8410	torfy
64.	TO	14642	Rudnik II	Zakrzówek	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	0,7627	torfy
65.	IB	8627	Słodków-Stróża	Kraśnik	[E] złożo zagospodarowane	0,3574	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
66.	IB	7538	Słodków I	Kraśnik	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	0,0000	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
67.	IB	8074	Słodków Ia	Kraśnik	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	0,1600	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
68.	IB	7953	Słodków III	Kraśnik	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	1,0950	Surowce ilaste ceramiki budowlanej

Lp.	Kod	ID	Nazwa złoża	Gmina	Stan zagospodarowania kop	Powierzchnia złoża [m ²]	Kopalina główna
69.	IB	7954	Słodków III dz. 768-9, 785	Kraśnik	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	0,4800	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
70.	IB	10629	Słodków IV	Kraśnik	[E] złożo zagospodarowane	1,0554	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
71.	KN	1433	Sosnowa Wola	Dzierzkowice, Józefów nad Wisłą	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	26,9280	Piaski i żwiry
72.	KN	7802	Sosnowa Wola II	Dzierzkowice	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	1,3306	Piaski i żwiry
73.	KN	9831	Sosnowa Wola III	Dzierzkowice	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	1,8874	Piaski i żwiry
74.	KN	10965	Sosnowa Wola IV	Dzierzkowice	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	1,9200	Piaski i żwiry
75.	KN	11378	Sosnowa Wola V	Dzierzkowice	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	0,8640	Piaski i żwiry
76.	KN	1437	Sosnowa Wola-Zbiornik	Dzierzkowice, Józefów nad Wisłą	[P] złożo rozpoznane wstępnie	78,1100	Piaski i żwiry
77.	IB	7539	Splawy I	Kraśnik	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	3,4052	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
78.	KN	20680	Studzianki	Zakrzówek	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	13,6900	Piaski i żwiry
79.	KN	4237	Sucha Wólka	Annopol	[N] złożo o zasobach prognostycznych	99 999,990 0	Piaski i żwiry
80.	KN	11380	Sucha Wólka I	Annopol	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	1,8570	Piaski i żwiry
81.	IB	6879	Suchynia	Kraśnik	[E] złożo zagospodarowane	1,3766	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
82.	IB	11549	Suchynia II	m. Kraśnik	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	0,9468	Surowce ilaste ceramiki budowlanej

Lp.	Kod	ID	Nazwa złoża	Gmina	Stan zagospodarowania kop	Powierzchnia złoża [m ²]	Kopalina główna
83.	IB	8450	Szastarka	Szastarka	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	2,4900	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
84.	WB	472	Trzydnik	Trzydnik Duży	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	40,0000	Węgle brunatne
85.	IB	7533	Wierzbica	Urzędów	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	0,5400	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
86.	TO	15365	Wilkołaz	Wilkołaz	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	3,1900	torfy
87.	IB	8628	Wilkołaz Dolny	Wilkołaz	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	1,4900	Surowce ilaste ceramiki budowlanej
88.	TO	17455	Wilkołaz I	Wilkołaz	[T] złożo eksploatowane okresowo	3,1000	torfy
89.	W W	4746	Wilkołaz II	Wilkołaz	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	7,1700	Wapienie i margle przemysłu wapienniczego
90.	KN	13683	Wólka Gościeradońska	Gościeradów	[E] złożo zagospodarowane	21,2036	Piaski i żwiry
91.	KN	21486	Wólka Gościeradońska I	Gościeradów	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	15,2518	Piaski i żwiry
92.	IB	4584	Wyżnica	Dzierzkowice	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	2,4980	Surowce ilaste ceramiki budowlanej

źródło: geoportal.pgi.gov.pl, stan na dzień 23.10.2025 r., <https://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web/pages/index.jsf?conversationContext=3>

Na poniższej mapie przedstawiono lokalizację złóż kopalin na tle powiatu.

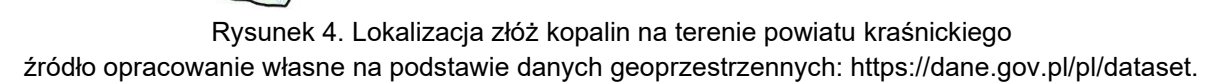

Tabela 2. Złoża znajdujące się na terenie powiatu kraśnickiego, na których terenie w 2024 roku prowadzono eksploatację kopalin

źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2024 r.

Zgodnie z danymi Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie aktualnie (stan na dzień 19.08.2025 r.) obowiązują 2 koncesje wydane przez Marszałka Województwa, zestawiono je w poniższej tabeli.

Tabela 3. Zestawienie wydanych koncesji przez Marszałka Województwa dotyczących złóż z terenu powiatu kraśnickiego

Lp.	Nazwa złoża	Przedsiębiorca	Data obowiązywania
1.	WILKOŁAZ I	osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą	31.07.2026 r.
2.	WÓLKA GOŚCIERADOWSKA	Gospodarstwo Szklarniowe "Leonów" Sp. z o.o.	31.12.2040 r.

źródło: Urząd Marszałkowski, stan na dzień 19.08.2025 r.

Starosta Powiatu Kraśnickiego wydał następujące decyzje:

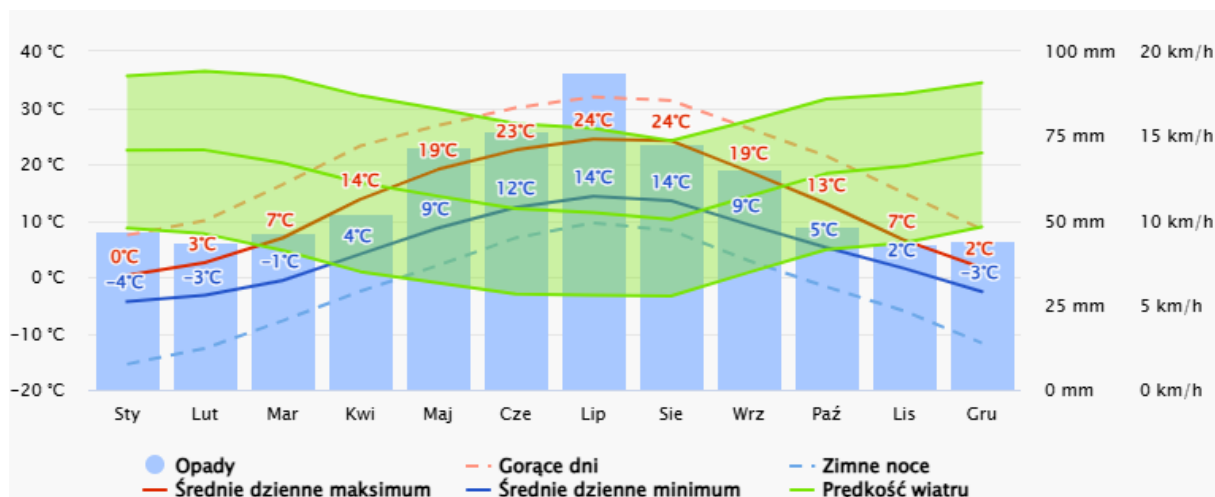
- Dla złoża Borów VI - Śr.6522.5.5.2015 – ważna do 31.12.2031 r.;
- Dla złoża Wólka Gościeradowska - RŚ-IV.7422.2.2019.MASK – ważna do 31.12.2040 r.;
- Dla złoża Bojanówka-Dół Kamienny - Śr.6522.2.6.2014 - ważna do 31.12.2049 r.;
- Dla złoża Kolonia Sławy II - Gp.6522.6.6.2023 – ważna do 31.12.2043 r.
- Dla złoża Słodków IV - ŚR.7512-4k/2006 – ważna do 31.12.2050 r.

Dyrektor OUG w Lublinie prowadzi nadzór i kontrolę nad ruchem zakładów zlokalizowanych na terenie powiatu kraśnickiego.

3.3. Klimat

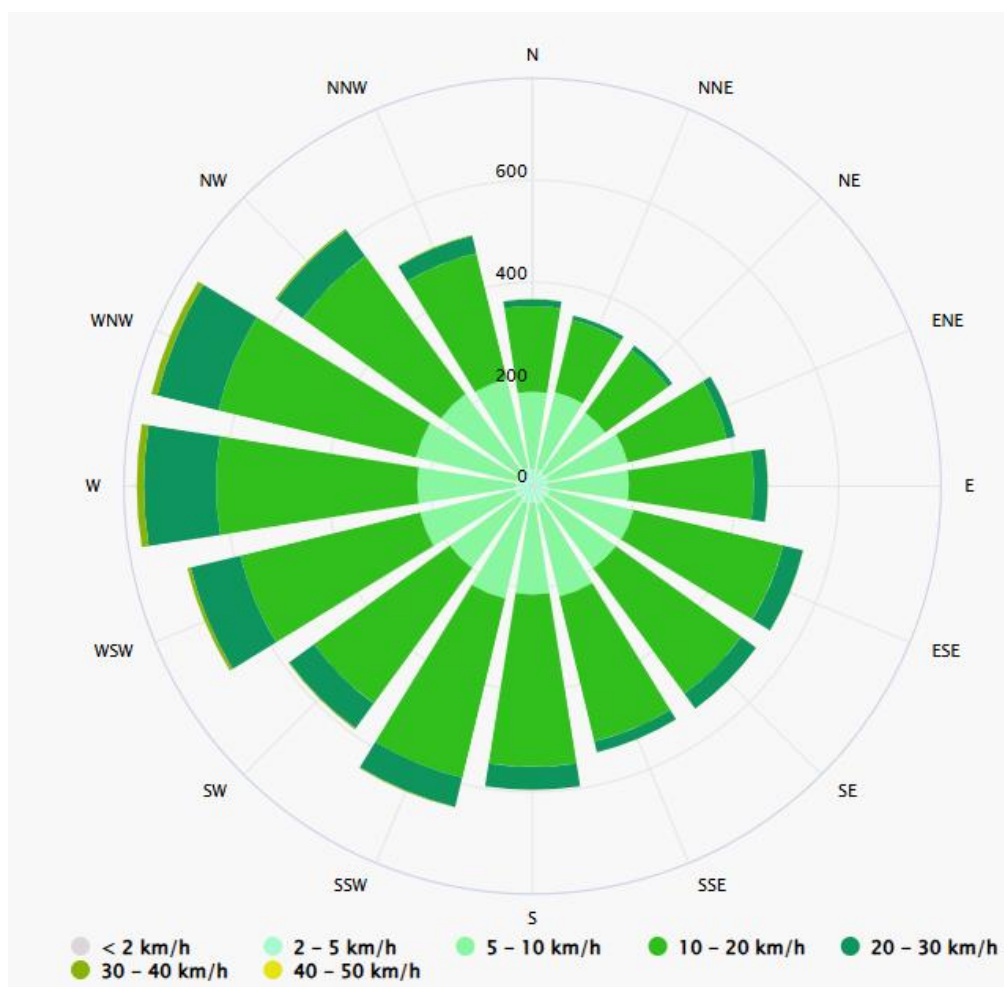
Klimat obszaru powiatu Kraśnickiego został zaliczony do dzielnicy klimatycznej Lubelsko-Chełmskiej. Charakteryzuje się ona znacznymi sumami rocznych opadów atmosferycznych 500-600 mm (najmniejsze opady notowane są w styczniu i marcu 25-30 mm, największe w lipcu - 88 mm), najwyższymi liczbami dni z opadami gradowymi (10-18 dni w roku) oraz najwyższymi wartościami usłonecznienia względnego w okresie letnim (45%-50%) przy niewielkich wartościach parowania wody (840-900 mm w roku). Klimat obszaru Powiatu Kraśnickiego kształtowany jest przez polarno-morskie i polarnokontynentalne masy powietrza. Powietrze arktyczne napływa rzadko, najczęściej w zimie i na wiosnę. Klimat lokalnie modyfikowany jest przez uwarunkowania fizjograficzne – rzeźbę terenu, głębokość zalegania wód gruntowych, szatę roślinną (głównie lasy). Obszar charakteryzuje się dużym nasłonecznieniem i wysokimi średnimi temperaturami rocznymi. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec o średniej temperaturze 18,4°C, a najzimniejszym styczeń z temperaturą –4,2°C; średnia roczna temperatura wynosi 7,7°C.²

² Źródło: Program ochrony środowiska dla Powiatu Kraśnickiego na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do 2027 roku

Rysunek 5. Średnie temperatury, opady oraz prędkość wiatru występujące na terenie powiatu kraśnickiego

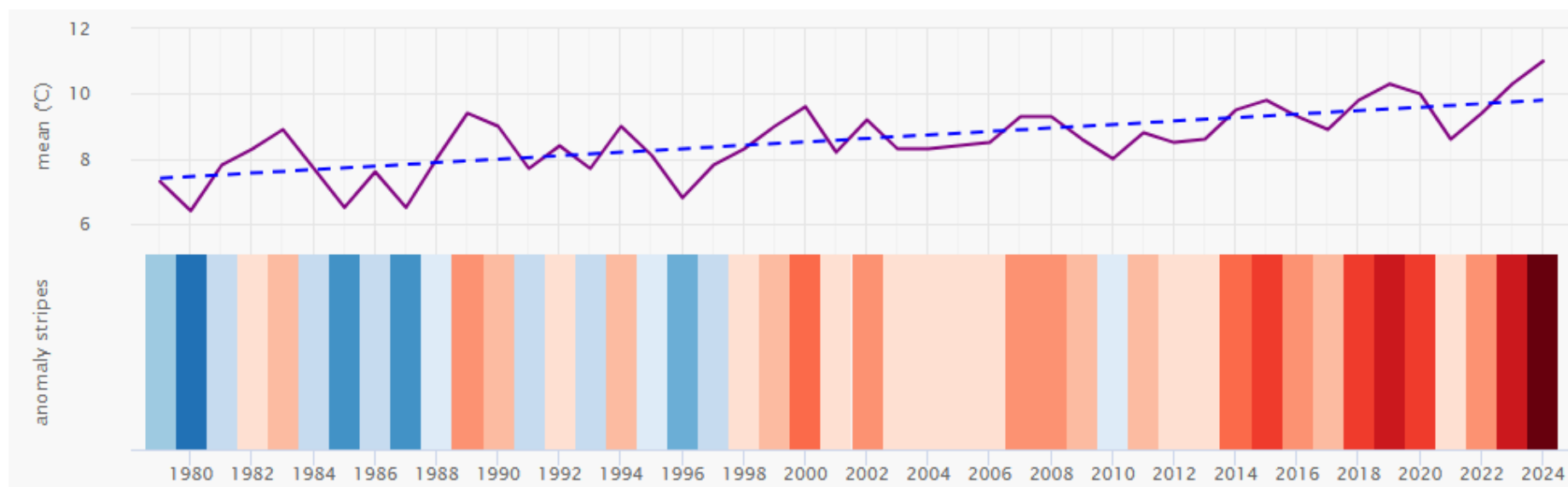
źródło: www.meteoblue.com [data dostępu: 04.11.2025 r.]

Rysunek 6. Róża wiatrów powiatu kraśnickiego

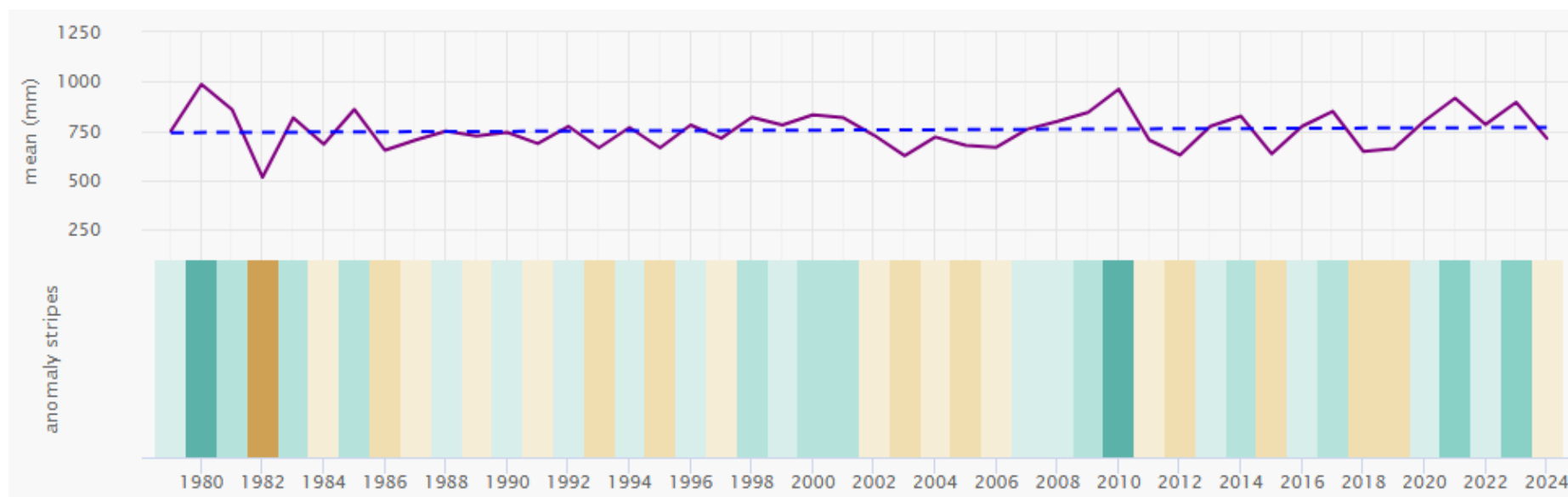
źródło: www.meteoblue.com [data dostępu: 27.10.2025 r.]

Poniższy wykres przedstawia szacunkową wartość średniej rocznej temperatury powiatu kraśnickiego. Przerywana niebieska linia to liniowy trend zmian klimatycznych. Linia trendu biegnie w górę od lewej do prawej, co oznacza, że trend temperatury jest dodatni i w powiecie robi się cieplej z powodu zmian klimatu.

Rysunek 7. Roczna zmiana temperatury na terenie powiatu kraśnickiego
 źródło: www.meteoblue.com [data dostępu: 27.10.2025 r.]

Natomiast poniższy wykres przedstawia roczną zmianę opadów.

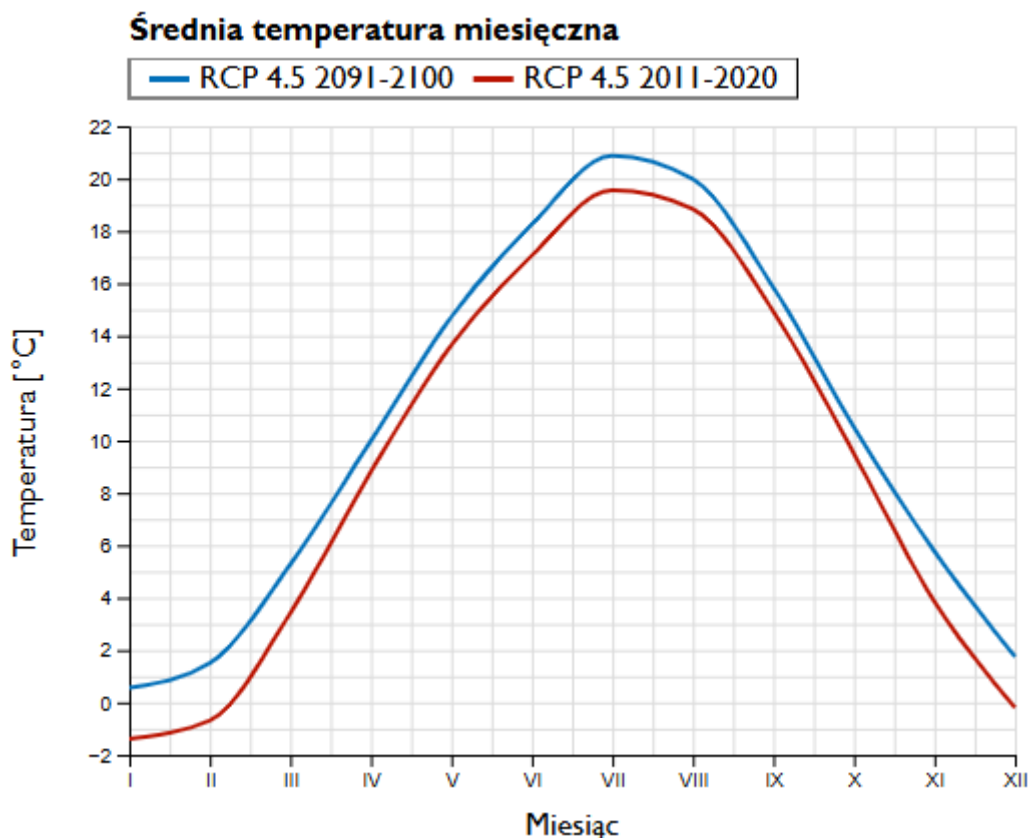

Rysunek 8. Roczna zmiana opadów na terenie powiatu kraśnickiego
źródło: www.meteoblue.com [data dostępu: 27.10.2025 r.]

Górny wykres przedstawia szacunkową średnią sumę opadów. Przerywana niebieska linia to liniowy trend zmian klimatycznych. Jeśli linia trendu biegnie w górę od lewej do prawej, to trend opadów jest pozytywny i w powiecie robi się coraz bardziej wilgotno z powodu zmian klimatu. Jeśli jest pozioma, to nie widać wyraźnego trendu, a jeśli spada, to warunki stają się z czasem coraz bardziej suche.

W dolnej części wykresu znajdują się tzw. paski opadów. Każdy kolorowy pasek reprezentuje sumę opadów w danym roku - zielony kolor oznacza lata bardziej wilgotne, a brązowy lata bardziej suche.

Poniższy rysunek przedstawia scenariusz zmiany klimatu w powiecie kraśnickim. Taki scenariusz jest przewidywany przy obecnym tempie wzrostu emisji gazów cieplarnianych (RCP 8.5³). Zgodnie z wykresem, w miesiącu styczniu średnia temperatura powietrza może wzrosnąć o ok. 2°C.

Rysunek 9. Scenariusze zmian klimatu w powiecie kraśnickim

źródło: <https://klimada2.ios.gov.pl/klimat-scenariusze-portal/> [data dostępu: 04.11.2025 r.]

Postępujące w ostatnich latach zmiany klimatu dotyczą przede wszystkim globalnego ocieplenia i wzrostu natężenia ekstremalnych zjawisk pogodowych. Tendencje te wiążą się w dużej mierze z globalnym rozwojem gospodarczym. Społeczność międzynarodowa, w tym w szczególności Unia Europejska, podejmuje szereg działań w zakresie przeciwdziałania niekorzystnym zmianom klimatu. Polska jako członek Unii Europejskiej, również zobowiązuje się do podjęcia działań zapobiegających zmianom klimatu, w tym przede wszystkim dokonania transformacji przemysłu w kierunku obniżenia emisji tzw. gazów cieplarnianych, głównie dwutlenku węgla (CO₂).

Zmiany klimatu wywierają istotny wpływ na dostawy energii. Ograniczenie działalności elektrowni opartych na spalaniu węgla i przejście w kierunku zwiększenia udziału OZE w produkcji energii powoduje uzależnienie od ogólnie rozumianej pogody (np. siła wiatru i promieniowanie słoneczne). Uzależnienie to generuje wyzwania w zakresie ciągłości dostaw energii. W Polsce natomiast dominują wciąż elektrownie węglowe, które jednak także nie są odporne na nietypowe zjawiska pogodowe, w tym w szczególności na długotrwałe susze oraz

³ RCP8.5 - Representative Concentration Pathways 8.5 [W/m²] Scenariusz zakładający utrzymanie aktualnego tempa wzrostu emisji gazów cieplarnianych, nazywany "business as usual" - w roku 2100 osiągnięcie koncentracji CO₂ na poziomie 1230 ppm (względem 410 ppm w 2020 r.) oraz wymuszenia radiacyjnego 8.5 [W/m²]. Oznacza wzrost średniej temperatury Ziemi o 4.5°C względem RZEC epoki przedindustrialnej.

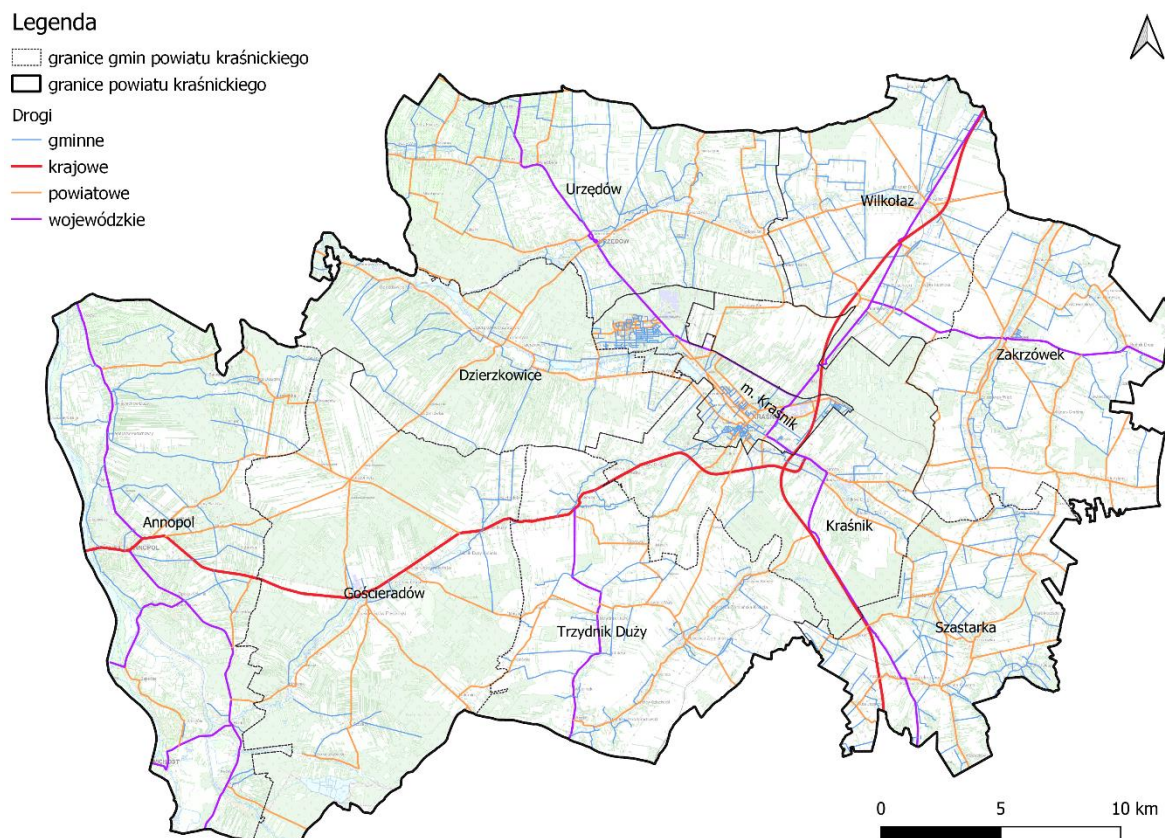
na fale upałów. Związane jest to z procesem chłodzenia. Dodatkowo w okresach wyższych temperatur letnich wzrasta popyt na energię elektryczną ze względu na coraz większą liczbę użytkowanych energochłonnych urządzeń klimatyzacyjnych.

3.4. Komunikacja

3.4.1. Sieć drogowa

Sieć komunikacyjna powiatu współtworzona jest przede wszystkim przez transport drogowy. Składa się on z:

- dróg krajowych o łącznej długości 61,243 km:
 - ❖ nr 74 o długości 32,258 km;
 - ❖ nr S19 o długości 28,985 km;
- dróg wojewódzkich o łącznej długości 110,309 km:
 - ❖ nr 755 Ostrowiec Świętokrzyski - Ożarów (droga 79) Droga 74 - Zawichost (przerwanie ciągłości trasy przez rzekę Wisłą; kursowanie promu uzależnione od uwarunkowań pogodowych) - Kosin (droga 854) o długości 4,456 km;
 - ❖ 759 (droga 777) - Piotrowice - rz. Wisła - Zabełcze - Opoka Duża (droga 854) o długości 5,215 km;
 - ❖ 824 Żyrzyn - Puławy - Opole Lubelskie - Józefów – Annopol o długości 10,778 km;
 - ❖ 833 Chodel – Kraśnik o długości 18,900 km;
 - ❖ 842 Rudnik Szlachecki - Wysokie - Krasnystaw o długości 12,955 km;
 - ❖ 848 Droga 2264L (Zemborzyce Tereszyńskie) - Niedzwica Duża - Kraśnik - Modliborzyce - Droga 74 (Borownica) o długości 32,778 km;
 - ❖ 854 Annopol - Kosin - Antoniów (przerwanie ciągłości trasy w m. Czekań przez przepływającą rzekę San) – Gorzyce o długości 14,273 km;
 - ❖ 855 Olbięcin - Zaklików - Stalowa Wola o długości 10,954 km;
- dróg powiatowych o łącznej długości 412,418 km, w tym na obszarze pozamiejskim 386,559 km, a na terenie miejskim 25,859 km;
- dróg gminnych;
- dróg wewnętrznych.

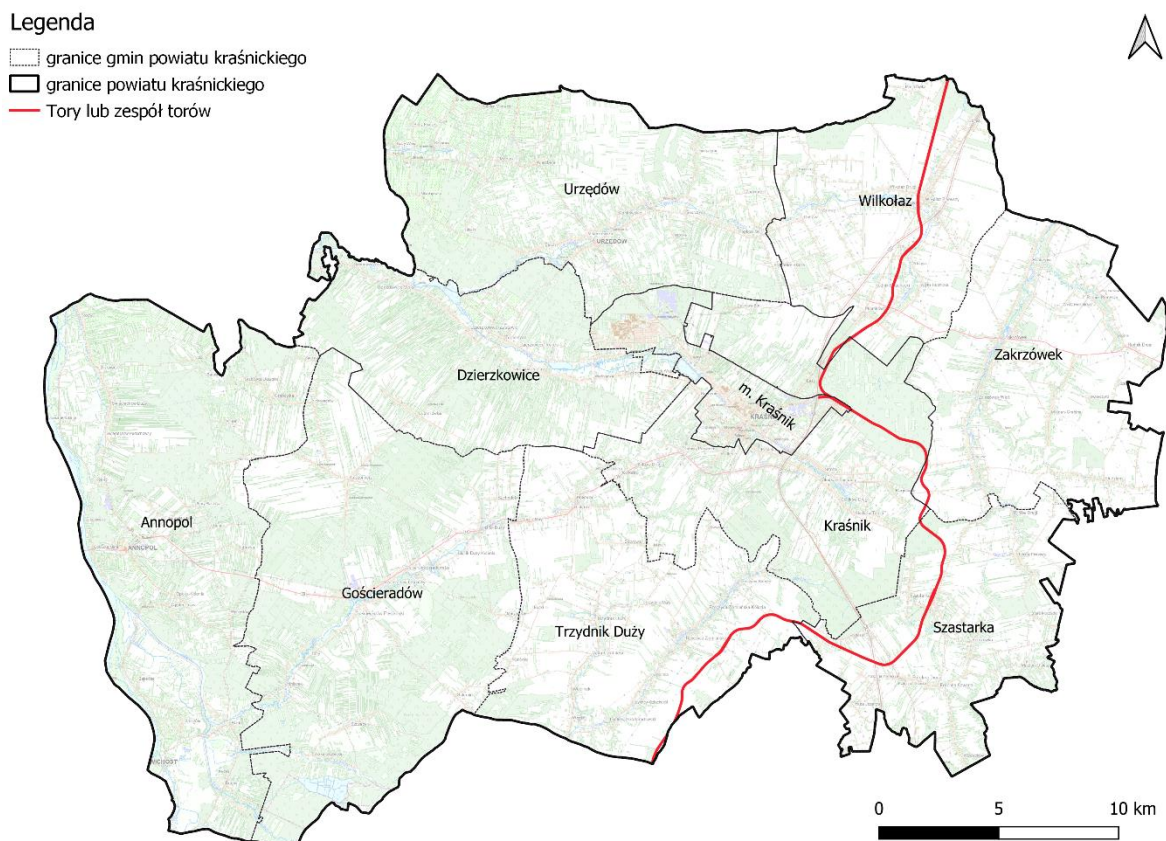

Rysunek 10. Układ dróg na terenie powiatu kraśnickiego
 źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoportal.gov.pl

3.4.2. Transport kolejowy⁴

Na układ kolejowy powiatu kraśnickiego składa się linia kolejowa nr 68 relacji Lublin Główny – Przeworsk, przebiegająca przez teren powiatu i stanowiąca główny element infrastruktury kolejowej w regionie.

⁴ Dane <https://mapa.plk-sa.pl/>

Rysunek 11. Układ linii kolejowych przebiegających przez teren powiatu kraśnickiego
 źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoportal.gov.pl

3.4.2. Komunikacja publiczna⁵

Zgodnie z danymi GUS, stan na dzień 31.12.2024 r., na terenie powiatu kraśnickiego zlokalizowanych było 714 przystanków autobusowych.

Zadania z zakresu transportu zbiorowego i komunikacji realizuje Wydział Komunikacji i Transportu Starostwa Powiatowego w Kraśniku. Obecnie na terenie powiatu kraśnickiego regularne przewozy osób w krajowym transporcie drogowym wykonuje 11 przewoźników. Przedsiębiorcy realizują transport na podstawie zezwoleń udzielonych przez Starostę Kraśnickiego. W roku 2024 r. obowiązywało 17 zezwoleń na poszczególnych liniach komunikacyjnych regularnych i jedno zezwolenie na linii regularnej specjalnej.

Powiatowo–Gminny Związek Komunikacyjny Ziemi Kraśnickiej prowadził działalność w zakresie organizacji przewozów publicznej komunikacji zbiorowej o charakterze użyteczności publicznej od 1 stycznia 2024 r. do dnia 31.12.2024 r.:

- publiczny transport zbiorowy wykonywany był na 27 liniach komunikacyjnych, których trasy przebiegały przez teren Miasta Kraśnik, Gminy Kraśnik, Gminy Dzierzkowice, Gminy Urzędów;
- długość linii komunikacyjnych – 501 km, długość sieci komunikacyjnej – 173 km;
- operatorzy linii komunikacyjnych: MPK Sp. z o.o. (linie komunikacyjne o nr 0, 1, 2, 2A, 4, 4A, 5, 6, 7, 7A, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23), AR-TRANS A. Rozmuszcz (linie komunikacyjne o nr 8 i 12), VIA D. Krzysztoń (linie komunikacyjne o nr 3, 3A i 13).

⁵ Źródło: Raport o stanie powiatu kraśnickiego za 2024 r.

Komunikacja publiczna opiera się na działalności Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego w Kraśniku Sp. z o. o. oraz prywatnych przewoźnikach.

3.4.3. Transport rowerowy – zeroemisyjny transport w powiecie

Szczegółowe dane odnośnie do dróg rowerowych w powiecie przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 4. Długość dróg dla rowerów [km] na terenie powiatu kraśnickiego

Obszar	Rok			
	2021	2022	2023	2024
m. Kraśnik	15,6	15,7	15,7	16,7
Annopol	0,0	0,0	0,0	2,0
Urzędów	0,0	0,0	0,0	4,9
POWIAT KRAŚNICKI	15,6	15,7	15,7	23,6

źródło: GUS, stan na 31.12.2024 r. [stan na dzień 22.10.2025 r.]

3.5. Demografia

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego z 2024 roku, liczba ludności na terenie powiatu kraśnickiego wynosiła 88 198 osób, z czego 45 433 osób stanowiły kobiety, a 42 765 osób to mężczyźni. Gęstość zaludnienia w powiecie wynosiła 87,7 os/km².

Szczegółowe informacje na temat demografii zostały zamieszczone w poniższych tabelach.

Tabela 5. Dane demograficzne powiatu kraśnickiego

Ludność [os.]	
Liczba ludności ogółem	88 198
Liczba mężczyzn	42 765
Liczba kobiet	45 433
Wskaźnik ludności	
Ludność na 1 km ²	87,7
Zmiana liczby ludności na 1000 mieszkańców	-11,4
Wskaźnik urbanizacji	39,5
Współczynnik feminizacji [os.]	106
Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem [%]	
W wieku przedprodukcyjnym	16,0
W wieku produkcyjnym	57,1
W wieku poprodukcyjnym	26,8

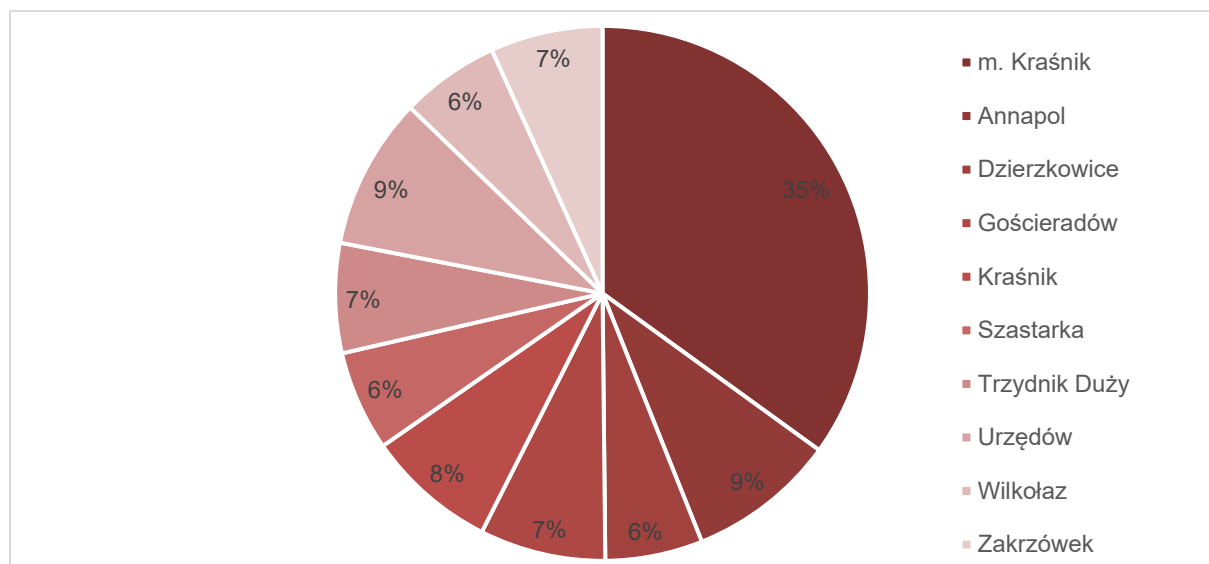
źródło: GUS, stan na 31.12.2024 r. [data dostępu: 22.10.2025 r.]

Tabela 6. Liczba ludności powiatu kraśnickiego w latach 2015-2024

Rok	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
2015	97 569	47 516	50 053
2016	97 069	47 244	49 825
2017	96 574	46 963	49 611
2018	96 043	46 675	49 368
2019	95 348	46 331	49 017
2020	92 147	44 649	47 498
2021	91 004	44 106	46 898
2022	90 085	43 667	46 418
2023	89 215	43 234	45 981
2024	88 198	42 765	45 433

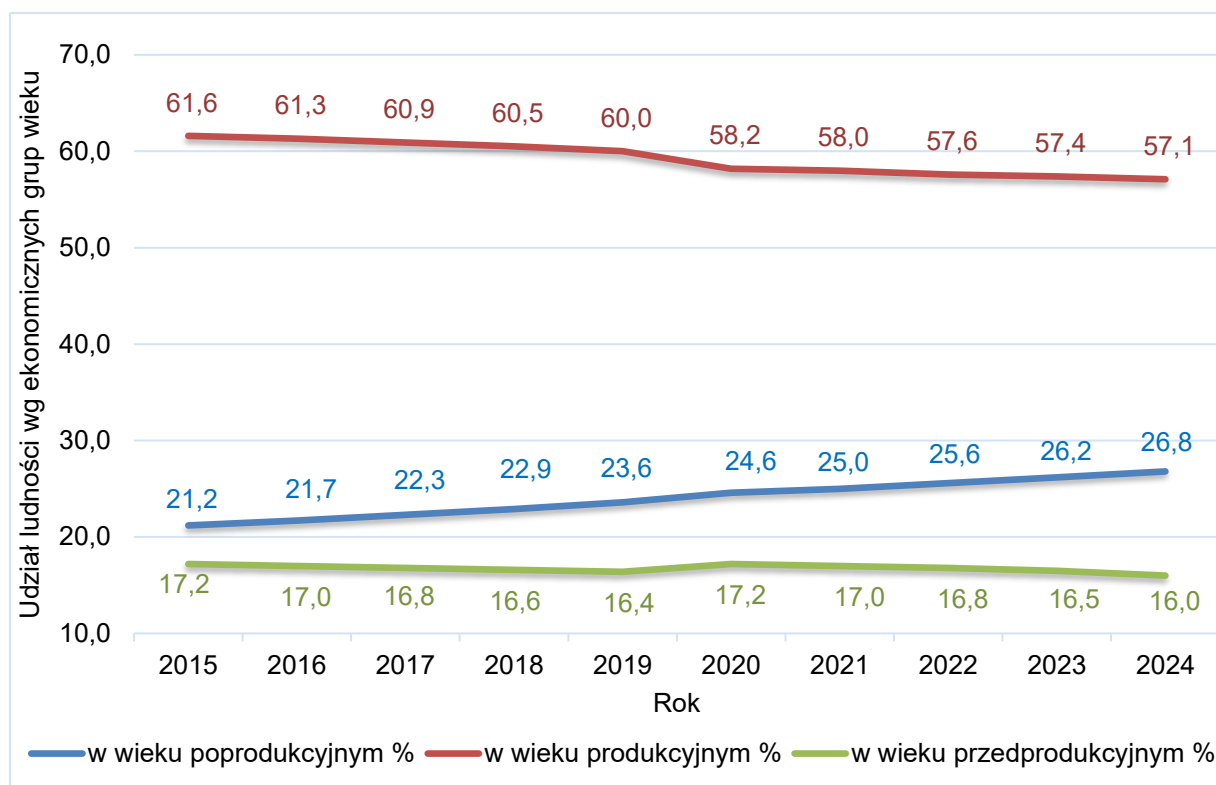
źródło: GUS, stan na 31.12.2024 r. [data dostępu: 22.10.2025 r.]

Na poniższym rysunku przedstawiono udział ludności w poszczególnych gminach.

Rysunek 12. Udział ludności w poszczególnych gminach powiatu kraśnickiego

źródło: GUS [data dostępu: 22.10.2025 r.], opracowanie własne

Rysunek 13. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem
źródło: GUS [data dostępu: 22.10.2025 r.], opracowanie własne

Powyższy rysunek przedstawia udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem. Z powyższych zestawień wynika, że liczba ludności w ostatnich latach maleje. Zaobserwować można również wystąpienie procesu starzenia się społeczeństwa, przejawiającego się we wzrastającej liczbie osób w wieku poprodukcyjnym. Utrzymanie się takiej sytuacji będzie prowadzić do coraz większego obciążenia ekonomicznego grupy w wieku produkcyjnym.

3.6. Sieć ciepłownicza, sieć gazowa oraz energetyka

System ciepłowniczy

Na terenie powiatu kraśnickiego zaopatrzenie w ciepło odbywa się za pomocą:

- kotłowni indywidualnych i lokalnych,
- źródeł indywidualnych (piece gazowe, węglowe i ogrzewanie elektryczne),
- sieci ciepłowniczej (tylko na terenie miasta Kraśnik).

Zgodnie z danymi GUS na terenie powiatu kraśnickiego funkcjonuje 83 kotłowni, a długość sieci ciepłej przesyłowej i rozdzielczej wynosi 25,2 km (stan na dzień 31.12.2024 r.).

Tabela 7. Podstawowe dane dotyczące sieci ciepłowniczej na terenie powiatu kraśnickiego

Wskaźnik	Jednostka	Rok			
		2021	2022	2023	2024
kotłownie ogółem	szt.	59	61	60	83
długość sieci ciepłej przesyłowej i rozdzielczej	km	25,1	22,2	25,2	25,2

Wskaźnik	Jednostka	Rok			
		2021	2022	2023	2024
długość przyłączy do budynków	km	12,8	14,3	12,9	12,9
Sprzedaż energii cieplnej w ciągu roku ogółem	Gj	200 946	186 518	192 767	186 016

źródło: GUS, stan na dzień 31.12.2024 r. [data dostępu: 24.10.2025 r.]

Na terenie miasta Kraśnik zbiorowym dostawcą ciepła jest Veolia Wschód. Sieć ciepłownicza w Kraśniku zasilana jest przez dwa źródła ciepła:

- źródło nr 1 – Ciepłowni zlokalizowanej przy ul. Obwodowej 5 w dzielnicy Lubelskiej Kraśnika, wyposażonej w dwa kotły parowe: WR-5/M o mocy 8 MW każdy Rok budowy 1975, modernizacja w 2004 roku. Całkowita moc zainstalowana ciepłowni wynosi 16 MW.
- źródło nr 2 - Elektrociepłowni zlokalizowanej przy ul. Fabrycznej 6 w dzielnicy Fabrycznej Kraśnika, o łącznej osiągalnej mocy cieplnej 54,4 MW, mocy elektrycznej 6 MW, produkującej energię w skojarzeniu (jednoczesnym wytwarzaniu ciepła i energii elektrycznej tzw. kogeneracji) wyposażonej w:
 - jeden kocioł parowy OR-32 o mocy cieplnej 21,2 MW – rok budowy 1954, na którym dodatkowo zainstalowano wodny kocioł odzysknicowy WU 3,0, o mocy cieplnej 3 MW – rok budowy 2007;
 - dwa kotły parowe OSR-25, o osiągalnej mocy cieplnej 16,6 MW każdy, rok budowy 1955, przy czym na jednym z kotłów zainstalowano wodny kocioł odzysknicowy WU 1,4, o mocy cieplnej 1,4 MW – rok budowy 2008;
 - turbina przeciwprężna TP 6/4 z generatorem GT2-6-06 o mocy elektrycznej 6 MW z roku 1989.⁶

System gazowniczy

Operatorem oraz właścicielem infrastruktury gazowej jest Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. – Oddział Zakład Gazowniczy w Lublinie. Zgazyfikowane są wszystkie gminy w powiecie kraśnickim.

W poniższej tabeli przedstawiono poziom zgazyfikowania gmin powiatu kraśnickiego.

Tabela 8. Poziom zgazyfikowania gmin w powiecie kraśnickim

Lp.	Gmina	Korzystający z instalacji gazowych w % ogółu ludności [%]			
		Rok			
		2021	2022	2023	2024
1.	m. Kraśnik	96,6	96,6	96,0	96,4
2.	Annopol	29,0	27,4	29,5	29,7
3.	Dzierzkowice	70,3	70,1	70,3	71,0
4.	Gościeradów	39,1	39,2	40,3	40,8
5.	Kraśnik	70,3	70,5	71,4	71,3
6.	Szastarka	0,9	1,0	1,0	1,0

⁶ Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Miasta Kraśnik na lata 2025-2030

Lp.	Gmina	Korzystający z instalacji gazowych w % ogółu ludności [%]			
		Rok			
		2021	2022	2023	2024
7.	Trzydnik Duży	59,3	59,6	60,5	60,9
8.	Urzędów	70,0	70,1	71,0	71,3
9.	Wilkołaz	76,1	76,8	78,0	77,7
10.	Zakrzówek	1,1	1,1	1,2	4,3
POWIAT KRAŚNICKI		64,2	62,3	62,6	64,9

źródło: GUS, stan na dzień 31.12.2024 r. [data dostępu: 22.10.2025 r.]

Tabela 9. Podstawowe dane techniczne dotyczące sieci gazowej na terenie powiatu kraśnickiego

Wskaźnik	Jednostka	Rok		
		2022	2023	2024
Długość czynnej sieci ogółem	m	712 551	713 132	729 048
długość czynnej sieci przesyłowej	m	44 663	44 663	44 663
długość czynnej sieci dystrybucyjnej	m	667 888	668 469	684 385
czynne przyłącza do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych)	szt.	13 086	13 223	13 492
czynne przyłącza do budynków mieszkalnych	szt.	12 336	12 412	12 553
odbiorcy gazu	gosp.	18 873	19 246	19 328
odbiorcy gazu (gospodarstwa domowe) ogrzewający mieszkania gazem	szt.	6 980	6 984	7 056
zużycie gazu przez gospodarstwa domowe	MWh	104 213,5	100 856,8	102 082,7

źródło: GUS, stan na dzień 31.12.2024 r. [data dostępu: 24.10.2025 r.]

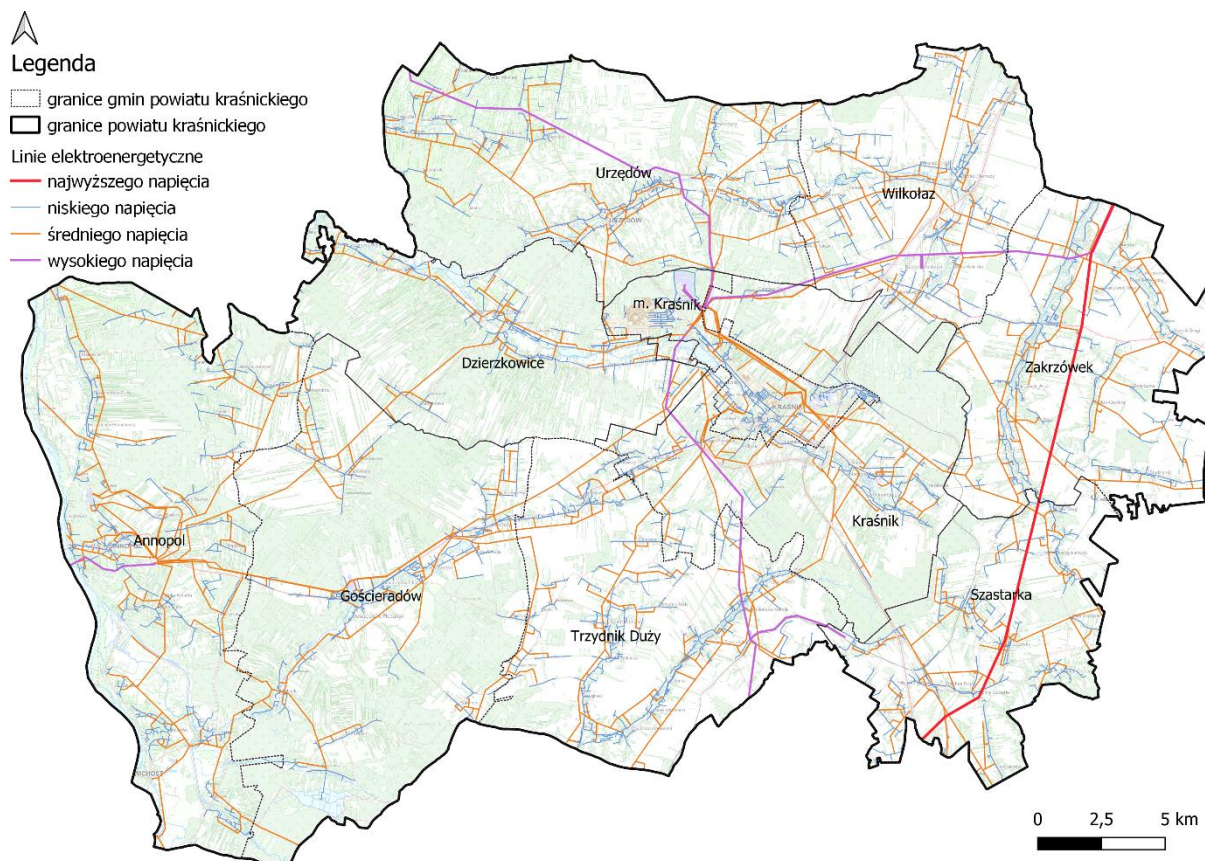
Przesyłowe sieci gazowe wysokiego ciśnienia obsługiwane są przez Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.

Elektroenergetyka

Operatorem systemu elektroenergetycznego dystrybucyjnego na powiatu kraśnickiego jest PGE Dystrybucja S.A. Oddział Lublin. Spółka jest odpowiedzialna za prowadzenie ruchu sieciowego na tym terenie, eksploatację, konserwację, remonty oraz niezbędną rozbudowę sieci dystrybucyjnej, z zachowaniem wymaganej niezawodności dostarczania energii elektrycznej.

Układ linii elektroenergetycznych na terenie powiatu kraśnickiego przedstawiono na poniższym rysunku.

Przebieg linii elektroenergetycznych na terenie powiatu kraśnickiego przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 14. Napowietrzne linie elektroenergetyczne na tle powiatu kraśnickiego
źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoportal.gov.pl

3.7. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

Na terenie powiatu kraśnickiego działalnością z zakresu gospodarki wodno-ściekowej zajmują się:

- Miasto Kraśnik, Gmina Kraśnik – Kraśnickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.;
- Gmina Urzędów – Zakład Gospodarki Komunalnej w Urzędowie;
- Gmina Dzierzkowice - Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Dzierzkowicach;
- Gmina Annapol, Gmina Gościeradów, Gmina Kraśnik, Gmina Szastarka, Gmina Trzydnik Duży, Gmina Wilkołaz oraz Gmina Zakrzówek – siecią wodno-kanalizacyjną zarządzają Urzędy Gmin.

Zaopatrzenie w wodę

Łączna długość eksploatowanej sieci wodociągowej na terenie powiatu wg stanu na dzień 31.12.2024 r. wynosiła 1 007,1 km i korzystało z niej 86,7% mieszkańców. Ogólną charakterystykę sieci wodociągowej funkcjonującej na terenie powiatu kraśnickiego zawarto w poniższej tabeli.

Tabela 10. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie powiatu kraśnickiego

Wskaźnik	Rok	Powiat	Gmina									
			m. Kraśnik	Annopol	Dzierzkowice	Gościeradów	Kraśnik	Szastarka	Trzydnik Duży	Urzędów	Wilkołaz	Zakrzówek
Długość eksploatowanej sieci wodociągowej [km]	2021	956,7	104,3	155,0	59,6	56,4	56,8	92,9	109,9	105,0	102,2	114,6
	2022	958,1	105,4	155,0	59,6	56,4	56,8	92,9	109,9	105,3	102,2	114,6
	2023	964,1	105,4	160,9	59,6	56,4	56,8	93,0	109,9	105,3	102,2	114,6
	2024	1 007,1	105,7	170,8	59,6	56,4	89,6	93,0	109,9	105,3	102,2	114,6
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	2021	18 144	2 982	2 532	1 464	858	1 640	1 535	1 801	2 261	1 189	1 882
	2022	18 557	3 008	2 552	1 689	865	1 672	1 535	1 876	2 269	1 202	1 889
	2023	18 682	3 026	2 570	1 713	871	1 687	1 545	1 876	2 275	1 221	1 898
	2024	18 697	3 042	2 577	1 715	875	1 718	1 547	1 799	2 286	1 236	1 902
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej [os.]	2021	78 678	30 830	7 006	4 466	2 957	5 838	4 799	5 436	8 012	3 826	5 508
	2022	78 059	30 411	6 957	4 556	2 938	5 814	4 733	5 390	7 956	3 826	5 478
	2023	77 340	29 988	6 886	4 570	2 934	5 814	4 704	5 292	7 919	3 813	5 420
	2024	76 470	29 558	6 840	4 544	2 908	5 783	4 642	5 215	7 855	3 795	5 330
Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności [%]	2021	86,5	95,8	86,3	85,2	42,8	82,6	86,8	89,0	96,9	71,2	88,8
	2022	86,7	95,8	86,4	87,2	43,0	82,8	86,8	89,5	96,9	71,4	88,9
	2023	86,7	95,8	86,4	87,4	43,2	83,0	86,9	89,5	96,9	71,7	88,9
	2024	86,7	95,8	86,4	87,4	43,3	83,2	86,9	89,1	96,9	72,0	88,9

Wskaźnik	Rok	Powiat	Gmina									
			m. Kraśnik	Annopol	Dzierzkowice	Gościeradów	Kraśnik	Szastarka	Trzydnik Duży	Urzędów	Wilkołaz	Zakrzówek
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca [m ³]	2021	30,5	32,1	24,0	29,8	10,8	26,3	21,5	28,9	46,4	17,7	57,8
	2022	30,1	28,2	24,6	34,9	11,9	29,0	22,7	30,6	46,3	18,7	58,1
	2023	29,0	28,0	23,8	30,1	11,1	29,2	21,4	27,4	48,5	19,6	50,9
	2024	30,5	28,9	24,8	30,4	11,6	30,2	23,2	26,8	49,5	20,1	61,4
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku [dam ³]	2021	8 964,7	1 209,0	215,7	4 912,2	1 089,1	206,9	127,3	181,0	403,3	105,5	514,7
	2022	9 174,3	1 237,5	213,1	5 062,7	1 095,4	219,9	130,9	188,0	401,1	112,9	512,8
	2023	8 884,9	1 136,7	206,1	4 946,2	1 088,4	216,4	120,4	167,8	415,9	118,7	468,3
	2024	8 990,1	1 182,3	211,6	4 914,0	1 094,0	224,5	131,1	161,2	417,8	122,2	531,4
Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem [%]	2021	1,1	7,4	-	-	0,6	-	-	-	1,7	-	-
	2022	1,8	12,0	-	-	0,5	-	-	-	1,7	-	-
	2023	0,8	5,4	-	-	0,5	-	-	-	1,7	-	-
	2024	1,0	6,9	-	-	0,5	-	-	-	1,4	-	-
Awaryje sieci wodociągowej [szt.]	2021	464	65	68	28	8	10	52	6	224	2	1
	2022	469	49	90	76	6	9	33	4	193	8	1
	2023	547	42	100	66	7	13	23	5	282	8	1
	2024	548	68	80	71	6	13	32	6	264	7	1

źródło: GUS [data dostępu: 22.10.2025 r.]

W poniższej tabeli zestawiono ujęcia wód wykorzystywane do zaopatrywania mieszkańców w wodę na terenie powiatu kraśnickiego.

Tabela 11. Ujęcia wód wykorzystywane do zaopatrywania mieszkańców w wodę na terenie powiatu kraśnickiego

Rodzaj ujęcia	Lokalizacja (adres)	Ilość studni	Wydajność
Kraśnickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.			
podziemne	ul. Głęboka 27	6	$Q_{hmax}=500 \text{ m}^3/\text{h}$
podziemne	ul. Żwirki i Wigury 8	6	$Q_{hmax}=316,3 \text{ m}^3/\text{h}$
podziemne	ul. 3-go Maja	2	$Q_{hmax}=44 \text{ m}^3/\text{h}$
Gmina Gościeradów			
podziemne	Gościeradów Folwark Osiedle POM, dz. nr ew. 52/32 obręb Gościeradów Folwark	1	$Q=25,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s=0,30 \text{ m}$
podziemne	Aleksandrów, dz. nr ew. 55 obręb Aleksandrów	2	Studnia nr 1: $Q=30,00 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s=20,00 \text{ m}$ Studnia nr 2 (awaryjna): $Q=22,30 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s=19,70 \text{ m}$
podziemne	Gościeradów Kolonia, dz. nr ew. 1064 obręb Gościeradów Plebański	2	$Q=15 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s=7,00 \text{ m}$
podziemne	Suchodoły, dz. nr ew. 32 obręb Suchodoły	2	$Q=49,00 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s=14,0 \text{ m}$
podziemne	Gościeradów Ukazowy, dz. nr ew. 747 obręb Gościeradów	1	$Q=5,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s=0,8 \text{ m}$
podziemne	Wólka Gościeradowska, dz. nr ew. 5/35 obręb Wólka Gościeradowska	1	$Q=18,00 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s=7,00 \text{ m}$
podziemne	Gościeradów Ukazowy 61, dz. nr ew. 745/3 obręb Gościeradów	1	$Q=4,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s=0,3 \text{ m}$
Gmina Kraśnik			
podziemne	Stróża-Kolonia, ul. Dolna Dz. nr ewid 232/2	2	Średniodobowa wydajność ujęcia z pozwolenia wodnoprawnego (Q_{sr}) [$\text{m}^3/\text{dobę}$] wynosi 470, a rzeczywista 381,33
podziemne	Dąbrowa-Bór działka nr ewid 90/2 obręb geodezyjny 0003 Dąbrowa Bór	1	Średniodobowa wydajność ujęcia z pozwolenia wodnoprawnego (Q_{sr}) [$\text{m}^3/\text{dobę}$] wynosi 48, a rzeczywista 12,02
podziemne	Splawy Pierwsze działka nr ewid. 371/7 obręb geodezyjny 0001 Bojanówka	2	Średniodobowa wydajność ujęcia z pozwolenia wodnoprawnego (Q_{sr}) [$\text{m}^3/\text{dobę}$] wynosi 79,5 a rzeczywista 55,88
Gmina Szastarka			

Rodzaj ujęcia	Lokalizacja (adres)	Ilość studni	Wydajność
podziemne	Blinów Pierwszy	2	Studnia nr 1 – QEKS=27m³/h s= 6m Studnia nr 2 QEKS 41,0m³/h s= 6,6m
podziemne	Majdan-Obleszcze	2	Studnia nr 1 – QEKS=15m³/h S= 18m Studnia nr 2 QEKS 22,8m³/h S= 24m
podziemne	Stare Moczydła	1	Studnia nr 1 – QEKS=47m³/h S= 7,2 m
podziemne	Polichna Pierwsza	2	Studnia nr 1 – QEKS=15m³/h S= 10,0m Studnia nr 2 QEKS 33m³/h S= 23m
podziemne	Szastarka	3	Studnia nr 1 QEKS=28,5 m³/h S= 23,5 m Studnia nr 2 QEKS 30,1m³/h S= 21m Studnia nr 3 QEKS 36,0 m³/h S= 21m
podziemne	Wojciechów -Kolonia	1	Studnia nr 1 – QEKS=4,5m³/h S= 15,0 m
Gmina Urzędów			
podziemne	Mikuszewskie	2	1 600 m³/d
podziemne	Boby Księżę	2	1 040 m³/d
podziemne	Natalin	1	200 m³/d
podziemne	Zadworze	2	650 m³/d
Gmina Wilkołaz			
podziemne	Zalesie	2	1211 m³/dobę
podziemne	Marianówka 14	1	58,12 m³/dobę
podziemne	Pułankowice	2	90 m³/dobę
Gmina Zakrzówek			
podziemne	Zakrzówek Wieś	2	1250 m³
podziemne	Studzianki	2	248 m³
Gmina Annapol ⁷			
b.d.	Ujęcie wody w Dąbrowie	b.d.	b.d.

⁷ Źródło: Raportu o stanie gminy Annapol

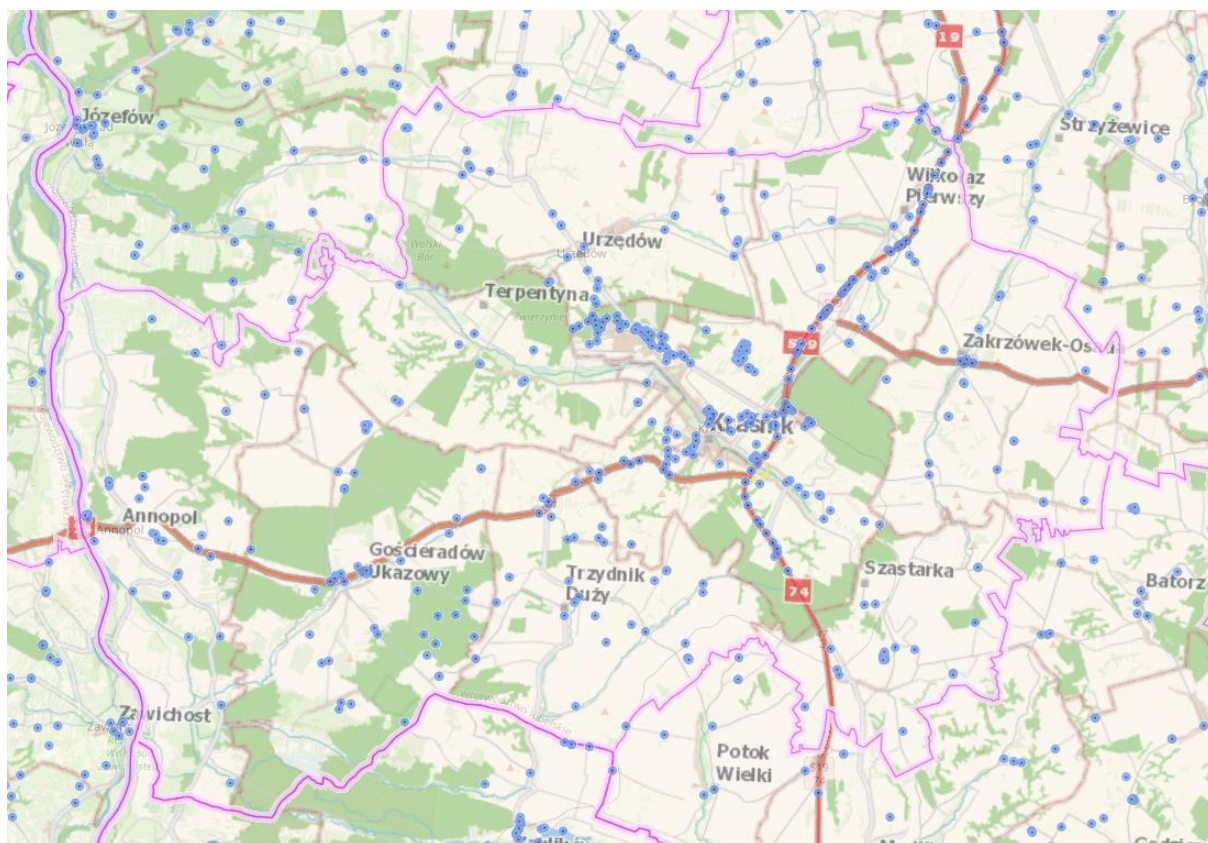
Rodzaj ujęcia	Lokalizacja (adres)	Ilość studni	Wydajność
	Ujęcie wody w Anielinie		
	Ujęcie wody w Grabówce		
	Ujęcie wody w Natalinie		
	Ujęcie wody w Opoczce		
	Ujęcie wody w Opoce		
	Ujęcie wody w Jakubowicach		
	Ujęcie wody w Zastoczu		
Gmina Dzierzkowice ⁸			
podziemne	Ludmiłówka	b.d.	b.d.
podziemne	Krzywie		
podziemne	Wyżnica–Kolonja		
podziemne	Dzierzkowice–Góry		
Gmina Trzydnik Duży ⁹			
podziemne	Owczarnia	b.d.	b.d.

źródło: dane udostępnione przez Przedsiębiorstwa oraz Gminy

Lokalizację obiektów hydrogeologicznych na terenie powiatu kraśnickiego przedstawia poniższy rysunek.

⁸ Źródło: Raport o stanie gminy Dzierzkowice

⁹ Źródło: Program Ochrony Środowiska dla gminy Trzydnik Duży

Rysunek 15. Obiekty hydrogeologiczne na tle powiatu kraśnickiego
źródło: <https://geolog.pgi.gov.pl/> [data dostępu: 14.11.2025 r.]

Odprowadzanie ścieków

Pod koniec 2024 roku łączna długość sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu kraśnickiego wynosiła 306,7 km i korzystało z niej ok. 45,8% mieszkańców powiatu.

Tabela 12. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu kraśnickiego

Wskaźnik	Rok	Powiat	Gmina									
			m. Kraśnik	Annopol	Dzierzkowice	Gościeradów	Kraśnik	Szastarka	Trzydnik Duży	Urzędów	Wilkołaz	Zakrzówek
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	2021	267,6	80,4	17,2	28,3	6,0	36,6	0,0	0,0	32,4	0,0	66,7
	2022	287,5	99,6	17,7	28,3	6,0	36,8	0,0	0,0	32,4	0,0	66,7
	2023	301,9	99,6	17,7	28,3	6,0	51,2	0,0	0,0	32,4	0,0	66,7
	2024	306,7	99,7	17,7	28,3	6,0	55,9	0,0	0,0	32,4	0,0	66,7
Przylącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	2021	5 831	2 766	194	608	111	654	0	0	590	0	908
	2022	5 959	2 865	207	608	112	663	0	0	593	0	911
	2023	6 269	3 054	209	608	112	776	0	0	593	0	9017
	2024	6 579	3 141	213	617	112	851	0	0	714	0	931
Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną [dam ³]	2021	1 408,4	984,3	56,0	43,1	16,5	135,1	0,0	0,0	62,0	0,0	111,4
	2022	1 496,6	1 089,1	50,0	47,8	23,4	125,3	0,0	0,0	61,2	0,0	99,8
	2023	1 538,2	1 104,3	55,7	46,3	22,6	138,5	0,0	0,0	61,7	0,0	109,1
	2024	1 458,5	987,7	57,4	46,0	24,8	158,6	0,0	0,0	80,0	0,0	104,0
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [os.]	2021	40713	28 282	2 096	2 113	504	2 489	0	0	2 211	0	3 018
	2022	40 367	27 971	2 088	2 105	502	2 490	0	0	2 206	0	3 005
	2023	40 344	27 754	2 067	2 107	500	2 722	0	0	2 214	0	2 980
	2024	40 412	27 427	2 050	2 112	494	2 847	0	0	2 531	0	2 951
	2021	44,7	87,9	25,8	40,3	7,3	35,2	0	0	26,7	0	48,7
	2022	44,8	88,1	25,9	40,3	7,3	35,5	0	0	26,9	0	48,7

Wskaźnik	Rok	Powiat	Gmina									
			m. Kraśnik	Annopol	Dzierzkowice	Gościeradów	Kraśnik	Szastarka	Trzydnik Duży	Urzędów	Wilkołaz	Zakrzówek
Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	2023	45,2	88,7	25,9	40,3	7,4	38,8	0	0	27,1	0	48,9
	2024	45,8	88,9	25,9	40,6	7,3	41,0	0	0	31,2	0	49,2
Awarie sieci kanalizacyjnej [szt.]	2021	125	0	4	51	3	4	0	0	62	0	1
	2022	106	0	5	36	3	3	0	0	58	0	1
	2023	194	0	6	94	4	4	0	0	85	0	1
	2024	142	2	3	35	5	3	0	0	93	0	1
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi w ciągu roku [dam ³]	2021	1 432,0	1 084,0	56,0	43,0	21,0	71,0	0	0	54,0	0	103,0
	2022	1 439,0	1 090,0	56,0	46,0	26,0	70,0	0	0	57,0	0	94,0
	2023	1 467,0	1 104,0	57,0	45,0	29,0	74,0	0	0	57,0	0	101,0
	2024	1 481,0	1 097,0	57,0	48,0	31,0	85,0	0	0	59,0	0	104,0

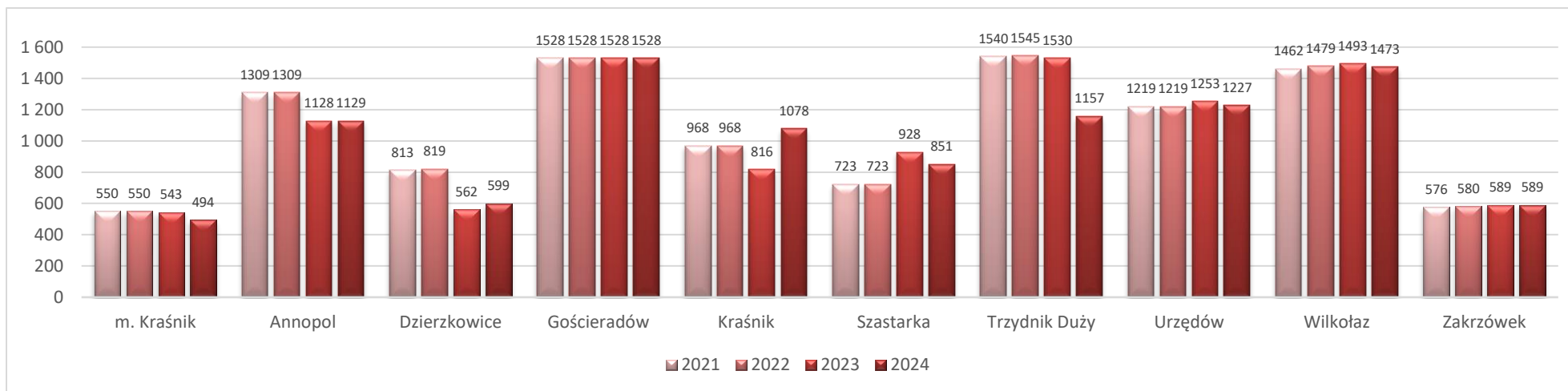
źródło: GUS [data dostępu: 23.10.2025 r.]

Ogółem, zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, na dzień 31.12.2024 r., na terenie powiatu kraśnickiego zlokalizowanych jest 6 oczyszczalni biologicznych oraz 1 z podwyższonym usuwaniem biogenów.

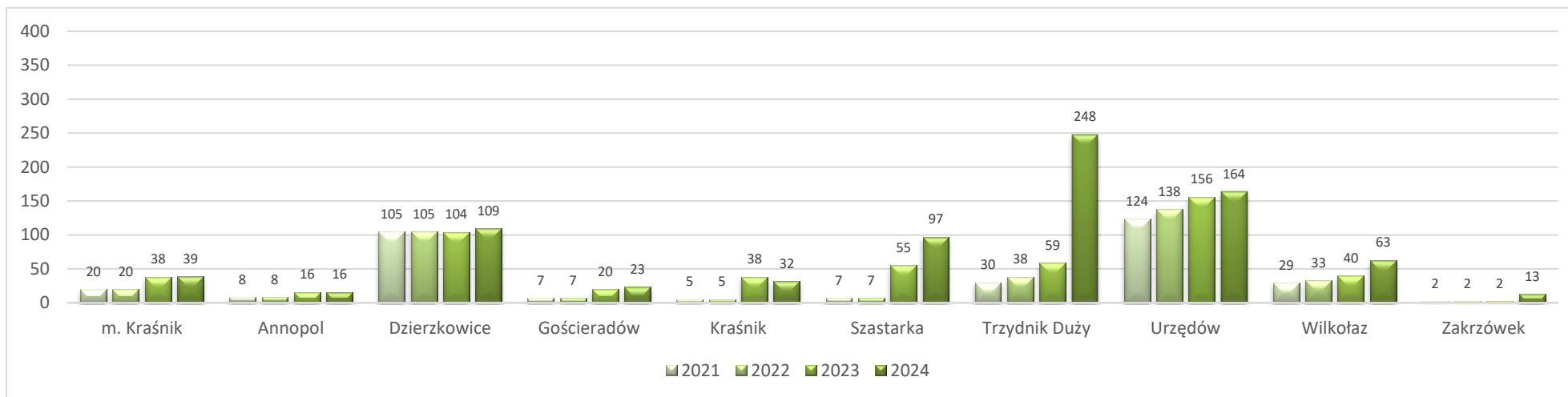
Ponadto, na terenie powiatu funkcjonuje oczyszczalnia przemysłowa (biologiczna).

Na terenie powiatu kraśnickiego część mieszkańców korzysta ze zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. Liczbę poszczególnych instalacji przedstawiono na poniższych wykresach.

Według danych GUS, w 2024 roku w powiecie zlokalizowanych było 10 125 zbiorników bezodpływowych oraz 804 przydomowych oczyszczalni ścieków. Największą liczbę zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków posiada gmina Trzydnik Duży.

Rysunek 16. Liczba zbiorników bezodpływowych w poszczególnych gminach w latach 2021-2024 na terenie powiatu kraśnickiego
źródło: GUS [data dostępu: 23.10.2025 r.]

Rysunek 17. Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków w poszczególnych gminach w latach 2021-2023 na terenie powiatu kraśnickiego
źródło: GUS [data dostępu: 23.10.2025 r.]

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych¹⁰

Głównym celem KPOŚK jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczonych ścieków na terenie poszczególnych aglomeracji. W Programie wraz z aktualizacjami opracowane zostały szczegółowe potrzeby oraz działania dla aglomeracji o RLM>2 000 w zakresie rozbudowy systemów kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków.

Zgodnie z postanowieniami Dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG) (Dz.U. UE L z dnia 30 maja 1991 r.) warunkami koniecznymi do spełnienia przez aglomerację są następujące wymogi:

- I. Wydajność oczyszczalni ścieków w aglomeracjach odpowiada przynajmniej ładunkowi generowanemu na ich obszarze (art. 10 dyrektywy 91/271/EWG).
- II. Standardy oczyszczania ścieków w oczyszczalniach uzależnione są od wielkości aglomeracji. Jakość ścieków oczyszczonych odprowadzanych z każdej oczyszczalni jest zgodna z wymaganiami ustawy Prawo wodne i Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych. W każdej oczyszczalni zlokalizowanej na terenie aglomeracji powyżej 10 000 RLM wymagane jest podwyższone usuwanie biogenów (art. 4 lub/i 5 dyrektywy 91/271/EWG).
- III. Wyposażenie aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych gwarantujące przynajmniej 98 % poziom obsługi, przy czym pozostałe 2% niezebranego ścieku kanalizacyjną ładunku nie może być większe niż 2 000 RLM. Ładunek niezebrany siecią musi być oczyszczany w innych systemach oczyszczania ścieków (pojedyncze systemy lub inne właściwe systemy), zapewniających ten sam poziom ochrony środowiska jak dla całej aglomeracji (art. 3 dyrektywy 91/271/EWG).

Zgodnie z wymogami prawa oraz interpretacją KE należy tak planować granice aglomeracji, aby w jak największym stopniu cały produkowany przez aglomerację ładunek ścieków był zbierany siecią kanalizacyjną i odprowadzany na oczyszczalnię ścieków albo do końcowego punktu zrzutu ścieków komunalnych. Dlatego w aglomeracjach ujętych w KPOŚK powinien zostać osiągnięty blisko 100% poziom obsługi zbiorczymi systemami kanalizacyjnymi (% RLM korzystających z systemu kanalizacyjnego). Pozostali mieszkańcy aglomeracji, nieobsługiwani przez zbiorcze systemy kanalizacyjne, powinni korzystać z innych systemów oczyszczania ścieków. Cały ładunek zanieczyszczeń powstających w aglomeracji powinien być doprowadzany do oczyszczalni obsługującej aglomerację albo końcowego punktu zrzutu tych ścieków, a w uzasadnionych przypadkach usuwany w innych systemach oczyszczania ścieków (pojedyncze systemy lub inne właściwe systemy), zapewniających ten sam poziom ochrony środowiska. Każdy przypadek stosowania systemów indywidualnych do odprowadzania bądź odprowadzania i oczyszczania ścieków z terenu aglomeracji wymagać będzie szczegółowych wyjaśnień. W każdym przypadku jednak oczyszczalnie obsługujące aglomerację powinny być przystosowane do odbioru 100% ładunku zanieczyszczeń powstających w aglomeracji. Jednocześnie zgodnie z wymogami KE zastosowano hierarchię zgodności z artykułami 3, 4, 5 i 10 dyrektywy 91/271/EWG. Oznacza to, że jeżeli aglomeracja nie spełnia wymogu w zakresie ww. warunku wynikającego

¹⁰ Źródło: www.wody.gov.pl

z art. 3 dyrektywy 91/271/EWG, to uznaje się, że równocześnie nie spełnia pozostałych warunków dyrektywy.

W tabeli poniżej zebrano wszystkie aglomeracje występujące w powiecie kraśnickiego.

Tabela 13. Charakterystyka aglomeracji na terenie powiatu kraśnickiego

Nazwa aglomeracji	Gminy w aglomeracji	RLM aglomeracji zgodnie z obowiązującą uchwałą	Liczba mieszkańców aglomeracji zameldowana na pobyt stały i czasowy na terenie aglomeracji	Liczba mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej	Długość istniejącej sieci kanalizacyjnej ogółem (sanitarnej i ogólnospławnej) [km]
Kraśnik	Gmina Miejska Kraśnik, Gmina Wiejska Kraśnik	38 140	35 154	32 435	86,12
Annopol	Annopol	2 549	2 465	2 259	17
Urzędów	Urzędów	2 418	2 345	1 907	23,2
Bystrzyca	Zakrzówek	3 541	3 541	3 533	65,61

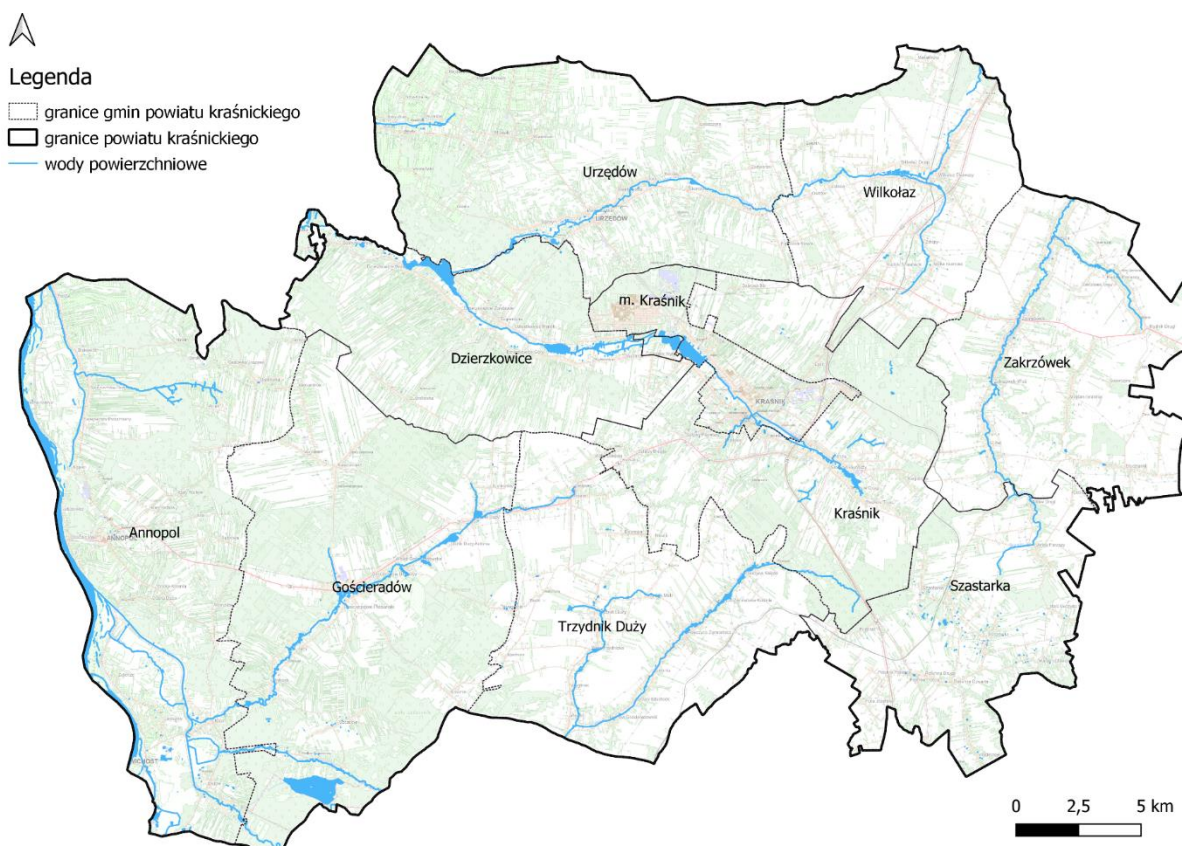
źródło: VI AKPOŚK Załącznik nr 3 za 2023 r.

3.8. Wody powierzchniowe i podziemne

3.8.1. Wody powierzchniowe

Powiat kraśnicki leży na obszarze Wisły, w regionie wodnym środkowym (północna część) oraz górnym (południowa część). Powiat nie posiada zbyt rozbudowanej sieci wód powierzchniowych.

Na poniższym rysunku przedstawiono układ hydrologiczny powiatu.

Rysunek 18. Wody powierzchniowe na tle powiatu kraśnickiego
 źródło opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

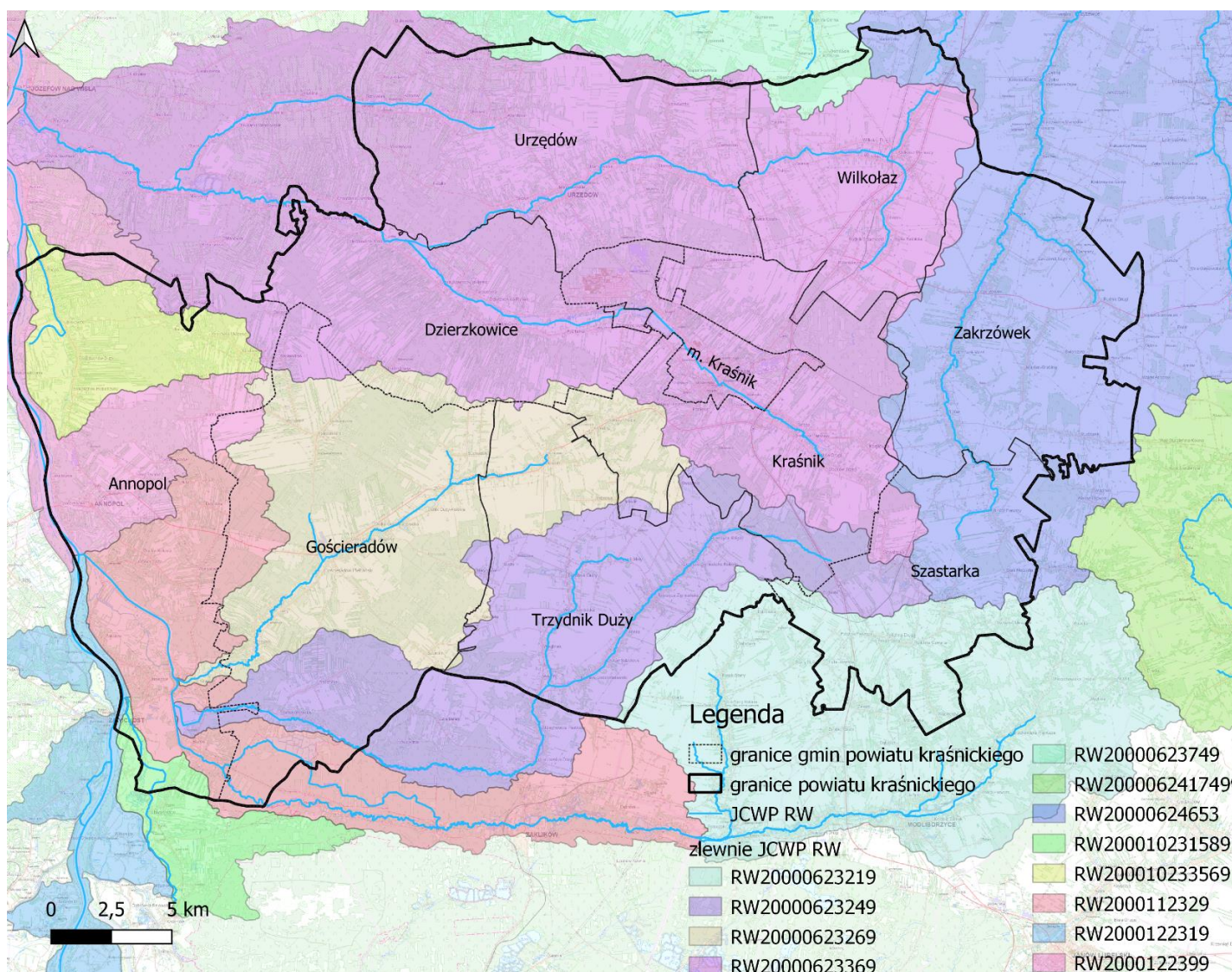
W poniższej tabeli zestawiono JCWP rzecznych i jeziornych, w obrębie których znajduje się powiat kraśnicki.

Tabela 14. Wykaz JCWP, na obszarze których leży powiat kraśnicki

Lp.	Kod JCWP	Nazwa JCWP
JCWP rzeczne		
1.	RW20000624653	Bystrzyca do zb. Zemborzyckiego
2.	RW2000122319	Wisła od Wisłoki do Sanny
3.	RW2000062417499	Pór
4.	RW20000623219	Sanna do Stanianki
5.	RW2000112329	Sanna od Stanianki do ujścia
6.	RW2000122399	Wisła od Sanny do Wieprza
7.	RW20000623369	Wyżnica
8.	RW20000623749	Chodelka
9.	RW200010233569	Łacha
10.	RW200010231589	Dopływ z Chwałowic
11.	RW20000623249	Karasiówka
12.	RW20000623269	Tuczyn

źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe>, dostęp: 22.10.2025 r.

Lokalizację ww. JCWP przedstawiono na poniższej mapie.

Rysunek 19. JCWP wraz z zlewniami w zasięgu których znajduje się powiat kraśnicki
źródło opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

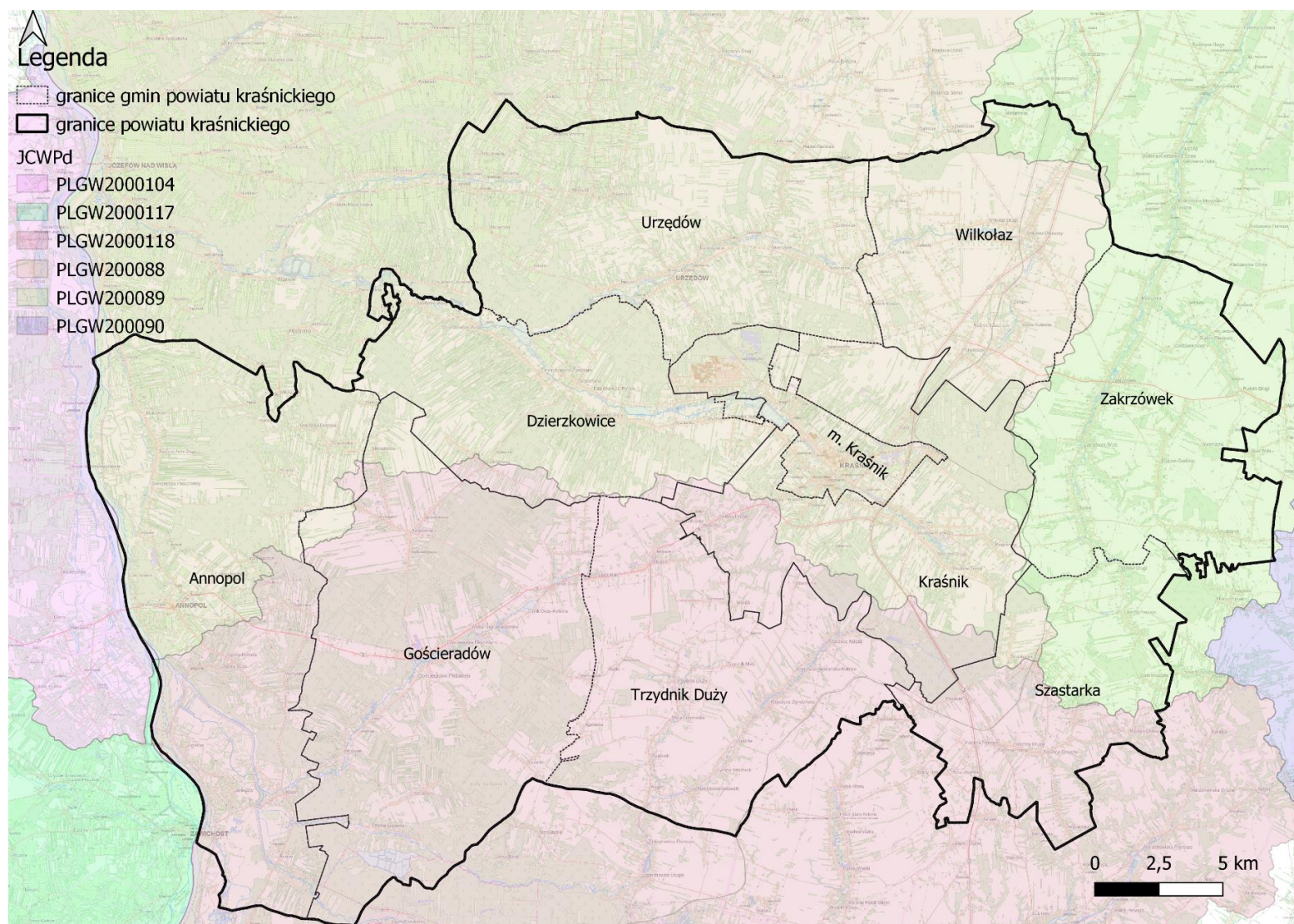
3.8.2. Wody podziemne

Powiat kraśnicki zlokalizowany jest na obszarze sześciu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), które krótko omówiono w poniższej tabeli.

Tabela 15. Charakterystyka JCWPd na terenie powiatu kraśnickiego

Kod JCWPd	GW200088	GW200089	GW200090	GW2000104	GW2000117	GW2000118
Powierzchnia JCWPd [km ²]	2 180,14	1 319,30	4 912,12	249,23	518,15	733,41
Obszar dorzecza	Wisły	Wisły	Wisły	Wisły	Wisły	Wisły
Region wodny	Środkowej Wisły	Bugu	Bugu	Środkowej Wisły	Górnej-Zachodniej Wisły	Górnej-Wschodniej Wisły, Górnej-Zachodniej Wisły
Obszar bilansowy	Wisła od Sanu do Sanny (R), Wisła (P) od ujścia Sanny do ujścia Wieprza, Wisła (L) od ujścia Sanny do ujścia Kamiennej włącznie, Wisła (L) od ujścia Kamiennej do ujścia Radomki wyłącznie, Wieprz, Wisła (P) od Wieprza do Wilgi włącznie	Wisła od Sanu do Sanny (R), Wisła (P) od ujścia Sanny do ujścia Wieprza, Wieprz	San, Wisła od Sanu do Sanny (R), Wieprz, Bug graniczny (L) z Leśną i Pulwą	Wisła od Sanu do Sanny (K), Wisła (P) od ujścia Sanny do ujścia Wieprza, Wisła (L) od ujścia Sanny do ujścia Kamiennej włącznie, Wisła (L) od ujścia Kamiennej do ujścia Radomki wyłącznie	Wisła od Wisłoki do Sanu (K), Wisła od Wisłoki do Sanu (R), Wisła od Sanu do Sanny (K), Wisła od Sanu do Sanny (R), Wisła (P) od ujścia Sanny do ujścia Wieprza, Wisła (L) od ujścia Sanny do ujścia Kamiennej włącznie	Wisła od Wisłoki do Sanu (R), San, Wisła od Sanu do Sanny (K), Wisła od Sanu do Sanny (R), Wisła (P) od ujścia Sanny do ujścia Wieprza, Wieprz
Cele środowiskowe	dobry stan chemiczny	dobry stan chemiczny	dobry stan chemiczny	dobry stan chemiczny	dobry stan chemiczny	dobry stan chemiczny
	dobry stan ilościowy	dobry stan ilościowy	dobry stan ilościowy	dobry stan ilościowy	dobry stan ilościowy	dobry stan ilościowy
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	niezagrożona	niezagrożona	niezagrożona	niezagrożona	niezagrożona	niezagrożona

źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe> [data dostępu: 22.10.2025 r.]

Rysunek 20. Lokalizacja JCWPd w zasięgu których leży powiat kraśnicki
 źródło opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP)

Teren powiatu kraśnickiego leży w na obszarze 3 głównych zbiorników wód podziemnych tj. GZWP: nr 405 Niecka radomska, nr 406 Zbiornik Niecka lubelska (Lublin), nr 425 Dębica – Stalowa Wola – Rzeszów, których charakterystykę przedstawia poniższa tabela.

Tabela 16. Charakterystyka GZWP na terenie powiatu kraśnickiego

Nazwa GZWP	Zbiornik Niecka lubelska (Lublin)	Dębica – Stalowa Wola – Rzeszów	Niecka Radomska
Powierzchnia zbiornika według Kleczkowskiego [km ²]	6 650	1 500	3200
Powierzchnia zbiornika według dokumentacji hydrogeologicznej (2016)	7 476,66	2 194	2925
Województwo	lubelskie, podkarpackie	podkarpackie	mazowieckie, świętokrzyskie
Powiat	biłgorajski, janowski, krasnostawski, kraśnicki , lubartowski, lubelski, m. Lublin, łęczyński, opolski, puławski, świdnicki, zamojski, stalowowolski	dębicki, mielecki, kolbuszowski, tarnobrzski, stalowowolski, niżański, leżajski, przeworski, łańcucki, rzeszowski, ropczycko-sędziszowski	m. Radom, radomski, zwoleński, lipski, kozienicki, szydlowiecki, ostrowiecki, opatowski, sandomierski, puławski
Numer JCWPd (wg podziału na 172 części)	75, 88, 89, 90, 118, 119, 120	118, 119, 120, 134, 135, 136, 153	99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 124, 127
Jednostka hydrogeologiczna wg Paczyńskiego, Sadurskiego (2007)	provincia Wisły: SZP – region górnej Wisły – subregion zapadliska przedkarpackiego, SŚWW – region środkowej Wisły – subregion wyżynny, SŚWN – region środkowej Wisły – subregion nizinny	provincia Wisły: SZP – region górnej Wisły – subregion zapadliska przedkarpackiego, SKZ – region górnej Wisły – subregion Karpat zewnętrznych	provincia Wisły: SŚWW – region środkowej Wisły – subregion wyżynny, SŚNW – region środkowej Wisły – subregion nizinny, SZP – region górnej Wisły – subregion zapadliska przedkarpackiego
Jednostka hydrogeologiczna wg Kleczkowskiego (1990a, b), zmieniona	pasmo zbiorników Wyżyn Polskich (GZWP w paśmie wyżyn)	pasmo zbiorników przedkarpackich	pasmo zbiorników Wyżyn Polskich (GZWP w paśmie wyżyn)
Zlewnia powierzchniowa (II rzędu wg MphP)	Wisły od Sanu do Wieprza, Wieprza, Sanu	Wisły do Sanu, Sanu, prawobrzeżna Wisły od Sanu do Wieprza	prawobrzeżna Wisły od Sanu do Wieprza, prawobrzeżna Wisły od Wieprza do Narwi

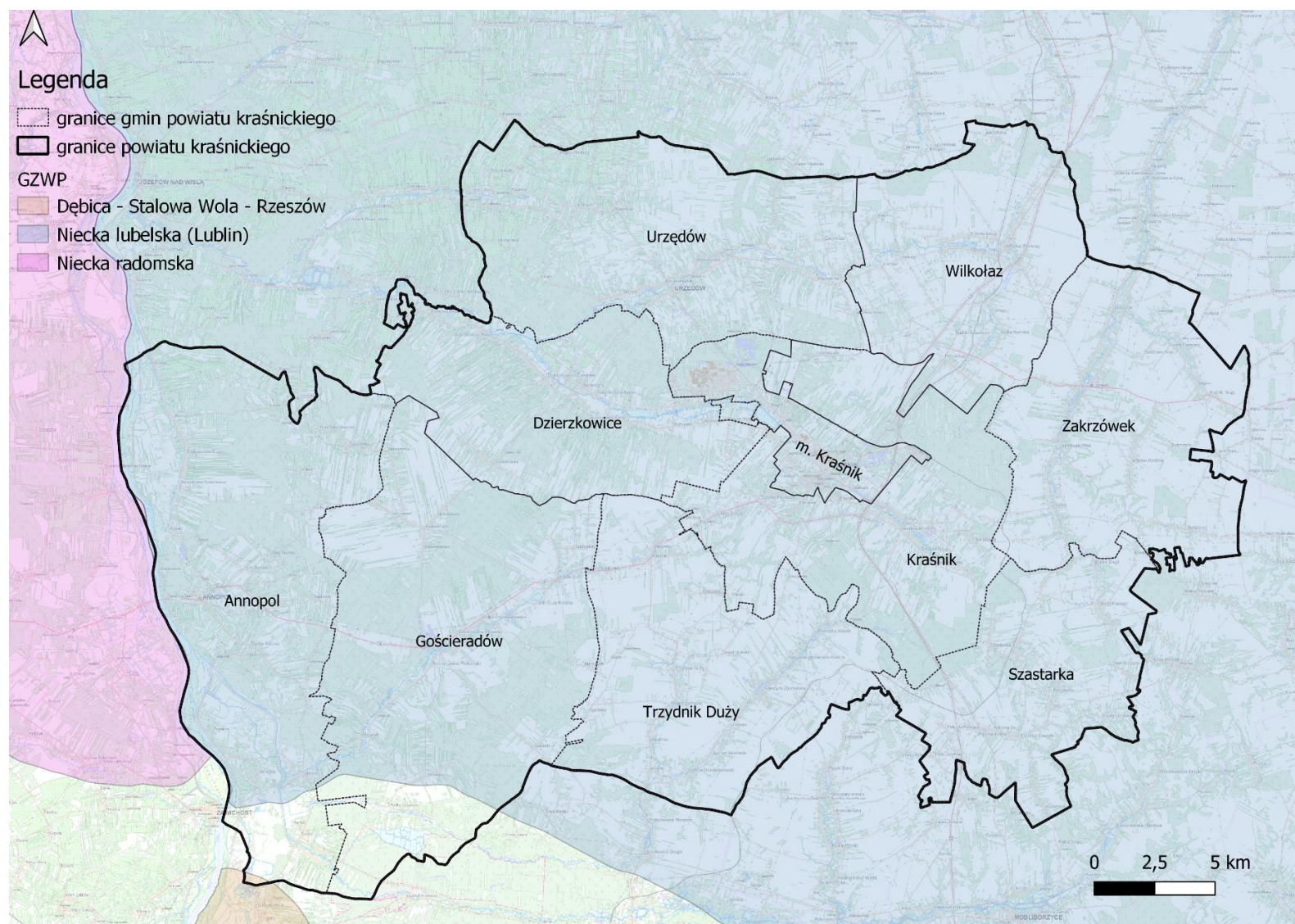
Nazwa GZWP	Zbiornik Niecka lubelska (Lublin)	Dębica – Stalowa Wola – Rzeszów	Niecka Radomska
Prowincja i makroregion fizycznogeograficzne wg Kondrackiego (2002)	Niż Środkowoeuropejski (31): Nizina Środkowomazowiecka (318.7), Nizina Południowopodlaska (318.9); Wyżyny Polskie (34): Wyżyna Lubelska (343.1), Roztocze (343.2); Karpaty i Podkarpacie (51-52): Kotlina Sandomierska (512.4-5); Niż Wschodniobałtycko-Białoruski (84): Polesie Wołyńskie (845.3)	Karpaty i Podkarpacie (51-52): Kotlina Sandomierska (512.4-5), Pogórze Środkowobeskidzkie (513.6)	Niż Środkowoeuropejski (31): Nizina Środkowomazowiecka (318.7), Wzniesienia Południowomazowieckie (318.8); Wyżyny Polskie (34): Wyżyna Kielecka (342.3), Wyżyna Lubelska (343.1)
Typ zbiornika	porowo-szczelinowy	porowy	szczelinowy, porowo-szczelinowy
Stratygrafia	kreda górna	czwartorzęd	kreda górna
Klasa jakości wody*	I-III	I-III	na przeważającym obszarze II, lokalnie I, III
Wodoprzewodność [m^2/d]	200-500	100–200	na przeważającym obszarze 200–500, lokalnie 1500)
Moduł jednostkowy zasobów dyspozycyjnych [$\text{m}^3/\text{d} \times \text{km}^2$]	140,8	262,56	132,5
Szacunkowe zasoby dyspozycyjne [m^3/d]	1 052 700	508 000	387 780
Podatność zbiornika na antropopresję	na przeważającym obszarze bardzo podatny, podatny, lokalnie średnio i mało podatny	bardzo podatny	od bardzo podatnego do średnio i mało podatnego

* Wg rozporządzenia MŚ z dnia 23 lipca 2008 r.

źródło: Informator PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, 2017 r.

<https://geolog.pgi.gov.pl/>

Lokalizacje ww. zbiornika przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 21. Lokalizacja GZWP w zasięgu których leży powiat kraśnicki
źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

3.9. Zasoby przyrodnicze

3.9.1. Formy ochrony przyrody

Zgodnie z CRFOP na terenie powiatu kraśnickiego występują następujące formy ochrony przyrody:

- Obszary Natura 2000:
 - Przełom Wisły w Małopolsce;
 - Gościeradów;
 - Świeciechów;
 - Dzierzkowice;
 - Szczecyn;
 - Polichna;
 - Małopolski Przełom Wisły;
 - Lasy Janowskie;
- Obszary chronionego krajobrazu:
 - Kraśnicki Obszar Chronionego Krajobrazu;
 - Rostoczański (woj. lubelskie);
- Rezerwat przyrody:
 - Marynopol;
 - Natalin;
 - Doły Szczeckie;
 - Wisła pod Zawichostem;
- 3 użytki ekologiczne;
- 64 pomników przyrody.

Ogółem, obszary prawnie chronione zajmują 23,5% powierzchni powiatu kraśnickiego.

Tabela 17. Powierzchnia obszarów chronionych na terenie powiatu kraśnickiego

	jednostka	2021	2022	2023	2024
ogółem	ha	23 602,08	23 667,09	23 667,18	23 667,18
rezerваты przyrody	ha	676,20	676,20	676,20	676,20
obszary chronionego krajobrazu	ha	22 897,63	22 897,63	22 897,63	22 897,63
użytki ekologiczne	ha	30,60	95,61	95,70	95,70

źródło: GUS

Obszary Natura 2000

Obszar utworzony w celu ochrony populacji dziko występujących ptaków lub siedlisk przyrodniczych lub gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty.

Sieć obszarów Natura 2000 obejmuje:

- obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO),
- specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO),
- obszary mające znaczenie dla Wspólnoty.

Obszar Natura 2000 może obejmować część lub całość obszarów i obiektów objętych innymi formami ochrony przyrody (z wyjątkiem ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów)¹¹.

¹¹ Źródło: <https://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/1391,pojecie.html>

Tabela 18. Charakterystyka obszarów Natura 2000 na terenie powiatu kraśnickiego

Nazwa	Przełom Wisły w Małopolsce	Gościeradów	Świeciechów	Dzierzkowice	Szczecyn	Polichna	Małopolski Przełom Wisły	Lasy Janowskie
Kod obszaru	PLH060045	PLH060007	PLH060082	PLH060079	PLH060083	PLH060078	PLB140006	PLB060005
Rodzaj ochrony	Dyrektywa siedliskowa	Dyrektywa siedliskowa	Dyrektywa siedliskowa	Dyrektywa siedliskowa	Dyrektywa siedliskowa	Dyrektywa siedliskowa	Dyrektywa ptasia	Dyrektywa ptasia
Data wyznaczenia przez KE	2009-02-13	2008-01-15	2011-02-08	2011-02-08	2011-02-08	2011-02-08	-	-
Data wyznaczenia w Polsce	2022-11-05	2019-10-31	2017-05-26	2023-10-06	2019-11-09	2018-10-19	2004-11-05	2004-11-05
Powierzchnia [ha]	15170,8800	1752,6400	130,0900	247,0800	932,5200	368,4000	6972,7800	60235,7500
Powiaty	opolski, zwoleński, opatowski, sandomierski, kraśnicki, lipski, puławski	kraśnicki	kraśnicki	kraśnicki	stalowowolski, kraśnicki	kraśnicki	opolski, zwoleński, opatowski, kraśnicki, lipski, puławski	niżański, janowski, stalowowolski, biłgorajski, kraśnicki
Gminy	Ożarów (gmina miejsko-wiejska), Chotcza (gmina wiejska), Solec nad Wisłą (gmina miejsko-wiejska), Zawichost (gmina miejsko-wiejska), Przyłęk (gmina wiejska), Kazimierz Dolny	Annopol (gmina miejsko-wiejska), Dzierzkowice (gmina wiejska), Gościeradów (gmina wiejska)	Annopol (gmina miejsko-wiejska)	Dzierzkowice (gmina wiejska), Urzędów (gmina miejsko-wiejska)	Zaklików (gmina miejsko-wiejska), Gościeradów (gmina wiejska)	Szastarka (gmina wiejska), Trzydnik Duży (gmina wiejska), Kraśnik (gmina wiejska)	Ożarów (gmina miejsko-wiejska), Przyłęk (gmina wiejska), Kazimierz Dolny (gmina miejsko-wiejska), Annopol (gmina miejsko-wiejska), Chotcza (gmina wiejska), Łaziska	Zaklików (gmina miejsko-wiejska), Radomyśl nad Sanem (gmina wiejska), Biłgoraj (gmina wiejska), Annopol (gmina miejsko-wiejska), Jarocin (gmina wiejska), Pysznica (gmina

Nazwa	Przełom Wisły w Małopolsce	Gościeradów	Świeciechów	Dzierzkowice	Szczecyn	Polichna	Małopolski Przełom Wisły	Lasy Janowskie
	(gmina miejsko-wiejska), Annopol (gmina miejsko-wiejska), Łaziska (gmina wiejska), Puławy (gmina miejska), Wilków (gmina wiejska), Puławy (gmina wiejska), Józefów nad Wisłą (gmina miejsko-wiejska), Tarłów (gmina wiejska), Janowiec (gmina wiejska)						(gmina wiejska), Wilków (gmina wiejska), Józefów nad Wisłą (gmina miejsko-wiejska), Tarłów (gmina wiejska), Solec nad Wisłą (gmina miejsko-wiejska), Janowiec (gmina wiejska)	wiejska), Modliborzyce (gmina miejsko-wiejska), Dzwola (gmina wiejska), Potok Wielki (gmina wiejska), Gościeradów (gmina wiejska), Janów Lubelski (gmina miejsko-wiejska), Frampol (gmina miejsko-wiejska)
Dane aktu prawnego o ustanowieniu	Decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region	Decyzja Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny	Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny	Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny	Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny	Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000

Nazwa	Przełom Wisły w Małopolsce	Gościeradów	Świeciechów	Dzierzkowice	Szczecyn	Polichna	Małopolski Przełom Wisły	Lasy Janowskie
	biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039) (2009/93/WE)	region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007) 5043) (2008/25/WE)	region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE)	region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE)	region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE)	region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE)		
Dane pozostałych aktów prawnych	Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 września 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Przełom Wisły w Małopolsce (PLH060045)	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 września 2019 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Gościeradów (PLH060007)	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Świeciechów (PLH060082)	Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 18 sierpnia 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dzierzkowice (PLH060079)	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 września 2019 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Szczecyn (PLH060083), Decyzja wykonawcza Komisji Europejskiej 2023/244 z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie przyjęcia szesnastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Polichna (PLH060078)	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków

Nazwa	Przełom Wisły w Małopolsce	Gościeradów	Świeciechów	Dzierzkowice	Szczecyn	Polichna	Małopolski Przełom Wisły	Lasy Janowskie
					region biogeograficzny			
Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru	3150, 3270, 6120, 6210, 6430, 6440, 6510, 9170, 91E0, 91I0	6510, 9130, 9170, 91E0, 91I0	9170, 91F0	9170, 91E0	9170, 91I0	9130, 9170	-	-
Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/IWE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/IWG	<i>Angelica palustris</i> , <i>Aspius aspius</i> , <i>Barbastella barbastellus</i> , <i>Bombina bombina</i> , <i>Castor fiber</i> , <i>Cobitis taenia</i> , <i>Colias myrmidone</i> , <i>Cypripedium calceolus</i> , <i>Emys orbicularis</i> , <i>Leucorrhinia pectoralis</i> , <i>Lutra lutra</i> , <i>Lycaena dispar</i> , <i>Misgurnus fossilis</i> , <i>Myotis bechsteinii</i> , <i>Myotis dasycneme</i> , <i>Myotis myotis</i> , <i>Ophiogomphus cecilia</i> , <i>Phengaris nausitous</i> , <i>Phengaris teleius</i> ,	-	<i>Bombina bombina</i> , <i>Cypripedium calceolus</i>	<i>Cypripedium calceolus</i> , <i>Castor fiber</i> , <i>Lutra lutra</i>	<i>Cypripedium calceolus</i> , <i>Osmoderma eremita</i>	-	<i>Actitis hypoleucos</i> , <i>Alcedo atthis</i> , <i>Anas clypeata</i> , <i>Charadrius dubius</i> , <i>Charadrius hiaticula</i> , <i>Ciconia ciconia</i> , <i>Ciconia nigra</i> , <i>Circus aeruginosus</i> , <i>Circus pygargus</i> , <i>Crex crex</i> , <i>Dendrocopos syriacus</i> , <i>Haematopus ostralegus</i> , <i>Lanius collurio</i> , <i>Larus canus</i> , <i>Larus melanocephalus</i> , <i>Larus ridibundus</i> , <i>Limosa limosa</i> , <i>Mergus merganser</i> , <i>Philomachus pugnax</i> , <i>Sterna</i>	<i>Acrocephalus arundinaceus</i> , <i>Acrocephalus schoenobaenus</i> , <i>Acrocephalus scirpaceus</i> , <i>Aegolius funereus</i> , <i>Alcedo atthis</i> , <i>Anas crecca</i> , <i>Anas platyrhynchos</i> , <i>Anas querquedula</i> , <i>Anser anser</i> , <i>Anthus campestris</i> , <i>Aquila pomarina</i> , <i>Aythya ferina</i> , <i>Aythya fuligula</i> , <i>Bonasa bonasia</i> , <i>Botaurus stellaris</i> , <i>Bubo bubo</i> , <i>Caprimulgus europaeus</i> , <i>Carpodacus erythrinus</i> ,

Nazwa	Przełom Wisły w Małopolsce	Gościeradów	Świeciechów	Dzierzkowice	Szczecyn	Polichna	Małopolski Przełom Wisły	Lasy Janowskie
	<i>Rodeus amarus,</i> <i>Thesium ebracteatum</i>						<i>albifrons, Sterna hirundo, Sylvia Nisoria, Tringa totanus</i>	<i>Charadrius dubius, Ciconia ciconia, Ciconia nigra, Circaetus gallicus, Circus aeruginosus, Circus pygargus, Crex crex, Cygnus cygnus, Cygnus olor, Dendrocopos medius, Dryocopus martius, Emberiza hortulana, Ficedula albicollis, Ficedula parva, Fulica atra, Gallinago gallinago, Gallinula chloropus, Glaucidium passerinum, Grus grus, Haliaeetus albicilla, Ixobrychus minutus, Lanius collurio, Locustella fluviatilis, Locustella luscinioides, Lullula arborea, Milvus migrans, Pandion haliaetus, Pernis apivorus, Picus</i>

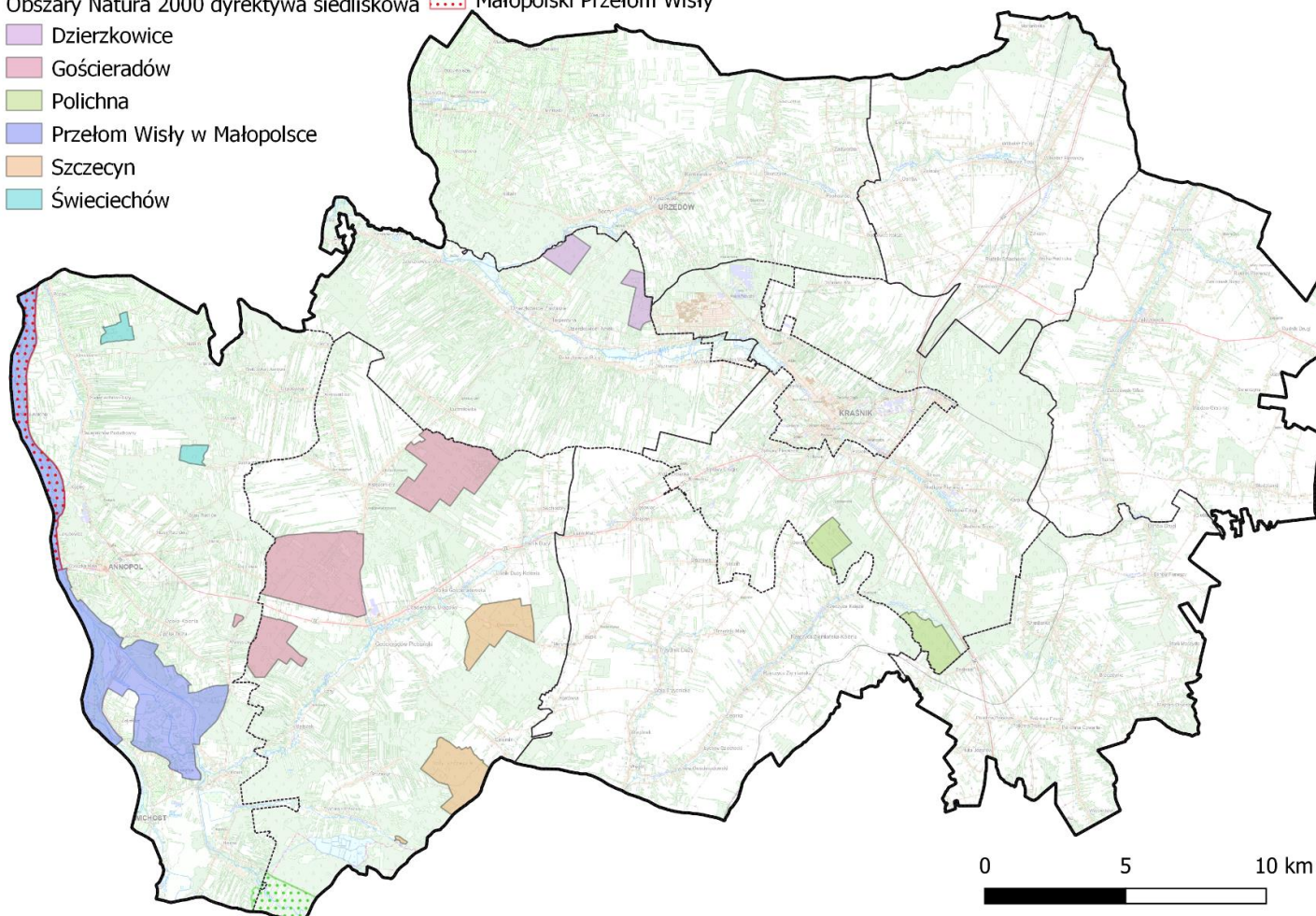
Nazwa	Przełom Wisły w Małopolsce	Gościeradów	Świeciechów	Dzierzkowice	Szczecyn	Polichna	Małopolski Przełom Wisły	Lasy Janowskie
								<i>canus, Podiceps cristatus, Podiceps grisegena, Porzana parva, Porzana porzana, Rallus aquaticus, Remiz pendulinus, Strix uralensis, Sylvia Nisoria, Tachybaptus ruficollis, Tetrao urogallus, Tringa ochropus, Upupa epops, Vanellus vanellus</i>
Czy obowiązuje ochrona na podstawie prawa międzynarodowego?	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
Czy plan zadań ochrony albo plan ochrony	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 18 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 18 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 15 marca 2022 r. w sprawie ustanowienia planu zadań	NIE	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 18 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w

Nazwa	Przełom Wisły w Małopolsce	Gościeradów	Świeciechów	Dzierzkowice	Szczecyn	Polichna	Małopolski Przełom Wisły	Lasy Janowskie
	Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Przełom Wisły w Małopolsce PLH060045	ochronnych dla obszaru Natura 2000 Gościeradów PLH060007	ochronnych dla obszaru Natura 2000 Świeciechów PLH060082	ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dzierzkowice PLH060079		ochronnych dla obszaru Natura 2000 Polichna PLH060078	Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Małopolski Przełom Wisły PLB140006	Rzeszowie z dnia 8 lutego 2021 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Janowskie PLB060005

źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf> [data dostępu: 24.10.2025 r.]

Legenda

- granice gmin powiatu kraśnickiego
- granice powiatu kraśnickiego
- Obszary Natura 2000 dyrektywa siedliskowa
 - Dzierzkowice
 - Gościeradów
 - Polichna
 - Przełom Wisły w Małopolsce
 - Szczecyn
 - Świeciechów
- Obszary Natura 2000 dyrektywa ptasia
 - Lasy Janowskie
 - Małopolski Przełom Wisły

Rysunek 22. Obszary Natura 2000 na tle powiatu kraśnickiego

źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

PLH060045 Przełom Wisły w Małopolsce

Obszar obejmuje przełomowy odcinek doliny Wisły, od ujścia Sanny powyżej Annopola do miasta Puławy. Wiśle towarzyszą liczne starorzecza, łachy i zastoiska, piaszczyste wyspy, namuliska, rozległe płaty zarośli wierzbowych oraz - lokalnie - płaty łągów nadrzecznych. Część koryta rzeki jest obwałowana, a obszar międzywala zajęty jest przez ekstensywnie użytkowane łąki i zarośla wierzbowe. W górnym biegu rzeki, na stromych, wapiennych i lessowych skarpach wznoszących się nad doliną (osiągających miejscami nawet do 90 m wysokości względnej) występują cenne płaty muraw kserotermicznych. Do Wisły uchodzą liczne mniejsze ciek wodne i w tych rejonach spotyka się interesujące siedliska ekotonowe.

Dolina Wisły jest jedną z niewielu w Europie dużych rzek, zachowanych w stanie względnie naturalnym. Dolina na tym odcinku ma charakter przełomu i posiada unikalne walory krajobrazowe. Stwierdzono tu 10 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG (24% powierzchni) oraz 21 gatunków z Załącznika II tej Dyrektywy. Obszar obejmuje fragment ostoi ptaków wodno - błotnych o randze europejskiej (IBA E 63), ważnej zarówno dla gatunków łągowych jak i migrujących. W "Paneuropejskiej strategii ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej" Dolina Wisły została zaliczona do 10 systemów rzek Europy, którym nadano priorytet ochrony naturalnych walorów. Uważana jest za korytarz ekologiczny rangi europejskiej.

PLH060007 Gościeradów

Pod względem fizycznogeograficznym obszar położony jest w obrębie Wzniesień Urzędowskich (zachodnia część Wyżyny Lubelskiej). Ukształtowanie rzeźby terenu jest odbiciem budowy geologicznej. Dominującym elementem są wierzchowiny rozcięte dolinami rzecznyymi. Obszar leży na dwóch poziomach: najwyższym na wysokości 210-240 m n.p.m. położonym na odpornych wapieniach, pokrytych lessami lub zwietrzeliną skał podłoża i poziomie niższym o wysokości 180-210 m n.p.m. Najczęściej zachował się on na gezach i opokach kredowych, które obecnie pokryte są zwietrzeliną lub utworami deluwialnymi. Zrównania wierzchowinowe rozcięte są przez doliny rzeczne oraz doliny denudacyjne i rozcięcia erozyjne. Część zachodnia obszaru - Las Dąbrowa - leży na miększej pokrywie piasków eolicznych tworzące wały wydmowe i pola piasków. W części wschodniej dominują lessy i piaski pylaste. Powierzchniowe utwory geologiczne warunkują rzeźbę terenu i stosunki glebowe, a pośrednio także roślinność. Las Dąbrowa leżący na piaskach podścielonych utworami węglanowymi to kompleks fitocenozy ciepłolubnego, ubogiego grądu (*Tilio-Carpinetum*) i świetlistej dąbrowy (*Potentillo albae-Quercetum*), zaś Las Gościeradowski to w przeważającej większości żyzne grądy (*Tilio-Carpinetum*).

Ważny obszar występowania świetlistej dąbrowy na Wyżynie Lubelskiej (9110 - siedlisko priorytetowe). We wschodniej części obszaru zwarte płaty grądu subkontynentalnego (9170) z dużym udziałem storczykowatych. Poza ww. występują też płaty siedliska łągu olszowego (91E0 - siedlisko priorytetowe), żyznej buczyny (9130) i łąk kośnych (6510).

PLH060082 Świeciechów

Obszar Natura 2000 Świeciechów swoim zasięgiem obejmuje dwa płaty większego, rozczłonkowanego kompleksu leśnego i położony jest na terenie wsi Bliskowice i Świeciechów Poduchowny. Administracyjnie obszar położony jest na terenie województwa lubelskiego w powiecie kraśnickim na terenie gminy Annopol. Pod względem

fizycznogeograficznym jest to południowo-zachodni skraj Wyżyny Lubelskiej (Wzniesienia Urzędowskie). Regionalizacja geobotaniczna (Matuszkiewicz 1993) umieszcza ten obszar w: E4 – Kraina Wyżyny Lubelskiej, E4.1 – Okręg Wyżyny Lubelskiej, E4.1.e – Podokręg Urzędowski. Obszar charakteryzują płytko położone utwory kredowe (węglanowe) na których wytworzyło się płytkie i średnio głębokie rędziny. W południowej części obszaru występuje różnej miąższości nadkład piasków lodowcowych (miejscami zwydmionych) i utworów deluwialnych. Tu dominują gleby rdzawe. Na terenie obszaru nie występują stałe ciekі wód powierzchniowych i leży on w bezpośredniej zlewni Wisły, na wysokości od 160 do 230 m n.p.m. Płat północny charakteryzuje się bogatą rzeźbą terenu, przecięty jest dwiema dość głębokimi dolinami denudacyjnymi o układzie równoleżnikowym. Obszar charakteryzuje się występowaniem grądu subkontynentalnego (kod -9170-2) z dużą ilością storczyków w runie - buławnik wielkokwiatowy, kruszczyk szerokolistny, listera jajowata, gnieźnik leśny, podkolan zielonawy oraz najliczniejsze stanowisko w zachodniej części Wyżyny Lubelskiej, obuwika pospolitego. Głównymi gatunkami lasotwórczym obszaru Świeciechów jest dąb i sosna. W całości obszar położony jest na terenie Lasów Państwowych – lasy gospodarcze - Nadleśnictwo Gościeradów.

PLH060079 Dzierzkowice

Obszar, składający się z dwóch enklaw Zwierzyniec i Glinianki, znajduje się na terenie Kraśnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, a także jest częścią korytarza ekologicznego Roztocze Lubelskie KPdC-1 D, istotnego dla migracji zwierząt między obszarami Natura 2000 oraz dla zachowania spójności siedlisk przyrodniczych. Enklawa Zwierzyniec położona jest na zachód od miasta Kraśnik. Enklawa Glinianki położona jest na północ od miejscowości Terpentyna, w części północnej przylega do doliny Urzędówki. Pod względem fizjograficznym obszar w całości leży w obrębie Wzniesień Urzędowskich będących mezoregionem Wyżyny Lubelskiej. W podłożu obszaru zaznaczają się płytko położone utwory węglanowe. Obszar jest hipsometrycznie zróżnicowany - najwyższy punkt (227,6 m n.p.m.) znajduje się w południowo-wschodniej części obszaru w okolicy wsi Kolonia Krzywie Górne, najniższy zaś (168,3 m n.p.m.) położony jest w dolinie Urzędówki przy północno-zachodniej granicy. Lasy użytkowane są gospodarczo, a gatunkami lasotwórczymi są: dąb szypułkowy *Quercus robur* grab zwyczajny *Carpinus betulus* oraz brzoza brodawkowata *Betula pendula*. Istotnym gatunkiem panującym jest również sosna zwyczajna *Pinus sylvestris* i modrzew europejski *Larix decidua*. W domieszce występuje lipa drobnolistna *Tilia cordata*, topola osika *Populus tremula*, klon zwyczajny *Acer platanoides*, jawor *Acer pseudoplatanus*, a w miejscach wilgotnych jesion wyniosły *Fraxinus excelsior* i wiąz szypułkowy *Ulmus laevis*. Struktura wiekowa drzewostanów obszaru charakteryzuje się nierównomiernym rozkładem klas wieku. Dominują drzewostany w wieku 51-80 lat. Niewielki udział mają drzewostany w młodszych klasach wieku oraz powyżej 100 lat. Przeważającą część powierzchni obszaru (96,35%) zajmują siedliska grądu subkontynentalnego z dużą ilością storczyków. Występuje tu istotne stanowisko obuwika pospolitego. W enklawie Glinianki, w wyłączeniu taksacyjnym 352c na powierzchni około 0,20 ha występują liczne stare wyrobiska.

W obszarze PLH060079 Dzierzkowice zinwentaryzowano dwa siedliska przyrodnicze z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej (9170 grąd subkontynentalny – będący przedmiotem ochrony oraz 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe), a także obuwika pospolitego, bobra i wydrę z załącznika II tej Dyrektywy.

PLH060083 Szczecyn

Obszar Szczecyn zajmuje powierzchnię 932,52 ha i położony jest na pograniczu Wzniesień Urzędowskich (Wyżyna Lubelska) i Kotliny Sandomierskiej. Obszar składa się z 4 enklaw z czego 3 położone są w województwie lubelskim (Marynopol, Szczecyn, Wólka Szczeca) a jedna w województwie podkarpackim (Radna Góra). Część obszaru (ok. 363 ha powierzchni) znajduje się w granicach dwóch rezerwatów przyrody: Doły Szczeckie oraz Marynopol. Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym przez obszar przebiega równoleżnikowo granica dwóch jednostek w randze prowincji: w północnej części Wyżyn Polskich, a w południowej Karpat i Podkarpacia. W prowincji Wyżyny Polskie na omawianym terenie wyróżnia się: podprowincję Wyżyna Lubelsko - Lwowska i makroregion Wyżyna Lubelska. Jednostką niższego rzędu jest tu mezoregion Wzniesienia Urzędowskie stanowiący wysoczyznę porożcinaną erozyjnie siecią dolin rzecznych (prawobrzeżne dopływy Sanny). Wzgórza zbudowane z utworów kredowych i miocenówskich pokryte są osadami lessowymi o bardzo zmiennej miąższości, natomiast obniżenia terenu wypełniają piaski czwartorzędowe. Płynące tu rzeki tworzą doliny nieraz o bardzo stromych i wysokich zboczach, jak np. dolina Karasiówki, mająca na pewnych odcinkach charakter przełomowy. Wysoczyznę od położonych na południe terenów nizinnych oddziela wyraźnie zaznaczająca się w terenie Krawędź Wyżyny Lubelskiej tworząca na północ od doliny Sanny wydłużoną strefę o szerokości od 1,0 do 3,0 km i względnej wysokości 10,0 - 15,0 m. Cała strefa krawędzi porożcinana jest poprzecznie przez liczne doliny i wąwozy. W południowej części omawianego obszaru wyróżnia się podprowincję Północne Podkarpacie z makroregionem Kotliny Sandomierskiej. Jednostką niższego rzędu jest mezoregion Równina Biłgorajska obejmujący obszary pomiędzy dolinami Tanwi, Dolnego Sanu oraz Wisły, a Wyżyną Lubelską i Rostoczem. Równina Biłgorajska jest to równina denudacyjna o powierzchni łagodnie pochylonej w kierunku zachodnim i południowo-zachodnim. Obszar tworzą kompleksy leśne, w których skład wchodzi głównie lasy liściaste (ok. 65%) i iglaste (ok. 32%). Niewielką część terenu zajmują lasy mieszane. Występujące na obszarze płaty siedliska grądu subkontynentalnego wykształciły się w postaci z bukiem i jodłą oraz z roślinnością ciepłolubną z dużym udziałem storczykowatych. W celu ochrony zbiorowisk leśnych zostały powołane rezerваты przyrody: Rezerwat Marynopol oraz Rezerwat Doły Szczeckie. Luki w drzewostanie, obrzeża dróg leśnych i brzegi lasów zajmują niewielkie płaty świetlistej dąbrowy. Obszar stanowi jedno z nielicznych miejsc występowania pachnicy dębowej na Wyżynie Lubelskiej. Większa część powierzchni lasów znajdujących się w granicy obszaru Natura 2000 Szczecyn należy do Skarbu Państwa i jest zarządzana przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, Nadleśnictwo Gościeradów, pozostała część lasów należy do osób prywatnych. Obecnie na tym obszarze dla Nadleśnictwa Gościeradów obowiązuje Plan Urządzenia Lasu na lata 2016-2025, który nie uwzględnia zakresu PZO. Lasy prywatne położone w ostoi, objęte są Uproszczonym Planem Urządzenia Lasu na lata 2017-2026. Ostoja wchodzi w skład krajowego korytarza ekologicznego Małopolski Przełom Wisły GKPdC-4A.

W obszarze PLH060083 przedmiotem ochrony jest siedlisko 9170 i 91I0 z Załącznika I Dyrektywy siedliskowej oraz pachnica dębowa z Załącznika II.

PLH060078 Polichna

Obszar Natura 2000 Polichna PLH060078 składa się z dwóch enklaw wyznaczonych w obrębie jednego większego kompleksu leśnego. Administracyjnie obszar położony jest na terenie województwa lubelskiego w powiecie kraśnickim na terenie gmin: Szastarka, Kraśnik i Trzydnik Duży. Pod względem geograficznym, obszar położony w środkowo-zachodniej

części Wyżyny Lubelskiej, w strefie graniczącej z Roztoczem Zachodnim, w mezoregionie Wzniesień Urzędowskich. Krajobrazowo obszar leży w strefie Wyżyny Lubelskiej i jest to krajobraz wyżynny węglanowy i lessowy. Regionalizacja geobotaniczna (M.J. Matuszkiewicz 1993) umieszcza ten obszar na granicy Krainy Rostoczańskiej i Krainy Wyżyny Lubelskiej: C9 – Kraina Rostoczańska, C9.1 – Okręg Rostocza Zachodniego, C9.1.a – Podokręg Modliborzycko-Kraśnicki oraz E4 – Kraina Wyżyny Lubelskiej, E4.1 – Okręg Wyżyny Lubelskiej, E4.1.e – Podokręg Urzędowski. W obszarze grzbiety wierzchowinowe pocięte są wąwozami i dolinkami denudacyjnymi. Wąwozy o dnie niekiedy podmokłym sięgają do kilkunastu metrów wysokości. Wzniesienia dochodzą do wysokości 290 m n.p.m. i zbudowane są z geiz i opok kredowych pokrytych różnej miąższości lessami, zwietrzeliną skał podłoża lub utworami deluwialnymi. Dominują tu gleby brunatne i płowe, rędziny występują sporadycznie. Obszar w większości położony jest na terenie Lasów Państwowych - lasy ochronno-gospodarcze - Nadleśnictwo Kraśnik (Leśnictwo –Mosty). Dominującym typem siedliskowym lasu jest las świeży. Enklawa położona w północno-zachodnim skraju kompleksu leśnego zdominowana jest przez siedliska grądu (9170) leży w południowo- zachodniej części tegoż kompleksu i przeważają tu buczyny (9130).

PLB140006 Małopolski Przełom Wisły

Obszar obejmuje odcinek doliny Wisły między Jakubowicami a Janowcem. Charakterystyczne dla niego są wysokie brzegi, meandry i liczne wyspy. Wyspy te mają różny charakter: od niskich, piaszczystych, nagich wysepek powyżej wyniesione, porośnięte roślinnością i np. wykorzystywane jako pastwiska. Brzegi rzeki i terena zalewowa. są pokryte zaroślami wiklinowymi i lasami wierzbowo-topolowymi, łąkami kośnymi i pastwiskami. Występuje tu co najmniej 17 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 4 gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Ważna ostoja rybitw - białoczelnej i rzecznej; jedno z nielicznych w kraju stanowisk lęgowych ostrzygojada. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: mewa czarnogłowa, rybitwa rzeczna, rybitwa białoczelna (PCK), ostrzygojad (PCK), sieweczka rzeczna, sieweczka obrożna, śmieszka, mewa siwa, mewa białogłowa mewa srebrzysta, mewa żółtonoga; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu (C7) występuje płaskonos, nurogęs i zimorodek. Ważna ostoja dla ptaków wodno-błotnych.

PLB060005 Lasy Janowskie

Obszar obejmuje rozległy i zwarty kompleks leśny stanowiący północno zachodnią część Puszczy Solskiej oraz enklawę leśną "Rozwadów" dla ochrony głuszca (położoną na południe od głównego kompleksu). Rozciąga się od doliny Wisły i Sanu na zachodzie obejmując Lasy Lipskie i Lasy Janowskie pomiędzy krawędzią Wyżyny Lubelskiej na północy i doliną rzeki Bukowej na południu, sięgając do miejscowości Frampol na wschodzie. Na terenie obszaru Lasy Janowskie dominuje głównie krajobraz leśnej równiny, urozmaiconej licznymi (w części centralnej) wałami wydmowymi porośniętymi borami sosnowymi. Wg podziału fizjograficznego Polski (Kondracki 2000) w większości obszar położony jest w mezoregionie Równiny Biłgorajskiej zwanej Puszczańską, będącą częścią makroregionu Kotliny Sandomierskiej. Cechą charakterystyczną obszaru jest występowanie wielu stawów rybnych, gdzie prowadzona jest ekstensywna gospodarka rybacka. Znajduje się tu blisko 150 obiektów stawowych, o łącznej powierzchni ponad 1600 ha w kompleksach od 5 ha do 50 ha. Przez obszar ostoi przepływa kilka niewielkich śródleśnych rzek (rzeki: Biała, Łukawica, Branew, Czartosowa, Trzebensz, Rakowa, Łukawica oraz Bukowa) i innych cieków wodnych o nieokreślonej nazwie. W obszarze przeważają gleby wytworzone na bazie

czwartorzędowych piasków rzecznych i czwartorzędowych utworów wydmowych eolicznych. Są to gleby bielcowe i rdzawo bielcowe, które w sumie zajmują ok. 54 % powierzchni obszaru. Pozostałe to gleby glejowe, torfowo glejowe, brunatne bielcowane i inne. Deniwelacje terenu nie przekraczają kilkudziesięciu metrów. Okres wegetacyjny trwa tutaj średnio 217 dni, średnia wieloletnia temperatura 7,5°C, a suma opadów rocznych 600-700mm. Lasy Janowskie charakteryzuje niezwykła różnorodność siedlisk leśnych. Największą powierzchnię zajmują siedliska boru mieszanego wilgotnego i boru świeżego. Duży udział ma las mieszany wilgotny i bór mieszany świeży. W obszarze głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna. Zróżnicowana jest na tym terenie szata roślinna obejmująca 202 zespoły roślinne w tym 33 leśne. Największą różnorodnością charakteryzują się zbiorowiska wodno-torfowiskowe i wodne - w sumie blisko 100 zespołów. W wyniku badań florystycznych zinwentaryzowano ponad 800 roślin naczyniowych, wśród nich około pięćdziesięciu roślin objętych ochroną prawną. W obszarze występuje sasanka otwarta (*Pulsatilla patens*), największe w kraju nagromadzenie fiołka bagiennego (*Viola uliginosa*) według Polskiej Czerwonej Księgi gatunek krytycznie zagrożony (kategoria zagrożenia CR), ponadto rosziczka okrągłolistna (*Drosera rotundifolia*), rosziczka okrągłolistna (*Drosera rotundifolia*), rosziczka pośrednia (*Drosera intermedia*), goryczka wąskolistna (*pneumonanthe*), widłak jałowcowaty (*Lycopodium annotinum*), widłak goździsty (*Lycopodium clavatum*), czosnek siatkowaty (*Allium victorialis*), lilia złotogłów (*Lilium martagon*).

Obszary chronionego krajobrazu

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych (art. 23 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).

Kraśnicki Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcję korytarzy ekologicznych.

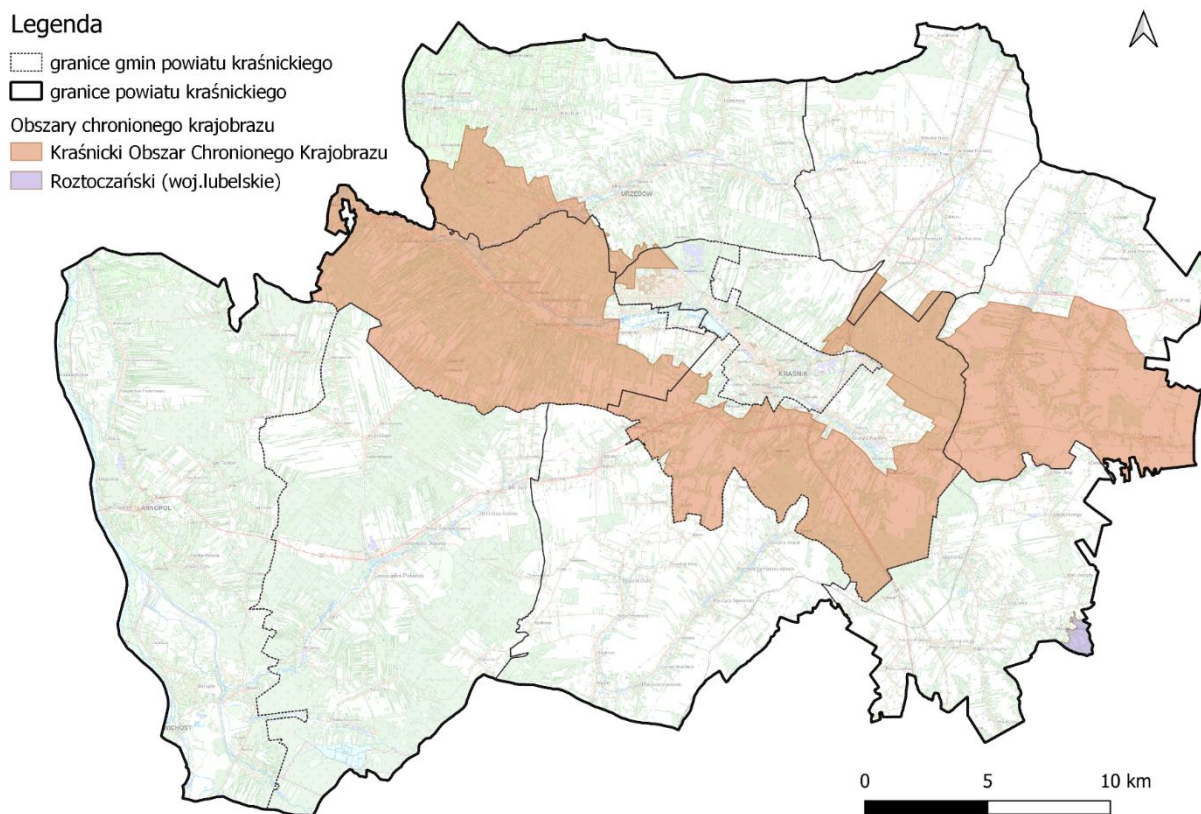
Roztoczański Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje cenne obszary źródliskowe. Lessowe wzgórza pocięte są malowniczymi jarami i wąwozami z zachowanymi fragmentami rzadkich zbiorowisk roślinnych. pow. 20000 ha

Podstawowe informacje dotyczące obszaru zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 19. Charakterystyka obszarów chronionego krajobrazu znajdujących się na terenie powiatu kraśnicki

Nazwa	Powiaty	Gminy	Data wyznaczeni a	Powierzc hnia [ha]	Akt prawny	Plan ochrony
Kraśnicki Obszar Chronionego Krajobrazu	opolski, lubelski, kraśnicki	Annopol (gmina miejsko- wiejska), Szastarka (gmina wiejska), Zakrzówek (gmina wiejska), Dzierzkowice (gmina wiejska), Kraśnik (gmina miejska), Józefów nad Wisłą (gmina miejsko- wiejska), Trzydnik Duży (gmina wiejska), Kraśnik (gmina wiejska), Zakrzew (gmina wiejska), Wilkołaz (gmina wiejska), Urzędów (gmina miejsko-wiejska)	1990-01-01	29 207,64	Uchwała Nr XI/56/90 WRN w Lublinie z dn. 26.02.1990 r. w sprawie utworzenia systemu parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu na terenie woj. Lubelskiego Rozporządzenie Nr 28 Wojewody Lubelskiego z dnia 2 czerwca 1998 r. w sprawie Obszarów Chronionego Krajobrazu Rozporządzenie Nr 39 Wojewody Lubelskiego z dnia 17 lutego 2006 r. w sprawie Kraśnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu Uchwała Nr XXXVI/491/2017 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie Kraśnickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu	Nie
Roztoczański (woj. lubelskie)	janowski, lubelski, biłgorajski, kraśnicki	Chrzanów (gmina wiejska), Szastarka (gmina wiejska), Godziszów (gmina wiejska), Modliborzyce (gmina miejsko- wiejska), Dzwola (gmina wiejska), Goraj (gmina miejsko- wiejska), Batorz (gmina wiejska), Zakrzew (gmina wiejska), Turobin (gmina miejsko-wiejska)	1996-01-01	20 000,00	Rozporządzenie Nr 1 Wojewody Tarnobrzskiego z dnia 5.01.1996 r., w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu Rozporządzenie Nr 44 Wojewody Lubelskiego z dnia 17 lutego 2006 r. w sprawie Roztoczańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu	Nie

źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf> [data dostępu: 24.10.2025 r.]

Rysunek 23. Obszary chronionego krajobrazu na tle powiatu kraśnickiego

źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

Rezerваты przyrody

Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi (art. 13 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).

Podstawowe informacje dotyczące rezerwatu przyrody występującego na terenie powiatu kraśnickiego zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 20. Charakterystyka rezerwatów przyrody znajdujących się na terenie powiatu kraśnickiego

Nazwa	Marynopol	Natalin	Doły Szczeckie	Wisła pod Zawichostem
Data uznania	1976-07-01	1976-07-01	1997-09-23	2008-11-01
Powierzchnia [ha]	156,7600	2,3500	203,6200	313,3254
Rodzaj rezerwatu	nie określono w akcie prawnym	nie określono w akcie prawnym	nie określono w akcie prawnym	faunistyczny
Typ rezerwatu	nie określono w akcie prawnym	nie określono w akcie prawnym	nie określono w akcie prawnym	faunistyczny
Podtyp rezerwatu	nie określono w akcie prawnym	nie określono w akcie prawnym	nie określono w akcie prawnym	ptaków
Typ ekosystemu	nie określono w akcie prawnym	nie określono w akcie prawnym	nie określono w akcie prawnym	wodny
Podtyp ekosystemu	nie określono w akcie prawnym	nie określono w akcie prawnym	nie określono w akcie prawnym	rzek i ich dolin, potoków i źródeł
Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 24 maja 1976 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody	Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 24 maja 1976 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody	Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 lipca 1997 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody	Rozporządzenie Nr 25 Wojewody Lubelskiego z dnia 30 września 2008 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody "Wisła pod Zawichostem"
Dane pozostałych aktów prawnych	Obwieszczenia Wojewody Lubelskiego z dnia 7 stycznia 2002 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 r.	Obwieszczenia Wojewody Lubelskiego z dnia 7 stycznia 2002 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 r.	Obwieszczenie Wojewody Lubelskiego z dnia 7 stycznia 2002 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 r.	-
Gmina	Gościeradów (gmina wiejska)	Urzędów (gmina miejsko-wiejska)	Gościeradów (gmina wiejska)	Annopol (gmina miejsko-wiejska)

Nazwa	Marynopol	Natalin	Doły Szczeciek	Wisła pod Zawichostem
Czy obowiązuje plan ochrony?	Nie	Urzędów (gmina miejsko-wiejska)	Nie	Nie
Czy obowiązują zadania ochronne?	Nie	Zarządzenie Nr 15/2022 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 9 listopada 2022 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Natalin	Nie	Nie

źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf> [data dostępu: 24.10.2025 r.]

Użytki ekologiczne

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania się lub miejsca sezonowego przebywania (art. 42 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody). Charakterystyka użytków znajdujących się na terenie powiatu kraśnickiego została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 21. Charakterystyka użytków ekologicznych znajdujących się na terenie powiatu kraśnickiego

Nazwa	Nie nadano nazwy	Nie nadano nazwy	Nie nadano nazwy
Rodzaj użytku	inne	bagno	inne
Data ustanowienia	1994-03-28	1995-10-31	1994-03-28
Powierzchnia [ha]	0,00	30,60	0,00
Opis wartości przyrodniczej	cenne przyrodniczo i krajobrazowo tereny obejmujące część doliny rzeki Wyżnicy	Brak danych	cenne przyrodniczo i krajobrazowo tereny obejmujące część doliny rzeki Wyżnicy
Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Uchwała Nr XLIII/307/94 Rady Miejskiej w Kraśniku z 28.03.1994 r. w sprawie uznania użytków ekologicznych w dolinie rzeki Wyżnicy	Rozporządzenie Nr 7 Wojewody Tarnobrzieskiego z 28.09.1995 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny	Uchwała Nr XLIII/307/94 Rady Miejskiej w Kraśniku z 28.03.1994 r. w sprawie uznania użytków ekologicznych w dolinie rzeki Wyżnicy

Nazwa	Nie nadano nazwy	Nie nadano nazwy	Nie nadano nazwy
Dane pozostałych aktów prawnych	-	Rozporządzenie Nr 145 Wojewody Lubelskiego z 16.07.2002 r. w sprawie uznania obszarów za użytki ekologiczne na terenie woj. lubelskiego	-
Powiaty	kraśnicki	kraśnicki	kraśnicki
Gminy	Dzierzkowice (gmina wiejska), Kraśnik (gmina miejska), Kraśnik (gmina wiejska)	Gościeradów (gmina wiejska)	Kraśnik (gmina wiejska)
Czy obowiązuje ochrona na podstawie prawa międzynarodowego?	Nie	Nie	Nie

źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf> [data dostępu: 24.10.2025 r.]

Pomniki przyrody

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej lub nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie (art. 40 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).

Na terenie powiatu kraśnickiego zlokalizowanych jest 64 pomników przyrody¹². Przeważającą formą pomników są drzewa lub też grupy drzew, ale występują również źródła, skałka oraz głazy narzutowe.

Wśród gatunków drzew ustanowionych jako pomniki przyrody najczęściej jest Grabów zwyczajnych – *Carpinus betulus* (52 szt.).

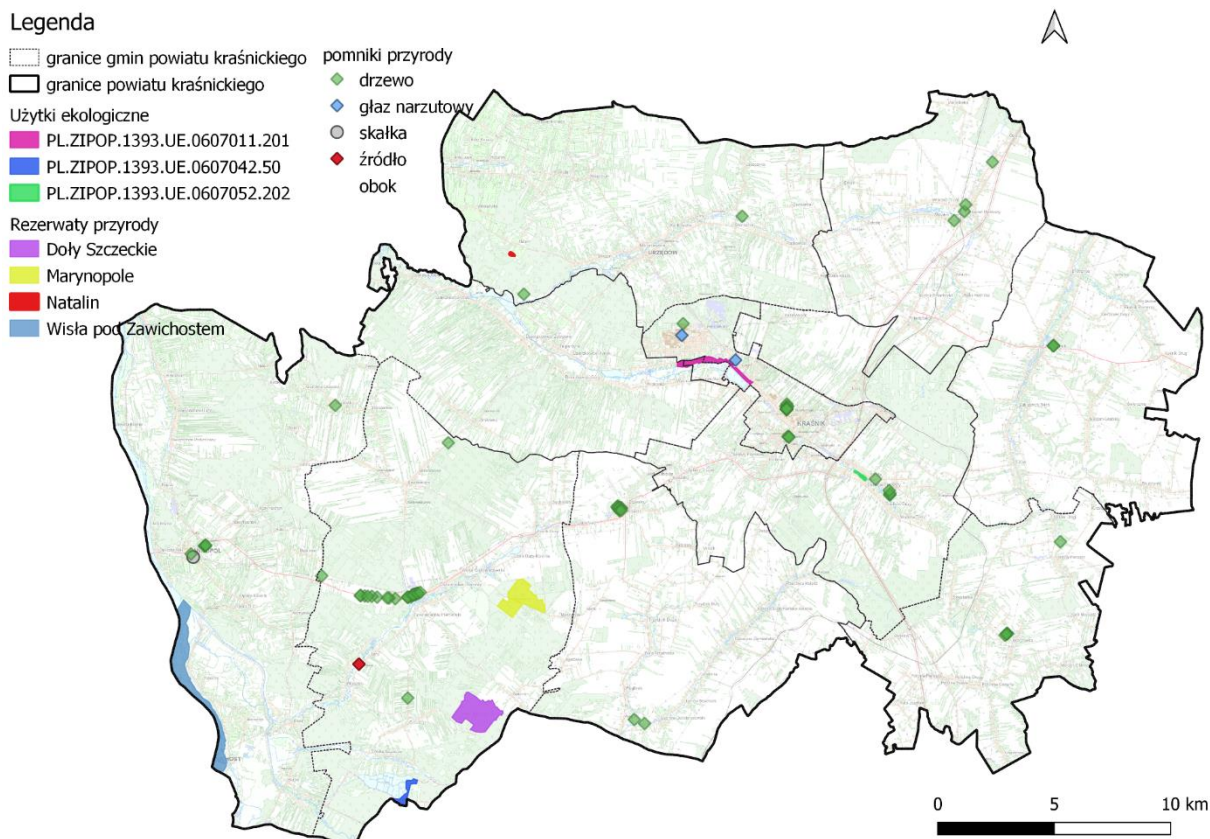
Często występują także: Lipa drobnolistna – *Tilia cordata* (39 szt.), Dąb szypułkowy – *Quercus robur* (17 szt.), Kasztanowiec zwyczajny – *Aesculus hippocastanum* (6 szt.), Klon jawor – *Acer pseudoplatanus* (6 szt.) oraz Klon pospolity – *Acer platanoides* (5 szt.).

Rzadziej spotykane, pojedyncze egzemplarze reprezentują gatunki: Głóg szkarłatny – *Crataegus coccinea* (1 szt.), Grusza pospolita – *Pyrus communis* (1 szt.), Jesion pensylwański – *Fraxinus pennsylvanica* (1 szt.), Modrzew europejski – *Larix decidua* (1 szt.), Modrzew japoński – *Larix kaempferi* (1 szt.), Olsza czarna – *Alnus glutinosa* (1 szt.), Wiśnia ptasia – *Prunus avium* (1 szt.) oraz Korkowiec amurski – *Phellodendron amurense* (1 szt.).

Niewielką liczebność mają również: Grujecznik japoński – *Cercidiphyllum japonicum* (2 szt.), Jesion wyniosły – *Fraxinus excelsior* (4 szt.) oraz Lipa krymska – *Tilia euchlora* (2 szt.).

Ich lokalizacje przedstawiono na poniższym rysunku wraz z rezerwatami przyrody i użytkami ekologicznymi.

¹²Źródło: CRFOP, dostęp: 24.10.2025 r.

Rysunek 24. Pozostałe obszary chronione na tle powiatu kraśnickiego

źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoprzestrzennych: <https://dane.gov.pl/pl/dataset>

3.9.2. Grunty leśne i tereny zieleni

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia gruntów leśnych na terenie powiatu kraśnickiego wynosi 21 614,32 ha, co daje lesistość na poziomie 21,1%, przy średniej krajowej kształtującej się na poziomie 29,6%. Największym stopniem zalesienia cieszy się gmina Gościeradów (45,6%).

Strukturę gruntów leśnych zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 22. Struktura gruntów leśnych na terenie powiatu kraśnickiego

Struktura	jednostka	2021	2022	2023	2024
Powierzchnia gruntów leśnych ogółem	ha	21 652,71	21 556,95	21 437,78	21 614,32
Lesistość	%	21,2	21,1	21,0	21,1
Grunty leśne publiczne ogółem	ha	13 848,15	13 847,33	13 854,42	13 864,42
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	13 783,30	13 782,48	13 789,57	13 799,57
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	13 662,50	13 661,72	13 669,28	13 679,19
Grunty leśne prywatne ogółem	ha	7 804,56	7 709,62	7 583,36	7 749,90

Struktura	jednostka	2021	2022	2023	2024
Powierzchnia lasów	ha	21 276,28	21 180,57	21 061,09	21 236,64
Lasy publiczne ogółem	ha	13 471,72	13 470,95	13 477,73	13 486,74
Lasy prywatne ogółem	ha	7 804,56	7 709,62	7 583,36	7 749,90
Sadzenie drzew	szt.	1 580	716	462	307
Sadzenie krzewów	szt.	7 592	7 848	1 255	162

źródło: GUS [data dostępu: 24.10.2025 r.]

Charakterystyka terenów zieleni na terenie powiatu kraśnickiego.

Tabela 23. Tereny zieleni w powiecie kraśnickim

Struktura	jednostka	2021	2022	2023	2024
Zieleńce	szt.	111	111	112	112
	ha	50,08	50,08	50,82	50,82
Zieleń uliczna	ha	55,90	55,94	55,94	55,94
Tereny zieleni osiedlowej	ha	61,95	42,09	42,09	b.d.
Parki spacerowo - wypoczynkowe	szt.	3	3	3	3
	ha	10,10	10,10	10,10	10,10
Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej	ha	122,13	102,27	103,01	b.d.

źródło: GUS [data dostępu: 24.10.2025 r.]

3.10. Gleby

Właściwości gleb, stanowiące jeden z podstawowych komponentów środowiska przyrodniczego decydują o ich przydatności dla rolniczego wykorzystania. Lokalne warunki przyrodnicze powodują, że gleby Powiatu Kraśnickiego zaliczają się do dobrych i średnich, w znacznej mierze zaliczane do III klasy bonitacyjnej.

Wśród typów i podtypów gleb występujących na terenie Powiatu można wyróżnić następujące:

- gleby brunatne właściwe - powstały z utworów lessowych, pyłów ilastych, wapieni kredopodobnych i glin pylastych. Gleby te w górnej części profilu są kwaśne lub bardzo kwaśne, w spągu wykazują odczyn zbliżony do obojętnego. Są ubogie w przyswajalny fosfor, średnio zasobne lub ubogie w potas i średnio zasobne w magnez. Na ogół mają uregulowane stosunki wodne.
- gleby brunatne wylugowane - różnią się od gleb brunatnych właściwych właściwościami chemicznymi; są głębiej odwapnione, wykazują odczyn kwaśny lub słabo kwaśny. Powstały najczęściej z utworów lessowych, lessopodobnych i piasków gliniastych. Znaczna ich część powstała na stokach pod wpływem uprawy i zachodzących procesów erozji wodnej.
- gleby bielcowe - powstały na bazie piasku słabo gliniastego bądź piasku luźnego. Są to gleby okresowo za suche, kwaśne, ubogie w składniki pokarmowe. Zaliczono je do kompleksu żyniego słabego i bardzo słabego.
- gleby pseudobielcowe - stanowią stadium przejściowe pomiędzy glebami brunatnymi wylugowanymi i bielcowymi. Powstały z osadów piaszkowych, lessowych bądź pyłowych.

Mają przeważnie odczyn kwaśny i są ubogie w przyswajalny fosfor i potas oraz średnio zasobne w magnez (kompleks żelny dobry).

- rędziny - powstały na skałach węglanowych kredy górnej. Są to gleby płytkie o dużej zawartości rumoszu skalnego, należące do gleb wrażliwych na warunki wodne – w czasie niedoboru opadów są okresowo za suche, a przy nadmiarze opadów uplastyczniają się. Wyróżnia się: płytkie i średnio głębokie rędziny
- gleby torfowe i torfowo-murszowe - występują w szerszych dolinach rzecznych, gdzie w określonych warunkach zmian szybkości przepływu wody mogą przebiegać procesy glebotwórcze – proces torfotwórczy i aluwialno-deluwialny. Gleby te zajęte są przez użytki zielone. Są to gleby żyzne i urodzajne jednak trudne w użytkowaniu ze względu na okresową stagnację wód.
- mady - są to gleby o sporej zawartości próchnicy, odczynie zbliżonym do obojętnego, zasobne w łatwo przyswajalny fosfor i potas. Są one glebami wysokiej wartości produkcyjnej. Występują w dolinach rzecznych.

W granicach powiatu przeważają gleby wytworzone z lessów i z utworów lessopodobnych. Występują one na płatach lessowych obejmując obszar od Słodkowa do Sosnowej Woli i od Wilkołaza w stronę do Kluczkowic. Gleby te wykazują przeważnie cechy bielcowe, zaliczane są do II - III klasy bonitacyjnej. Na obszarach o większych spadkach występują gleby brunatne wylugowane, również zaliczane do wysokich klas bonitacyjnych. W południowo-zachodniej części powiatu (na skraju Kotliny Sandomierskiej) dominują gleby wykształcone z piasków luźnych i słabo gliniastych oraz piasków gliniastych. Gleby te zaliczane są do najniższej VI klasy bonitacyjnej. Na południowo-wschodnich krańcach powiatu, gdzie na powierzchnię wychodzą skały węglanowe, wytworzyły się rędziny o podobnej klasie bonitacyjnej. W dolinach rzek: Wyżnicy, Urzędówki i Bystrzycy występują mady piaszczyste, w dolinie Wisły wytworzyły się mady lekkie, średnie i ciężkie. Dolinę Sanny pokrywają gleby torfowo - mułowe.

W Powiecie Kraśnickim większość gmin zawiera do 40% gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych. W gminach Urzędów, Dzierzkowice i Gościeradów odsetek tych gleb dochodzi do 60 %

Rysunek 25. Odczyn gleb w Powiecie Kraśnickim
Źródło: Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Lublinie

Większość gleb na terenie powiatu charakteryzuje się niską lub bardzo niską zawartością fosforu. W gminach Wilkołaz, Urzędów, Dzierzkowice, Gościeradów i Annapol odsetek takich

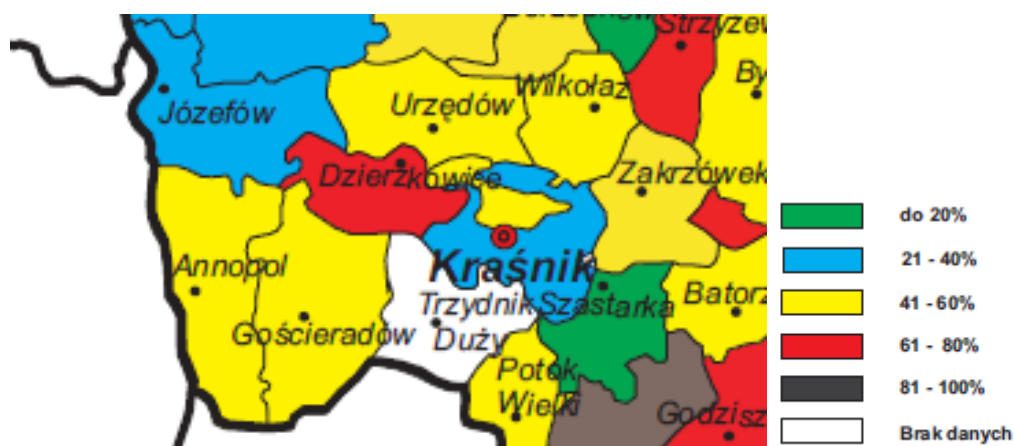
gleb dochodzi do 60%. Do 40% takich gleb jest w gminie Zakrzówek i Kraśnik. W gminie Szastarka takich gleb jest do 20%.

Rysunek 26. Procent gleb o bardzo niskiej i niskiej zawartości fosforu

Źródło: Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Lublinie

Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku zawartości potasu w glebach Powiatu Kraśnickiego. Większość gmin charakteryzuje się glebami o niskiej zawartości potasu. W gminie Dzierżkowice odsetek takich gleb sięga 80%. Najlepiej sytuacja wygląda w gminach Kraśnik i Szastarka, gdzie odsetek gleb ubogich w potas sięga odpowiednio 40 i 20%.

Rysunek 27. Procent gleb o bardzo niskiej i niskiej zawartości potasu

Źródło: Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Lublinie

W gminach Wilkołaz i Zakrzówek większość gleb (do 100%) jest ubogich w magnez. Trochę lepiej wygląda sytuacja w gminie Kraśnik (do 80% gleb ubogich w magnez) i gminach Urzędów i Gościeradów - do 60% takich gleb. Najmniej gleb ubogich w magnez jest w gminach Annopol, Dzierżkowice i Szastarka.

Rysunek 28. Procent gleb o bardzo niskiej i niskiej zawartości magnezu

Źródło: Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Lublinie

W Powiecie Kraśnickim ogólnie 34,1% z całości gleb to gleby kwaśne, 42,2% to gleby o niskiej zawartości przyswajalnych form fosforu, 40,9% gleb to gleby o niskiej zawartości w przyswajalne formy potasu, 62,2% gleb Powiatu Kraśnickiego to gleby o niskiej zawartości w przyswajalne formy magnezu. Brak informacji o właściwościach chemicznych i fizykochemicznych gleby prowadzi do różnego rodzaju błędów w agrotechnice. Dla właściwej gospodarki naturalnym zasobem, jakim jest ziemia, konieczne jest systematyczne monitorowanie jej właściwości i zapobieganie negatywnym skutkom działalności człowieka.

Powiat Kraśnicki jest typowym powiatem rolniczym ze specjalizacją w zakresie sadownictwa i produkcji owoców miękkich - malina. Rolnictwo na terenie powiatu bazuje na glebach dość wysokich klas bonitacyjnych, dlatego ma duże szanse dalszego rozwoju.

Tabela 24. Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie powiatu kraśnickiego

				Wartość [ha]	
1. Grunty rolne	Użytki rolne	grunty orne	R	62 285,0611	
		łąki trwałe	Ł	2 611,3914	
		pastwiska trwałe	Ps	1 013,6639	
		sady	S	2 826,3350	
		grunty rolne zabudowane	Br	2 320,3050	
		grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	Lzr	1 925,2426	
		grunty pod stawami	Wsr	336,3511	
		grunty pod rowami	W	109,4045	
	Nieużytki			N	364,0096
	Razem				65 020,0689
2. Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	las		Ls	20 435,0505	
	grunty zadrzewione i zakrzewione		Lz	459,7153	
	Razem			20 894,7658	
	tereny mieszkaniowe		B	1 470,5130	

				Wartość [ha]
3. Grunty zabudowane i zurbanizowane	tereny przemysłowe		Ba	227,1166
	inne tereny zabudowane		Bi	401,0334
	zurbanizowane tereny niezabud. lub w trakcie zabudowy		Bp	0,1431
	tereny rekreacyjno-wypoczynkowe		Bz	87,2455
	użytki kopalne		K	6,3137
	Tereny komunikacyjne	drogi	dr	2 348,7860
		tereny kolejowe	Tk	164,627
		inne tereny komunikacyjne	Ti	2,6949
		grunty przezn. pod budowę dróg pub. lub linii kolejowych	Tp	165,3446
Razem			4 873,8178	
4. Grunty pod wodami	morskimi wewnętrznymi		Wm	-
	powierzchniowymi płynącymi		Wp	680,7913
	powierzchniowymi stojącymi		Ws	65,2283
	Razem			746,0196
5. Tereny różne			Tr	121,3847
6.Użytki ekologiczne			E	30,8709

źródło: Starostwo Powiatowe w Kraśniku, Geoportal Krajowy [data dostępu: 01.08.2025 r.]

W poniższej tabeli zestawiono informacje dot. gruntów przeznaczonych do rekultywacji i grunt zrekwetywowanych w danym roku.

Tabela 25. Tereny zrekwetywowane i wymagające rekultywacji na terenie powiatu kraśnickiego

Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość			
		2021	2022	2023	2024
Grunty przeznaczone do rekultywacji					
Ogółem	ha	59,63	70,16	71,94	72,89
Zdewastowane	ha	59,63	70,16	71,94	72,89
Zdegradowane	ha	-	-	-	-
Grunty zrekwetywowane w ciągu roku					
Zrekultywowane	ha	4,33	15,55	18,6	18,6
Zagospodarowane	ha	-	-	-	-
W tym na cele					
Rolne	ha	4,33	15,55	18,6	18,6
Leśne	ha	-	-	-	-

źródło: Starostwo Powiatowe w Kraśniku

4. Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kraśnickiego za lata 2021–2022

Realizacja działań wyznaczonych w *Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Kraśnickiego* została zaprezentowana z podziałem na obszary interwencji, cele, kierunki interwencji i zadania. Stopień realizacji zadań opisany został strzałkami:

↑ - zadanie zrealizowane → - zadanie w trakcie realizacji
 ↔ - zadanie ciągle ↑→ - zadanie częściowo zrealizowane
 ↓ - zadanie nie zrealizowane — zadanie zrealizowane w latach wcześniejszych

4.1. Gospodarka wodno-ściekowa

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 59 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji Gospodarka wodno-ściekowa. Celem jest poprawa jakości wód oraz zwiększenie skuteczności ochrony istniejących zasobów wód podziemnych i powierzchniowych przed ilościową i jakościową degradacją.

Tabela 26. Cel, kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji Gospodarka wodno-ściekowa

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel: Poprawa jakości wód podziemnych			
Kierunek działań: Budowa sieci wodociągowej			
1.	Budowa wodociągu w msc. Zychówki	Gmina Annopol	→
2.	Budowa wodociągu w msc. Annopol, ul. Lubelska	Gmina Annopol	→
3.	Wodociąg dla miejscowości: Gościeradów Ukazowy, Gościeradów Plebański i Wólka Gościeradowska	Gmina Gościeradów	↓
4.	Wodociąg Księżomierz - Aleksandrów	Gmina Gościeradów	↑→
5.	Projekt i budowa sieci wodociągowej w ul. Widok	KPWIK Sp. z o.o.	↑
6.	Projekt i budowa sieci wodociągowej w ul. Armii Krajowej	KPWIK Sp. z o.o.	↑
7.	Budowa sieci wodociągowej, w miejscowości Stróża, ul. Malinowa	Gmina Kraśnik	↓
8.	Rozwiązanie gospodarki wodnej Gminy Wilkołaz etap II -budowa sieci wodociągowej z przyłączami we wsiach Marianówka i Obroki	Gmina Wilkołaz	↑
9.	Budowa wodociągu III etap w miejscowościach Rudnik Szlachecki, cz. Rudnik-Kolonia, cz. Wilkołaz Trzeci i cz. Pułankowice	Gmina Wilkołaz	↑
10.	Budowa stacji i sieci wodociągowej zasilającej w wodę nowe tereny budowlane przy ul. Partyzantów	Gmina Urzędów	→
Kierunek działań: Rozbudowa sieci wodociągowej			
11.	Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Annopol, ul. Przemysłowa	Gmina Annopol	→
Kierunek działań: Modernizacja sieci wodociągowej			

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
12.	Modernizacja sieci wodociągowej w msc. Grabówka	Gmina Annopol	→
13.	Modernizacja węzłów i komór wodociągowych	KPWik Sp. z o.o.	↓
14.	Modernizacja sieci wodociągowej polegająca na wymianie rur i zasuw	Gmina Zakrzówek	↓
15.	Wymiana pompy głębinowej wraz z wymianą głowicy pompy głębinowej oraz rur wraz z osprzętem na ujęciu wody w Zakrzówku Wsi	Gmina Zakrzówek	—
16.	Modernizacja sieci wodociągowej w Majdanie-Grabinie, Studziankach i Studziankach Kolonii	Gmina Zakrzówek	↓
17.	Legalizacja urządzeń pomiarowych	Gmina Zakrzówek	↓
Kierunek działań: Przebudowa wodociągu			
18.	Przebudowa wodociągu Wojciechów gm. Szastarka	Gmina Szastarka	↑
Kierunek działań: Budowa sieci kanalizacyjnej			
19.	Budowa kanalizacji na ul. Lubelskiej w miejscowości Annopol	Gmina Annopol	↑
20.	Budowa kanalizacji na ul. Polnej w miejscowości Annopol	Gmina Annopol	↑
21.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Chopina 5, DN 200	KPWik Sp. z o.o.	↑
22.	Sieć kanalizacji sanitarnej w rejonie Al. Tysiąclecia (Starej Baśni, Willowej, Ostrowieckiej)	KPWik Sp. z o.o.	↑
23.	Sieć kanalizacji sanitarnej w rejonie zalewu	KPWik Sp. z o.o.	↑
24.	Projekt i budowa sieci kanalizacji Sanitarnej w ul. Zachodniej	KPWik Sp. z o.o.	↑
25.	Projekt i budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Aglomeracji Kraśnik	KPWik Sp. z o.o.	↑
26.	Budowa kanalizacji deszczowej w ramach zadania „Budowa drogi kategorii KDDG ul. Willowej w Kraśniku”	Miasto Kraśnik	↑
27.	Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Stróża, ul. Malinowa	Gmina Kraśnik	↓
28.	Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Słodków Drugi	Gmina Kraśnik	→
29.	Budowa kanalizacji ściekowej w miejscowości Wilkołaz Drugi	Gmina Wilkołaz	↓
30.	Budowa kanalizacji ściekowej w miejscowości Wilkołaz Pierwszy	Gmina Wilkołaz	↓
31.	Budowa kanalizacji ściekowej w miejscowości Wilkołaz Trzeci	Gmina Wilkołaz	↓
32.	Budowa kanalizacji sanitarnej dla sołectwa Majdan-Grabina	Gmina Zakrzówek	↓
33.	Budowa kanalizacji sanitarnej Rudnik Pierwszy, Rudnik Drugi, Zakrzówek Nowy	Gmina Zakrzówek	↓
34.	Budowa kanalizacji sanitarnej Studzianki, Studzianki-Kolonia	Gmina Zakrzówek	↓

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Kierunek działań: Modernizacja sieci kanalizacyjnej			
35.	Modernizacja kanalizacji sanitarnej w ul. Leśnej	KPWik Sp. z o.o.	↓
Kierunek działań: Rozbudowa sieci kanalizacyjnej			
36.	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej ciśnieniowej z przebudową przepompowni sanitarnych na tłocznie w miejscowości Zakrzówek	Gmina Zakrzówek	↑
Kierunek działań: Budowa oczyszczalni ścieków			
37.	Budowa gminnej zbiorczej oczyszczalni ścieków dla Gminy Wilkołaz	Gmina Wilkołaz	↓
Kierunek działań: Modernizacja oczyszczalni ścieków			
38.	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Gościeradowie Folwarku	Gmina Gościeradów	↗
39.	Modernizacja reaktorów biologicznych w zakresie aparatury kontrolno pomiarowej	KPWik Sp. z o.o.	↑
40.	Modernizacja pompowni głównej	KPWik Sp. z o.o.	↓
41.	Modernizacja ciągu technologicznego w części mechanicznej oczyszczalni ścieków	KPWik Sp. z o.o.	↓
42.	Modernizacja systemu dozowania do reaktora biologicznego związków chemicznych	KPWik Sp. z o.o.	↓
43.	Modernizacja kotłowni ciepła technologicznego	KPWik Sp. z o.o.	↓
44.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Urzędowie	Gmina Urzędów	→
Kierunek działań: Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków			
45.	Budowa oczyszczalni przydomowych w zabudowie rozproszonej na terenie Gminy Wilkołaz - etap I	Gmina Wilkołaz	↓
46.	Budowa oczyszczalni przydomowych w zabudowie rozproszonej na terenie Gminy Wilkołaz - etap II	Gmina Wilkołaz	↓
Kierunek działań: Budowa kanalizacji deszczowej			
47.	Kanalizacja deszczowa w ramach zadania "Rozbudowa drogi powiatowej nr Al. Tysiąclecia w Kraśniku na odcinku 0+026 do km 1+243	Zarządu Dróg Powiatowych w Kraśniku	↑
Kierunek działań: Budowa zbiornika i kanalizacji deszczowej			
48.	Budowa zbiornik wód opadowych wraz z kanalizacją deszczową w ul. Kolejowej w Kraśniku	Zarządu Dróg Powiatowych w Kraśniku	↓
Cel: Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa			
Kierunek działań: Modernizacja ujęcia			
49.	Modernizacja ujęcia wody w miejscowości Grabówka	Gmina Annapol	→
50.	Ujęcie Gościeradów Ukazowy	Gmina Gościeradów	↓
51.	Modernizacja komór zasuw na SW Żwirki i Wigury	KPWik Sp. z o.o.	↓
52.	Modernizacja rozruchu i pracy agregatów głębinowych - Ujęcie Głęboka	KPWik Sp. z o.o.	↓
53.	Zakup agregatów głębinowych -Ujęcie Głęboka	KPWik Sp. z o.o.	↓

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
54.	Modernizacja węzła rurociągu tłocznego z magistralą wodociągową -Ujęcie Głęboka	KPWiK Sp. z o.o.	↓
55.	Modernizacja sterowania agregatami głębinowymi - ujęcie Głęboka	KPWiK Sp. z o.o.	↓
56.	Zakup agregatu głębinowego Ujęcie wody Żwirki i Wigury	KPWiK Sp. z o.o.	↓
57.	Modernizacja sterowania agregatami głębinowymi Ujęcie wody Żwirki i Wigury	KPWiK Sp. z o.o.	↓
58.	Budowa systemu pomiarowego sieci rozdzielczej Ujęcie wody 3 Maja	KPWiK Sp. z o.o.	↓
59.	Przebudowa ujęcia (Wojciechów)	Gmina Szastarka	↑

źródło: opracowanie własne na podstawie Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kraśnickiego na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do 2027

1. Budowa wodociągu w msc. Zychówki

2. Budowa wodociągu w msc. Annapol, ul. Lubelska

Gmina Annapol w 2022 r. złożyła wniosek o przyznanie pomocy w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład Programu Inwestycji Strategicznych w zakresie Infrastruktury wodno-kanalizacyjnej pn.: „Budowa sieci wodociągowej w Annapolu, Nowym Rachowie, Hucie i Zychówkach oraz modernizacja sieci wodociągowej i ujęcia wody w Grabówce”.

W zakresie niniejszego zadania wniosek objął budowę sieci wodociągowej w miejscowości Zychówki na długości 5 937,5 m oraz budowę sieci wodociągowej w Annapolu ul. Lubelska (nowa sieć od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 824, przez tereny należące do obrębu Nowy Rachów do miejscowości Huta) na długości 1 961,7m¹³.

Wniosek uzyskał dofinansowanie i będzie realizowany w następnych latach.

3. Wodociąg dla miejscowości: Gościeradów Ukazowy, Gościeradów Plebański i Wólka Gościeradowska

Zadanie nie było realizowane w okresie sprawozdawczym.

4. Wodociąg Księżomierz - Aleksandrów

Gmina Gościeradów w 2022 r. opracowała dokumentację na budowę wodociągów gminnych m.in. w m. Aleksandrów, Księżomierz. Gmina wydatkowała 66 660,00 zł.

5. Projekt i budowa sieci wodociągowej w ul. Widok

Kraśnickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. (KPWiK) zakończyło realizację zadania w 2021 r. przeznaczając ze środków własnych w wysokości 104 299,00 zł¹⁴.

¹³ Źródło: Raport o stanie gminy Annapol za rok 2022

¹⁴ Zgodnie z udostępnionymi danymi przez KPWiK Sp. z o.o. w Kraśniku

6. Projekt i budowa sieci wodociągowej w ul. Armii Krajowej

KPWik Sp. z o.o. w 2021 r. wykonał projekt i budowę sieci wodociągowej w ul. Armii Krajowej wydając 379 530,00 zł. Zadanie zostało zrealizowane przy wsparciu środków pochodzących z WFOŚiGW w Lublinie¹⁵.

7. Budowa sieci wodociągowej, w miejscowości Stróża, ul. Malinowa

Zadanie nie zostało zrealizowane przez gminę Kraśnik w raportowanych latach.

8. Rozwiązanie gospodarki wodnej Gminy Wilkołaz etap II -budowa sieci wodociągowej z przyłączami we wsiach Marianówka i Obroki

Gmina Wilkołaz zrealizowała niniejsze zadanie w 2021 r. Wybudowano wodociąg o długości 8 358 m dla 89 odbiorców. Zadanie zostało dofinansowane ze środków PROW 2014-2020 w wysokości 1 047 468,00 zł¹⁶.

9. Budowa wodociągu III etap w miejscowościach Rudnik Szlachecki, cz. Rudnik-Kolonia, cz. Wilkołaz Trzeci i cz. Pułankowice

Gmina Wilkołaz zrealizowała niniejsze zadanie w 2021 r. Wybudowano wodociąg o długości 7 406 m dla 74 odbiorców. Zadanie zostało dofinansowane ze środków PROW 2014-2020 w wysokości 1 094 552,40 zł¹⁷.

10. Budowa stacji i sieci wodociągowej zasilającej w wodę nowe tereny budowlane przy ul. Partyzantów

Zadanie jest w trakcie realizacji. W 2021 r. gmina Urzędów wydatkowała na zadanie kwotę w wysokości 359 869,68 zł. Wykonano m.in. dokumentację geologiczną, dwa odwierty, zapłatę za projekt budowlany oraz w opracowaniu była dokumentacja projektowo kosztorysowa. W 2022 r. gmina wydatkowała 51 608,74 zł - została wykonana dokumentacja geologiczna na budowę 2 studni głębinowych oraz dokumentacja projektowo-kosztorysowa. Inwestycja została dofinansowana ze środków RFIL.

11. Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Annopol, ul. Przemysłowa

Gmina Annopol wydatkowała 4 007,87 zł na przygotowanie dokumentacji na rozbudowę sieci wodociągowej w m. Annopol, ul. Przemysłowa.

12. Modernizacja sieci wodociągowej w msc. Grabówka

Gmina Annopol w 2022 r. złożyła wniosek o przyznanie pomocy w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład Programu Inwestycji Strategicznych w zakresie Infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na projekt pn.: „Budowa sieci wodociągowej w Annopolu, Nowym Rachowie, Hucie i Zychówkach oraz modernizacja sieci wodociągowej i ujęcia wody w Grabówce”.

W zakresie niniejszego zadania, wniosek objął modernizację sieci wodociągowej wraz z przyłączami w Grabówce wraz z modernizacją ujęcia wody. Planuje się, że sieć wodociągowa będzie miała długość ok. 8 327,5 m oraz łączna długość przyłączy wyniesie ok. 3 074,0 m. W zakres inwestycji wchodzi również budowa studni technologicznej i studni wodomierzowych. Modernizacja ujęcia wody obejmuje modernizację układu technologicznego

¹⁵ Zgodnie z udostępnionymi danymi przez KPWik Sp. z o.o. w Kraśniku

¹⁶ Zgodnie z udostępnionymi danymi przez Urząd Gminy Wilkołaz

¹⁷ Zgodnie z udostępnionymi danymi przez Urząd Gminy Wilkołaz

ujęcia, instalacji kanalizacyjnej i wodociągowej budynku, instalacji elektrycznej i sterowniczej oraz modernizacja samego budynku ujęcia wody¹⁸. Zadanie będzie realizowane w kolejnych latach przy wsparciu środków pochodzących z Rządowego Funduszu Polski Ład Programu Inwestycji Strategicznych.

13. Modernizacja węzłów i komór wodociągowych

Zadanie nie było realizowane w raportowanych latach przez KPWiK Sp. z o.o. w Kraśniku.

14. Modernizacja sieci wodociągowej polegająca na wymianie rur i zasuw

Zadanie nie było zrealizowane w raportowanych latach.

15. Wymiana pompy głębinowej wraz z wymianą głowicy pompy głębinowej oraz rur wraz z osprzętem na ujęciu wody w Zakrzówku Wsi

Zadanie zostało wykonane przed okresem raportowanym.

16. Modernizacja sieci wodociągowej w Majdanie-Grabinie, Studziankach i Studziankach Kolonii

Zadanie nie było zrealizowane w raportowanych latach.

17. Legalizacja urządzeń pomiarowych

Zadanie nie było realizowane w raportowanych latach.

18. Przebudowa wodociągu Wojciechów gm. Szastarka

Zadanie zostało zrealizowane w latach 2021-2022. Przebudowano sieć oraz przyłącza wodociągowe o łącznej długości 5 458,2 mb. Zadanie zostało dofinansowane w wysokości 1 686 039,64 zł, w tym środki z RFIL¹⁹.

19. Budowa kanalizacji na ul. Lubelskiej w miejscowości Annopol

Zadanie zostało zrealizowane w 2022 r. Wybudowane zostały w Annopolu dwa nowe odcinki kanalizacji: ul. Lubelska o długości 217,0 m. Koszt wykonanych prac wyniósł 326 169,16 zł i został pokryty ze środków gminnych²⁰.

20. Budowa kanalizacji na ul. Polnej w miejscowości Annopol

W 2021 r. wybudowano o długości 203 mb sieci kanalizacyjnej na ul. Polnej. W 2022 r. wybudowano 302,3 m sieci kanalizacyjnej na ul. Polnej i ul. Legionów Polskich w Annopolu. Gmina wydatkowała 235 000,00 zł²¹.

21. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Chopina 5, DN 200

KPWiK Sp. z o.o. z w Kraśniku wydatkowała w 2021 r. na budowę sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Chopina 5, DN 200 kwotę w wysokości 112 545,00 zł²².

¹⁸ Źródło: Raport o stanie gminy za rok 2022

¹⁹ Zgodnie z udostępnionymi danymi przez Urząd Gminy Szastarka

²⁰ Źródło: Raport o stanie gminy Annopol za rok 2022

²¹ Źródło: Raport o stanie gminy Annopol za rok 2021, 2022

²² Zgodnie z udostępnionymi danymi przez KPWiK Sp. z o.o. w Kraśniku

22. Sieć kanalizacji sanitarnej w rejonie Al. Tysiąclecia (Starej Baśni, Willowej, Ostrowieckiej)

Zadanie było realizowane w analizowanych latach przez KPWiK Sp. z o.o. w Kraśniku. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w rejonie Al. Tysiąclecia wyniosła 2 681 005,00 zł, w tym środki z WFOŚiGW²³.

23. Sieć kanalizacji sanitarnej w rejonie zalewu

W 2021 r. podjęto się budowy sieci kanalizacji sanitarnej w rejonie zalewu. KPWiK Sp. z o.o., przy udziale środków z WFOŚiGW, przeznaczyło na zadanie 1 030 928,00 zł²⁴.

24. Projekt i budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Zachodniej

Zadanie zostało wykonane w 2022 r. KPWiK Sp. z o.o. w Kraśniku na projekt i budowę sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Zachodniej przeznaczył środki w wysokości 1 367 745,00 zł, w tym środki z WFOŚiGW.

25. Projekt i budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Aglomeracji Kraśnik

Zadanie było realizowane w latach 2018-2022. Sumaryczny koszt poniesiony w latach 2018-2022 wyniósł 30 561 523,00 zł. Inwestycja została przeprowadzona przy udziale środków NFOŚiGW oraz POIŚ 2021-2027²⁵.

26. Budowa kanalizacji deszczowej w ramach zadania „Budowa drogi kategorii KDDG ul. Willowej w Kraśniku”

Zadanie zostało zrealizowane w latach 2021-2022. Przedmiotem inwestycji była budowa drogi gminnej nr 108677 L kategorii KDDG ul. Willowej w Kraśniku na odcinku od km 0+000,00 do km 0+565,54. Opracowanie miało na celu poprawienie bezpieczeństwa ruchu kołowego, rowerowego i pieszego, poprzez budowę chodników i przebudowę istniejących zjazdów oraz wykonanie konstrukcji jezdni z mieszanki mineralno asfaltowej. Całkowita wartość zadania wyniosła 2 431 415,03 zł, w tym 1 268 564,00 zł pochodziło z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg z Państwowego Funduszu Celowego²⁶.

27. Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Stróża, ul. Malinowa

Zadanie nie było realizowane w raportowanych latach.

28. Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Słodków Drugi

Realizację zadania rozpoczęto w 2022 r. W ramach zadania zostanie wykonana sieć kanalizacyjna wraz z przydomowymi pompowniami i przepompowniami ścieków. Planowany termin wykonania do 2023 r. Zadanie jest realizowane w ramach zadania inwestycyjnego pod nazwą „Budowa kanalizacji w miejscowościach Słodków Drugi, Słodków Trzeci oraz sieci wodociągowej wraz z hydrofornią w miejscowościach Stróża-Kolonia – Karpiówka”, na którego realizację gmina Kraśnik otrzymała dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych²⁷.

²³ Zgodnie z udostępnionymi danymi przez KPWiK Sp. z o.o. w Kraśniku

²⁴ Zgodnie z udostępnionymi danymi przez KPWiK Sp. z o.o. w Kraśniku

²⁵ Zgodnie z udostępnionymi danymi przez KPWiK Sp. z o.o. w Kraśniku

²⁶ Źródło: <https://www.krasnik.eu/gospodarka/budowa-drogi-dojazdowej-kategorii-kddg-ulicy-willowej-w-krasniku> [data dostępu: 12.11.2025 r.]

²⁷ Źródło: <https://gminakrasnik.pl/projekty-inwestycyjne/projekty/> [data dostępu: 20.11.2025 r.]

29. Budowa kanalizacji ściekowej w miejscowości Wilkołaz Drugi

Zadanie nie było realizowane raportowanych latach.

30. Budowa kanalizacji ściekowej w miejscowości Wilkołaz Pierwszy

Zadanie nie było realizowane raportowanych latach.

31. Budowa kanalizacji ściekowej w miejscowości Wilkołaz Trzeci

Zadanie nie było realizowane raportowanych latach.

32. Budowa kanalizacji sanitarnej dla sołectwa Majdan- Grabina

Zgodnie z uchwałą nr XXIX/208/2021 Rady Gminy Zakrzówek z dnia 28 kwietnia 2021 r. sprawie zmiany wieloletniego „Planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na lata 2021 – 2029”, wymienione wyżej zadanie zostało ujęte w perspektywie do realizowania w latach 2025-2029, z tego względu w raportowanych latach nie było realizowane.

33. Budowa kanalizacji sanitarnej Rudnik Pierwszy, Rudnik Drugi, Zakrzówek Nowy

Zgodnie z uchwałą nr XXIX/208/2021 Rady Gminy Zakrzówek z dnia 28 kwietnia 2021 r. sprawie zmiany wieloletniego „Planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na lata 2021 – 2029”, wymienione wyżej zadanie zostało ujęte w perspektywie do realizowania w latach 2024-2029, z tego względu w raportowanych latach nie było realizowane.

34. Budowa kanalizacji sanitarnej Studzianki, Studzianki-Kolonia

Zgodnie z uchwałą nr XXIX/208/2021 Rady Gminy Zakrzówek z dnia 28 kwietnia 2021 r. sprawie zmiany wieloletniego „Planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na lata 2021 – 2029”, wymienione wyżej zadanie zostało ujęte w perspektywie do realizowania w latach 2027-2029, z tego względu w raportowanych latach nie było realizowane.

35. Modernizacja kanalizacji sanitarnej w ul. Leśnej

Zadanie nie zostało zrealizowane w raportowanych latach przez KPWiK Sp. z o.o. w Kraśniku.

36. Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej ciśnieniowej z przebudową przepompowni sanitarnych na tłocznie w miejscowości Zakrzówek

Zadanie zostało zrealizowane w 2021 r. Wybudowano 1,074 km sieci kanalizacyjnej. Przebudowano przepompownie sanitarne na tłocznie w miejscowości Zakrzówek oraz zastąpiono istniejące przepompownie ścieków sanitarnych nowymi tłoczniami, które pracują w systemie zamkniętym, nie wydzielając odorów z zagniwających ścieków²⁸.

Gmina Zakrzówek wydatkowała kwotę w wysokości 299 831,00 zł, w tym środki z WFOŚiGW w Lublinie²⁹.

37. Budowa gminnej zbiorczej oczyszczalni ścieków dla Gminy Wilkołaz

Zadanie nie było realizowane w raportowanych latach na terenie gminy Wilkołaz.

²⁸ Zgodnie z udostępnionymi danymi przez Urząd Gminy Zakrzówek

²⁹ Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu gminy Zakrzówek za rok 2021

38. Modernizacja oczyszczalni ścieków w Gościeradowie Folwarku

Gmina Gościeradów w 2022 r. wykonała dokumentację na modernizację oczyszczalni ścieków w m. Gościeradów Folwark wydając 36 900,00 zł³⁰.

39. Modernizacja reaktorów biologicznych w zakresie aparatury kontrolno pomiarowej

KPWik Sp. z o.o. w Kraśniku przeznaczyło 14 467,00 zł ze środków własnych na modernizację reaktorów biologicznych w zakresie aparatury kontrolno pomiarowej³¹.

40. Modernizacja pompowni głównej

Zadanie nie zostało zrealizowane w raportowanych latach przez KPWiK Sp. z o.o. w Kraśniku.

41. Modernizacja ciągu technologicznego w części mechanicznej oczyszczalni ścieków

Zadanie nie zostało zrealizowane w raportowanych latach przez KPWiK Sp. z o.o. w Kraśniku.

42. Modernizacja systemu dozowania do reaktora biologicznego związków chemicznych

Zadanie nie zostało zrealizowane w raportowanych latach przez KPWiK Sp. z o.o. w Kraśniku.

43. Modernizacja kotłowni ciepła technologicznego

Zadanie nie zostało zrealizowane w raportowanych latach przez KPWiK Sp. z o.o. w Kraśniku.

44. Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Urzędowie

W 2022 r. gmina zleciła opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej, wydając 87 280,80 zł ze środków własnych. Realizacja zadania będzie kontynuowana w kolejnych latach³².

45. Budowa oczyszczalni przydomowych w zabudowie rozproszonej na terenie Gminy Wilkołaz-etap I

Zadanie nie zostało zrealizowane w raportowanym okresie.

46. Budowa oczyszczalni przydomowych w zabudowie rozproszonej na terenie Gminy Wilkołaz-etap II

Zadanie nie zostało zrealizowane w raportowanym okresie.

47. Kanalizacja deszczowa w ramach zadania "Rozbudowa drogi powiatowej nr Al. Tysiąclecia w Kraśniku na odcinku 0+026 do km 1+243"

Zadanie zostało zrealizowane w latach 2021-2022. ZDP w Kraśniku wykonał roboty rozbiórkowe, roboty naziemne oraz instalacyjne, wydając 315 833,15 zł w 2021 r. oraz 1 602 265,09 zł w 2022 r. Środki na inwestycję pochodziły z budżetu ZDP, budżetu miasta Kraśnik oraz RFRD³³.

³⁰ Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżet gminy Gościeradów za rok 2022

³¹ Zgodnie z udostępnionymi danymi przez KPWiK Sp. z o.o. w Kraśniku

³² Źródło: Raport o stanie gminy Urzędów za rok 2022

³³ Zgodnie z danymi udostępnionymi przez ZDP w Kraśniku

48. Budowa zbiornik wód opadowych wraz z kanalizacją deszczową w ul. Kolejowej w Kraśniku

Zadanie nie zostało zrealizowane w raportowanych latach.

49. Modernizacja ujęcia wody w miejscowości Grabówka

Zadanie w trakcie realizacji. Stan realizacji opisany w zadaniu 12 niniejszego obszaru interwencji.

50. Ujęcie Gościeradów Ukazowy

Zadanie nie zostało zrealizowane w raportowanych latach.

51. Modernizacja komór zasuw na SW Żwirki i Wigury

Zadanie nie zostało zrealizowane w raportowanych latach przez KPWiK Sp. z o.o. w Kraśniku.

52. Modernizacja rozruchu i pracy agregatów głębinowych -Ujęcie Głęboka

Zadanie nie zostało zrealizowane w raportowanych latach przez KPWiK Sp. z o.o. w Kraśniku.

53. Zakup agregatów głębinowych - Ujęcie Głęboka

Zadanie nie zostało zrealizowane w raportowanych latach przez KPWiK Sp. z o.o. w Kraśniku.

54. Modernizacja węzła rurociągu tłoczego z magistralą wodociągową -Ujęcie Głęboka

Zadanie nie zostało zrealizowane w raportowanych latach przez KPWiK Sp. z o.o. w Kraśniku.

55. Modernizacja sterowania agregatami głębinowymi -ujęcie Głęboka

Zadanie nie zostało zrealizowane w raportowanych latach przez KPWiK Sp. z o.o. w Kraśniku.

56. Zakup agregatu głębinowego Ujęcie wody Żwirki i Wigury

Zadanie nie zostało zrealizowane w raportowanych latach przez KPWiK Sp. z o.o. w Kraśniku.

57. Modernizacja sterowania agregatami głębinowymi Ujęcie wody Żwirki i Wigury

Zadanie nie zostało zrealizowane w raportowanych latach przez KPWiK Sp. z o.o. w Kraśniku.

58. Budowa systemu pomiarowego sieci rozdzielczej Ujęcie wody 3 Maja

Zadanie nie zostało zrealizowane w raportowanych latach przez KPWiK Sp. z o.o. w Kraśniku.

59. Przebudowa ujęcia (Wojciechów)

Zadanie zostało zrealizowane w raportowanych latach. Inwestycja wyniosła 885 645,24 zł, w tym środki z RFIL³⁴. Wykonano i wyposażono budynek hydroforni:

- obudowa studni;
- budowa zbiornika wyrównawczego wody pitnej z uzbrojeniem;
- budowa zbiornika ścieków;
- wykonanie nowego ogrodzenia, drogi dojazdowej, kostki betonowej;
- montaż przewodów technologicznych wewnętrznych i zewnętrznych wraz z armaturą i kanalizacją.

³⁴ Zgodnie z udostępnionymi danymi przez Urząd Gminy Szastarka

4.2. Gospodarka odpadami

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji wyznaczonych 6 kierunków działań związanych z gospodarką odpadami. Ogólne kierunki działań na szczeblu kraju w zakresie gospodarki odpadami zostały wyznaczone w oparciu *Polityki ekologicznej państwa 2030* oraz *Krajowego planu gospodarki odpadami 2022*, na szczeblu województwa *Planu gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2022*.

Tabela 27. Kierunki działań w obszarze interwencji Gospodarka odpadami

Lp.	Nazwa kierunku działania	Stan realizacji
1.	Monitorowanie ilości odpadów na terenie powiatu, które zostają przekazane do składowania oraz podlegających recyklingowi	↑
2.	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury do selektywnego zbierania odpadów komunalnych	↑
3.	Identyfikacja i zwalczanie dzikich wysypisk śmieci	↔
4.	Realizacja programu usuwania azbestu	↔
5.	Osiągnięcie poziomu recyklingu odpadów komunalnych, co najmniej do 50% wagowo	↔
6.	Osiągnięcie poziomu recyklingu odpadów budowlanych i rozbiórkowych, co najmniej do 70% wagowo rocznie	↑

źródło: opracowanie własne na podstawie *Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kraśnickiego na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do 2027*

1. Monitorowanie ilości odpadów na terenie powiatu, które zostają przekazane do składowania oraz podlegających recyklingowi

Gminy powiatu kraśnickiego na bieżąco monitorują ilość odpadów poprzez m.in. współpracę z firmami odbierającymi odpady, podmiotami prowadzącymi punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, zakładami zajmującymi się unieszkodliwianiem i składowaniem odpadów. Gminy prowadzą ewidencje gospodarki odpadami poprzez składanie sprawozdań za pośrednictwem systemu BDO oraz sporządzają coroczne Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi (do dnia 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy.)

W poniższej tabeli przedstawiono masę zebranych odpadów komunalnych przekazanych do recyklingu oraz do składowania.

2. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury do selektywnego zbierania odpadów komunalnych

Na terenie powiatu funkcjonuje dziesięć Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK):

- Gmina Kraśnik: Kraśnik, ul. Obwodowa 7 (baza MPK);
- Miasto Kraśnik: ul. Obwodowa 7, 23-200 Kraśnik oraz ul. Graniczna 3, 23-210 Kraśnik;
- Gmina Gościeradów: Gościeradów, Ukazowy 61;
- Gmina Szastarka: Szastarka, ul. Lubelska 5;
- Gmina Urzędów: Urzędów, ul. Partyzantów 26;
- Gmina Wilkołaz: Wilkołaz, Zalesie 18A;
- Gmina Zakrzówek: Zakrzówek, ul. Żeromskiego (za Domem Handlowym);

- Gmina Annopol: Annopol, ul. Szkolna;
- Gmina Dzierzkowice: Dzierzkowice, ul. Terpentyna 1;
- Gmina Trzydnik Duży: na działce nr 593 (obok zakładu wulkanizacyjnego) w Trzydniku Dużym.

Gmina Gościeradów

Gmina w 2022 r. wydatkowała 99 454,08 zł na budowę wiaty do magazynowania odpadów.

3. Identyfikacja i zwalczanie dzikich wysypisk śmieci

Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk odpadów była realizowana w ramach bieżącej działalności gmin, każdorazowo w odpowiedzi na zaistniałą potrzebę. Działania podejmowano niezwłocznie po stwierdzeniu nielegalnego gromadzenia odpadów, w celu przywrócenia ładui przestrzennego oraz ochrony środowiska.

Nadleśnictwo Kraśnik

W raportowanych latach Nadleśnictwo Kraśnik przeznaczyło 19 573,66 zł ze środków własnych na zlokalizowanie dzikich wysypisk na terenach leśnych, wyzbieranie pozostawionych odpadów oraz ich wywóz.

Nadleśnictwo Gościeradów

Pracownicy Nadleśnictwa Gościeradów na bieżąco sprzątaję odpady pozostawiane na terenach leśnych.

Gmina Kraśnik

W latach 2021-2022 likwidowano dzikie wysypiska na terenie gminy Kraśnik, przeznaczając ze środków własnych kwoty w wysokości³⁵:

- w 2021 – 3 880,00 zł;
- w 2022 – 490,00 zł.

W poniższej tabeli przedstawiono informacje dot. dzikich wysypisk odpadów na terenie powiatu kraśnickiego.

Tabela 28. Dzikie wysypiska odpadów na terenie powiatu kraśnickiego

	Jednostka	2020	2021	2022
powierzchnia istniejących - stan w dniu 31 grudnia	m ²	1 560	1 500	1 500
istniejące - stan w dniu 31 grudnia	szt.	4	2	2
zlikwidowane - w ciągu roku	szt.	11	1	3
odpady komunalne zebrane podczas likwidacji dzikich wysypisk - w ciągu roku	t	11,7	0,5	3,0
dzikie wysypiska na 100 km ² powierzchni ogółem	szt.	0,2	0,2	0,2
powierzchnia dzikich wysypisk na 100 km ² powierzchni ogółem	m ²	149	149	149

źródło: GUS, stan na dzień 31.12.2024 r. [data dostępu: 12.11.2025 r.]

³⁵ Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Urząd Gminy Kraśnik

4. Realizacja programu usuwania azbestu

Gminy powiatu kraśnickiego od 2009 r. przystępowały do *Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski* przyjętego przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej 14 maja 2002 r. Program ten zakładał oczyszczanie do 2032 r. terytorium Polski z azbestu oraz usunięcie stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest, co spowoduje wyeliminowanie szkodliwego wpływu i niebezpiecznych dla zdrowia skutków działania azbestu.

W poniżej tabeli przedstawiono masę zinwentaryzowanych, unieszkodliwionych oraz pozostałych do unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest.

Tabela 29. Wyroby zawierające azbest na terenie powiatu kraśnickiego [kg]

POWIAT KRAŚNICKI	zinwentaryzowane	Razem	70 243 128
		Osoby fizyczne	67 689 408
		Osoby prawne	2 553 720
	unieszkodliwione	Razem	9 524 401
		Osoby fizyczne	9 507 185
		Osoby prawne	17 216
	pozostałe do unieszkodliwienia	Razem	60 718 728
		Osoby fizyczne	58 182 223
		Osoby prawne	2 536 504

źródło: www.bazaazbestowa.gov.pl [stan na: 12.11.2025 r.]

Miasto Kraśnik

W latach 2018-2022 Miasto Kraśnik brało udział w projekcie pn. „System gospodarowania odpadami azbestowymi na terenie województwa lubelskiego”, współfinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 - 2020. Projekt był realizowany przez Urząd Marszałkowski w Lublinie. W ramach ww. projektu w latach 2021-2022 odebrano wyroby zawierające azbest z 94 nieruchomości na terenie miasta Kraśnik.

Gmina Annopol

W wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji na terenie gminy Annopol zidentyfikowano płyty azbestowe o łącznej powierzchni 429 125 m² tj. 6 436 870 kg, w tym przeważającą część wyrobów zawierających azbest stanowią płyty faliste (96%).

W 2021 r. Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego ogłosił nabór na zbiórkę oraz zgłoszenie lokalizacji wyrobów zawierających azbest od osób fizycznych w ramach realizacji projektu pt. „System gospodarowania odpadami azbestowymi na terenie województwa

lubelskiego". W wyniku tego programu na terenie gminy Annopol zostało złożone 40 wniosków na odbiór wyrobów zawierających azbest co stanowi 6 359 m² zawierających azbest (odbiór i utylizacja).

Pod koniec 2022 r. Lubelski Oddział Regionalny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa rozpoczął przyjmowanie wniosków w ramach działania KPO „Wymiana pokryć dachowych z materiałów szkodliwych dla zdrowia lub środowiska w gospodarstwach rolnych”. Z terenu Gminy Annopol złożonych zostało 112 wniosków na wymianę pokrycia azbestowego na łączną powierzchnię 30 993 m². Złożone wnioski były w trakcie oceny.

Gmina Urzędów

W raportowanych latach w ramach projektu pn.: „System gospodarowania odpadami azbestowymi na terenie województwa lubelskiego” realizowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, na terenie Gminy Urzędów zutilizowano³⁶:

- w 2021 r. ponad 12,1 tys. m² azbestu pochodzącego z 68 indywidualnych gospodarstw domowych;
- w 8,7 tys. m² azbestu pochodzącego z 52 indywidualnych gospodarstw domowych.

Gmina Gościeradów

Gmina wzięła udział w projekcie „Bezpieczni bez azbestu” organizowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego.

Gmina Kraśnik

Co roku prowadzone są akcje usuwania azbestu w ramach realizacji gminnego programu usuwania wyrobów zawierających azbest. W 2021 roku zadanie usuwania azbestu z nieruchomości położonych na terenie gm. Kraśnik odbywało się w ramach współpracy:

- z WFOŚiGW w Lublinie – w tym zakresie azbest usunięto z 45 posesji, w ilości 96,995 Mg azbestu, koszt zadania wyniósł łącznie 30 892,74 zł, w tym: kwotę 5 892,74 zł sfinansowano z budżetu gminy Kraśnik, 10 000,00 zł to środki pochodzące z NFOŚiGW oraz 15 000,00 zł środki pochodzące z WFOŚiGW w Lublinie;
- z Urzędem Marszałkowskim Województwa Lubelskiego (UMWL) w Lublinie w ramach realizacji projektu pn. „System gospodarowania odpadami azbestowymi na terenie województwa lubelskiego”. Realizacja projektu obejmowała taki sam zakres działań, jak w roku poprzednim. W ramach tego projektu przekazano do realizacji przez UMWL 50 wniosków na usunięcie około 10 510 m² płyt azbestowych tj.: około 136,635 Mg azbestu.

W 2022 roku zadanie usuwania azbestu z nieruchomości położonych na terenie gm. Kraśnik odbywało się w ramach współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Lubelskiego (UMWL) w Lublinie w ramach realizacji projektu pn. „System gospodarowania odpadami azbestowymi na terenie województwa lubelskiego”. Realizacja projektu obejmowała taki sam zakres działań, jak w roku poprzednim. W ramach tego projektu przekazano do realizacji przez UMWL 21 wniosków na usunięcie około 3519 m² płyt azbestowych tj.: około 46 Mg azbestu. Z czego rozpatrzony pozytywnie został jeden wniosek ze względu na brak środków. Ponadto w ramach środków własnych usunięto azbest w ilości: 4896 m² płyt azbestowych tj. 63,65 Mg azbestu (koszt to: 22 011,15 zł).

³⁶ Źródło: Raport o stanie gminy Urzędów za rok 2021

Gmina Wilkołaz

W analizowanych latach ze środków WFOŚiGW uzyskano dofinansowanie w formie dotacji w wysokości 26 059,55 zł, w ramach Programu priorytetowego „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest” na zadanie pn.: „Usuwanie wyrobów zawierających azbest” - pokrycie kosztów demontażu, transportu i składowania materiałów budowlanych zawierających azbest. Zdemontowano 540 m² pokryć dachowych z płyt azbestowo - cementowych oraz przekazano do unieszkodliwienia 8,1 Mg odpadów zawierających azbest zdemontowanych oraz 77,825 Mg składowanych na posesjach. W 2022 r. w ramach projektu „System gospodarowania odpadami azbestowymi na terenie województwa lubelskiego” usunięto wyroby zawierające azbest od osób fizycznych przy wsparciu środków z Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie.

Gmina Zakrzówek

W 2021 roku wpłynęło 66 zgłoszeń na utylizację azbestu. Łączna masa azbestu zgłoszonego do utylizacji: 174,98 Mg. Gmina realizowała zadanie w ramach projektu realizowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego „System gospodarowania odpadami azbestowymi na terenie województwa lubelskiego” oraz „Usuwanie wyrobów zawierających azbest” dotowanego z WFOŚiGW w Lublinie. W 2021 r. uzyskano dotację z WFOŚiGW w Lublinie w wysokości 20 079,36 zł.

W 2022 roku do wpłynęło 49 zgłoszeń na utylizację azbestu w ramach projektu realizowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego „System gospodarowania odpadami azbestowymi na terenie województwa lubelskiego”:

5. Osiągnięcie poziomu recyklingu odpadów komunalnych, co najmniej do 50% wagowo

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2025 poz. 733) gminy powiatu kraśnickiego były zobowiązane do osiągnięcia poziomów określonych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz.U. 2016 poz. 2167)³⁷. Zgodnie z ówczesnym rozporządzeniem, poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości co najmniej 50% wagowo. Zgodnie z ustawą z dnia 17 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2020 poz. 2361) od roku 2021, gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej:

• 20% wagowo – za rok 2021;	• 59% wagowo – za rok 2029;
• 25% wagowo – za rok 2022;	• 60% wagowo – za rok 2030;
• 35% wagowo – za rok 2023;	• 61% wagowo – za rok 2031;
• 45% wagowo – za rok 2024;	• 62% wagowo – za rok 2032;
• 55% wagowo – za rok 2025;	• 63% wagowo – za rok 2033;
• 56% wagowo – za rok 2026;	• 64% wagowo – za rok 2034;
• 57% wagowo – za rok 2027;	• 65% wagowo – za rok 2035 i za
• 58% wagowo – za rok 2028;	każdy kolejny rok.

³⁷ Rozporządzenie uchylone Ustawą z dnia 17 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2020 poz. 2361)

Osiągnięte poziomy recyklingu odpadów komunalnych przez gminy powiatu kraśnickiego zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 30. Osiągnięcie poziomu recyklingu odpadów komunalnych przez gminy powiatu kraśnickiego

Gmina \ Rok	2021 [%]	2022 [%]
Miasto Kraśnik	18,03	24,78
Gmina Annopol	20,77	25,06
Gmina Urzędów	20,05	20,48
Gmina Dzierzkowice	25,90	32,56
Gmina Gościeradów	20,36	24,81
Gmina Kraśnik	21,47	45,86
Gmina Szastarka	21,31	22,97
Gmina Trzydnik Duży	22,66	62,50
Gmina Wilkołaz	21,20	41,90
Gmina Zakrzówek	18,51	42,17

źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi, Urzędy Gmin i Miast

6. Osiągnięcie poziomu recyklingu odpadów budowlanych i rozbiórkowych, co najmniej do 70% wagowo rocznie

W związku z art. 13 ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2151 ze zm.) zmianie uległa definicja odpadów komunalnych, które nie obejmują odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Do ewidencji odpadów oraz sprawozdań składanych za pośrednictwem BDO za 2021 r. na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 ze zm.) oraz ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733) stosowało się przepisy dotychczasowe, w tym stosowało się dotychczasową definicję odpadów komunalnych. Zmiany weszły w życie 1 stycznia 2022 r. i objęły sprawozdania złożone za 2022 r. i kolejne lata. Jednocześnie gminy miały obowiązek w dalszym ciągu przyjmować odpady budowlane i rozbiórkowe z gospodarstw domowych, przy czym nie było obowiązku osiągania określonych poziomów ich recyklingu.

Tabela 31. Osiągnięcie poziomu recyklingu odpadów budowlanych i rozbiórkowych w 2021 r.

Gmina \ Rok	2021 [%]
Miasto Kraśnik	b.d.
Gmina Annopol	100
Gmina Urzędów	93,22
Gmina Dzierzkowice	b.d.
Gmina Gościeradów	b.d.
Gmina Kraśnik	90,68
Gmina Szastarka	b.d.
Gmina Trzydnik Duży	b.d.
Gmina Wilkołaz	b.d.
Gmina Zakrzówek	b.d.

źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi, Urzędy Gmin i Miast

4.3. Ochrona gleb

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 6 kierunków działań w ramach obszaru interwencji Ochrona gleb. Celem strategicznym w tym zakresie jest racjonalne wykorzystanie gleb wraz z ich ochroną i rekultywacją.

Tabela 32. Kierunki działań w obszarze interwencji Ochrona gleb

Lp.	Nazwa kierunku działania	Stan realizacji
1.	Okresowe badania gleb	↑
2.	Zachowanie potencjału gleb użytkowanych rolniczo	↑
3.	Ograniczenie zanieczyszczenia gleb	↔
4.	Wdrażanie programów rolno-środowiskowych uwzględniających działania prewencyjne w zakresie ochrony gleb w tym erozji gleb	↔
5.	Rekultywacja terenów, na których występuje zanieczyszczenie gleb lub niekorzystne przekształcenie terenu (w tym wyłączonych z eksploatacji składowisk)	↔
6.	Poprawa odczynu gleb, spadek powierzchni gleb kwaśnych	↔

źródło: opracowanie własne na podstawie *Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kraśnickiego na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do 2027*

1. Okresowe badania gleb

2. Zachowanie potencjału gleb użytkowanych rolniczo

Okresowe badania gleb były wykonywane przez gminy oraz indywidualnie przez właścicieli gruntów, w zależności od potrzeb. Analiza stanu gleby umożliwia późniejszą ocenę jakości gleby oraz stopnia zanieczyszczenia.

Gmina Kraśnik

W Urzędzie Gminy Kraśnik odbywały się dyżury pracownika oddelegowanego z ODR. Podczas tych dyżurów wśród mieszkańców gminy upowszechniane były zasady Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej, głównie w zakresie prawidłowego stosowania i przechowywania środków ochrony roślin, jak również zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami unijnymi. Ponadto, rolnicy z terenu gminy corocznie mogą skorzystać z bezpłatnego badania gleb. Są to podstawowe analizy glebowe (badanie chemiczne obejmujące pH gleby oraz zawartość składników: P, K, Mg). Próby glebowe pobierał specjalista terenowy Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Lublinie. W analizowanych latach gmina wydatkowała 3 000,00 zł na badanie gleb³⁸.

Gmina Wilkołaz

Corocznie prowadzone są miejscowe badania próbek gleb dla rolników. Gmina Wilkołaz zlecała Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Lublinie m.in. badanie odczynu; zasobności gleb w przyswajalny fosfor, potas i magnez; zasobność w mikroelementy, azot mineralny,

³⁸ Zgodnie z udostępnionymi danymi przez Urząd Gminy Kraśnik

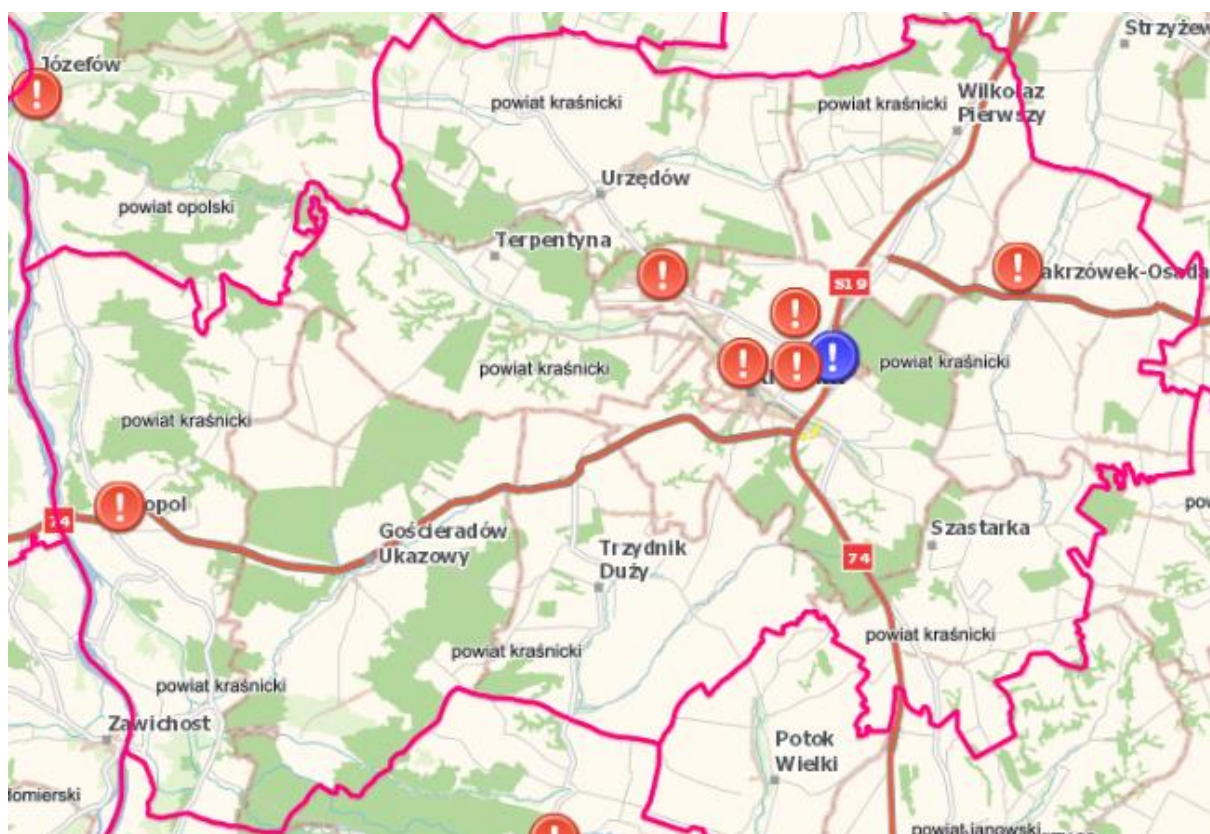
siarkę. Dzięki przeprowadzonym badaniom określono stopień degradacji gleby oraz określono potrzeby wapnowania. Gmina wydatkowała ze środków własnych³⁹:

- w 2021 r. – 1 246,40 zł;
- w 2022 r. – 1 128,32 zł.

3. Ograniczenie zanieczyszczenia gleb

Zgodnie z art. 101a ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska zanieczyszczenie powierzchni ziemi ocenia się na podstawie przekroczenia dopuszczalnych zawartości substancji powodujących ryzyko w glebie lub w ziemi. Dopuszczalna zawartość w glebie i w ziemi substancji powodującej ryzyko oznacza zawartość, poniżej której żadna z funkcji pełnionych przez powierzchnię ziemi nie jest znacząco naruszona, z uwzględnieniem wpływu tej substancji na zdrowie ludzi i stan środowiska. Funkcję pełnioną przez powierzchnię ziemi ocenia się na podstawie jej faktycznego zagospodarowania i wykorzystania, chyba że inna funkcja wynika z planu zagospodarowania przestrzennego.

Na poniższym rysunku przedstawiono zgodnie z rejestrami historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi, o którym mowa w art. 101c ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz.U. 2025 poz. 647 ze zm.) oraz szkody w środowisku i szkód w środowisku, o którym mowa w art. 26a z dnia 13 kwietnia 2007 r. *o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie* (Dz.U. 2020 poz. 2187).

Niebieskie punkty – historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi

Czerwone punkty – szkody w środowisku

Rysunek 29. Szkody w środowisku i zanieczyszczenia powierzchni w ziemi na tle powiatu kraśnickiego
 źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> [data dostępu: 01.08.2025 r.]

³⁹ Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Urząd Gminy Wilkołaz

Na terenach, na których występowały zanieczyszczenia środowiska przeprowadzany został zabieg remediacji polegającym na oczyszczeniu z zanieczyszczeń wprowadzonych w wyniku działalności człowieka.

Właściciele gruntów oraz rolnicy przeprowadzali w zależności od potrzeb zabiegi zapobiegawcze, wdrażali dobre praktyki rolnicze.

4. Wdrażanie programów rolno-środowiskowych uwzględniających działania prewencyjne w zakresie ochrony gleb w tym erozji gleb

W perspektywie finansowej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020) w ramach Działań rolno-środowiskowo-klimatycznych realizowane były następujące pakiety:

Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone;

Pakiet 2. Ochrona gleb i wód;

Pakiet 3. Zachowanie sadów tradycyjnych odmian drzew owocowych;

Pakiet 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000;

Pakiet 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000;

Pakiet 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie;

Pakiet 7. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie.

W raportowanych latach ze środków PROW 2014-2020 wypłacono kwotę w wysokości 2 155 425,96 zł (kwota przyznanych płatności w kampaniach 2021-2022, zgodnie z danymi wniosków złożonych w Biurze Powiatowym ARiMR w Kraśniku, wg. miejsca zamieszkania wnioskodawcy).

5. Rekultywacja terenów, na których występuje zanieczyszczenie gleb lub niekorzystne przekształcenie terenu (w tym wyłączonych z eksploatacji składowisk)

Na terenie powiatu kraśnickiego występują grunty zdewastowane, które zostały w raportowanych latach poddane procesowi rekultywacji:

- w 2021 r. - 59,63 ha gruntów zdewastowanych; 4,33 ha zostało zrekultywowane na cele rolne;
- w 2022 r. - 70,16 ha gruntów zdewastowanych; 15,55 ha zostało zrekultywowane na cele rolne.

6. Poprawa odczynu gleb, spadek powierzchni gleb kwaśnych

Właściciele gruntów oraz rolnicy przeprowadzali w zależności od potrzeb zabiegi wapnowania gleb oraz wdrażali dobre praktyki rolnicze.

4.4. Ochrona przyrody i krajobrazu oraz lasów

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 21 kierunków działań w ramach obszaru interwencji Ochrona przyrody i krajobrazu oraz lasów. Nadrzędnym celem jest trwały i równoważony rozwój Powiatu umożliwiający harmonijny rozwój gospodarczy i społeczny oraz wysoką jakość środowiska przyrodniczego.

Tabela 33. Kierunki działań w obszarze interwencji Ochrona przyrody i krajobrazu oraz lasów

Lp.	Nazwa kierunku działania	Stan realizacji
1.	Organizowanie konferencji, seminariów i warsztatów propagujących walory obszarów chronionych	↔
2.	Ochrona i pielęgnacja pomników przyrody	↑
3.	Obejmowanie ochroną nowych obiektów i obszarów	↔
4.	Zachowanie i ochrona istniejących zasobów przyrodniczych na terenach obszaru natura 2000, parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu, poprzez ścisłe egzekwowanie ograniczeń działalności gospodarczej na tych terenach	↔
5.	Egzekwowanie wymogów ochrony przyrody w dokumentach planistycznych	↔
6.	Racjonalne wykonywanie w lasach zabiegów ochronnych zgodnych z planami urządzania lasu	↔
7.	Ochrona przeciwpożarowa lasów	↔
8.	Pełna inwentaryzacja różnorodności biologicznej: uzupełnianie wiedzy o rozmieszczeniu i zasobach składników różnorodności biologicznej	↑
9.	Utrzymanie różnorodności siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, w tym zapobieganie ich fragmentacji	↔
10.	Zalesianie nowych terenów, szczególnie terenów zdegradowanych oraz wyłączonych z użytkowania rolniczego	↑
11.	Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania zagrożeniom ze strony czynników abiotycznych i biotycznych	↔
12.	Przeciwdziałanie nadmiernej eksploatacji lasów	↔
13.	Współpraca organów samorządowych z pozarządowymi organizacjami proekologicznymi	↑
14.	Renowacja terenów zielonych	↔
15.	Utrzymanie terenów zieleni przy drogach gminnych i osiedlowych	↑
16.	Wspomaganie urządzania i utrzymania terenów zieleni, zadrzewień i zakrzewień oraz parków w tym wiejskich i miejskich	↑
17.	Utrzymanie naturalnej sukcesji roślinnej wzdłuż koryt rzek oraz na nieużytkach śródpolnych	↔
18.	Promowanie rekultywacji wyrobisk w kierunku leśnym lub wodnym	↓
19.	Wspieranie rozwoju agroturystyki i gospodarstw ekologicznych	↔
20.	Wytyczenie nowych ścieżek rowerowych i szlaków turystyki pieszej	→
21.	Uwzględnianie zasad ochrony ustanowionych form przyrodniczych w miejscowych planach zagospodarowania	↔

źródło: opracowanie własne na podstawie Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kraśnickiego na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do 2027

1. Organizowanie konferencji, seminariów i warsztatów propagujących walory obszarów chronionych

Nadleśnictwo Gościeradów

Zadanie było realizowane przez Nadleśnictwo Gościeradów, w ramach działalności statutowej, podczas edukacji przyrodniczo-leśnej.

RDOŚ w Lublinie

W latach 2021-2022 w ramach projektu pod nazwą: „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000” (PZO bis) POIS.02.04.00-00-0193/16”, odbywały się spotkania tzw. Zespołów Lokalnej Współpracy, na których prezentowano kolejne etapy tworzenia planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 Dzierzkowice i Szczecin, oraz omawiano gatunki i siedliska będące przedmiotami ochrony w ww. obszarach.

Liczba spotkań:

- w 2021 r.: 1 – Obszar Natura 2000 Dzierzkowice PLH060079, 2 – Obszar Natura 2000 Szczecin PLH060083;
- w 2022 r.: 1 – Obszar Natura 2000 Szczecin PLH060083.

Koszt ww. spotkań w raportowanych latach wyniósł 4 000,00 zł i został pokryty z budżetu Państwa oraz POLiŚ⁴⁰.

Urząd Marszałkowski w Lublinie

W 2022 r. prowadzono zajęcia dydaktyczne w formie prelekcji i warsztatów w placówce oświatowej przez Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych. Zadanie wykonane w ramach działalności statutowej Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych.

2. Ochrona i pielęgnacja pomników przyrody

Miasto Kraśnik

W 2021 r. miasto wydatkowało 21 792,00 zł na:

- wykonanie ekspertyzy dendrologicznej zawierającej opis stanu zdrowotnego drzew (pomników przyrody) w mieście Kraśnik – 9 pojedynczych drzew, 1 alei grabowej;
- wykonanie prac pielęgnacyjno-chirurgicznych przy drzewach stanowiących pomniki przyrody na terenie Miasta Kraśnik – kwota 14 904,00 zł.

3. Obejmowanie ochroną nowych obiektów i obszarów

Rada Gminy Kraśnik w drodze uchwały nr XXVI/174/2021 z dnia 30 kwietnia 2021 r. ustanowiła pomnik przyrody, obejmujący ochroną dąb szypułkowy - *Quercus robur*. Ustanowiony pomnik przyrody znajduje się na nieruchomości o Nr ewid. 975/7, położonej w miejscowości Stróża, obręb geodezyjny 0016 – Stróża, Gmina Kraśnik stanowiącej własność Skarbu Państwa, Lasy Państwowe⁴¹.

⁴⁰ Zgodnie z danymi udostępnionymi przez RDOŚ w Lublinie

⁴¹ Źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/widok/viewpomnikprzyrody.jsf?fop=PL.ZIPOP.1393.PP.0607052.1903> [data dostępu: 14.11.2025 r.]

4. Zachowanie i ochrona istniejących zasobów przyrodniczych na terenach obszaru natura 2000, parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu, poprzez ścisłe egzekwowanie ograniczeń działalności gospodarczej na tych terenach

Gmina Kraśnik

Wójt Gminy Kraśnik prowadził w analizowanych latach postępowania administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia. Decyzja środowiskowa określa środowiskowe uwarunkowania realizacji inwestycji. W jej treści znajdują się warunki, jakie muszą być spełnione dla konkretnego przedsięwzięcia, w tym gospodarka odpadami, ochrona przed hałasem, emisja zanieczyszczeń do powietrza, gospodarka wodno-ściekowa i wiele innych. Na obszarach Natura 2000 nie wolno podejmować działań, które mogą w znaczący sposób negatywnie wpłynąć na cele ich ochrony, tj. na chronione siedliska i gatunki.

RDOŚ w Lublinie

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie zawiadomił obwieszczeniem z dnia 22 listopada 2022 r., znak: WPN.6320.30.7.2022.MOK, o sporządzeniu projektu zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000: Dolny Wieprz PLH060051, Kumów Majoracki PLH060072, Uroczyska Lasów Adamowskich PLH060094, Szczecyn PLH060083 oraz obwieszczeniem z dnia 17 września 2021 r., znak: WSTIV.6320.1.2021.MS, zawiadomił o zamiarze przystąpienia i przystąpieniu do sporządzenia zmiany zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Janowskie PLB060005.

5. Egzekwowanie wymogów ochrony przyrody w dokumentach planistycznych

Gminy powiatu kraśnickiego egzekwują wymogi ochrony przyrody w dokumentach planistycznych, poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów wynikających z obowiązujących przepisów prawnych tj. Ustawa o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 147 ze zm.) oraz Ustawa Prawo Ochrony Sr Dz. U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.). Zadanie wykonywane w ramach działalności statutowej.

6. Racjonalne wykonywanie w lasach zabiegów ochronnych zgodnych z planami urządzania lasu

Nadleśnictwo Kraśnik

Nadleśnictwo Kraśnik usuwało gatunki niepożądane, wykonywało odnowienia gatunkami lasotwórczymi zgodnie z Planem Urządzania Lasu oraz Zadaniem Ochronnymi wydanymi przez RDOŚ w Lublinie. Zadanie wykonywane w ramach działalności statutowej.

Nadleśnictwo Gościeradów

Zabiegi ochronne polegające na zabezpieczaniu produkcji szkółkarskiej, upraw oraz późniejszych faz rozwojowych drzewostanów, celem osiągnięcia celu hodowlanego.

7. Ochrona przeciwpożarowa lasów

Nadleśnictwo Kraśnik

Pracownicy Nadleśnictwa Kraśnik patrolowali tereny leśne w okresie trwania największego zagrożenia pożarowego (niska wilgotność ściółki - wysoki stopień zagrożenia pożarowego). Na zadanie wydatkowano w raportowanych latach kwotę 67 751,24 zł.

Nadleśnictwo Gościeradów

Pracownicy Nadleśnictwa Gościeradów prowadzili stały monitoring i reagowali względem zagrożenia pożarowego. Zadanie wykonywane w ramach działalności statutowej.

8. Pełna inwentaryzacja różnorodności biologicznej: uzupełnianie wiedzy o rozmieszczeniu i zasobach składników różnorodności biologicznej

RDOŚ w Lublinie przeprowadziła w 2021 r. inwentaryzację terenową, ocenę stanu zachowania, identyfikację zagrożeń i przygotowano propozycję działań ochronnych:

- dla gatunków: płaskonos (A056), rycyk (A156), szablodziób zwyczajny (A132), mewa czarnogłowa (A176), rybitwa rzeczna (A193), rybitwa białoczelna (A195), ostrzygojad (A130), sieweczka rzeczna (A136), sieweczka obrożna (A137), śmieszka (A179), mewa siwa (A182) w obszarze Natura 2000 Małopolski Przełom Wisły PLB140006;

RDOŚ wydatkował na ww. działanie 44 450,00 zł. Zadanie zostało w 100% sfinansowane z POIiŚ w ramach projektu pn.: „Inwentaryzacja cennych siedlisk przyrodniczych kraju, gatunków występujących w ich obrębie oraz stworzenie Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych”, finansowanego przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

- dla siedlisk: ciepłolubne dąbrowy (9110) i ziołorośla górskie (6430) oraz gatunków: leniec bezpodkwiatowy (1437), starodub łąkowy (1617), piskorz (1145), zalotka większa (1042), szlaczkoń szafraniec (4030), bóbr europejski (1337) w obszarze Natura 2000 Przełom Wisły w Małopolsce PLH060045;

RDOŚ wydatkował na ww. działanie 67 400,00 zł. Zadanie zostało w 100% sfinansowane z POIiŚ w ramach projektu pn.: „Inwentaryzacja cennych siedlisk przyrodniczych kraju, gatunków występujących w ich obrębie oraz stworzenie Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych”, finansowanego przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

9. Utrzymanie różnorodności siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, w tym zapobieganie ich fragmentacji

Zadanie jest realizowane poprzez tworzenie i utrzymanie form ochrony przyrody, zarówno obszarowych jak i indywidualnych. Przez obszar powiatu kraśnickiego przebiegają korytarze ekologiczne, które dają możliwość przemieszczania się między siedliskami.

10. Zalesianie nowych terenów, szczególnie terenów zdegradowanych oraz wyłączonych z użytkowania rolniczego

Nadleśnictwo Kraśnik

Nadleśnictwo Kraśnik w 2021 r. prowadziło działania związane z zakładaniem młodego lasu na gruntach porolnych. Wydatkowano na ten cel 3 588,82 zł.

Nadleśnictwo Gościeradów

Opracowano oraz wspierano merytoryczne plany zalesieniowych realizowanych w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej.

11. Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania zagrożeniom ze strony czynników abiotycznych i biotycznych

Nadleśnictwo Kraśnik

Pracownicy Nadleśnictwa Kraśnik prowadzili stały monitoring liczebności owadów powodujących szkody w drzewostanach. W analizowanych latach Nadleśnictwo wydatkowało ze środków własnych 8 465,92 zł.

Nadleśnictwo Gościeradów

Pracownicy Nadleśnictwa Gościeradów prowadzili stały monitoring środowiska leśnego wraz z prognozowaniem zagrożenia ze strony czynników biotycznych zgodnie z zapisami aktualnie obowiązujących aktów prawnych

12. Przeciwdziałanie nadmiernej eksploatacji lasów

Nadleśnictwo Gościeradów

W celu przeciwdziałania nadmiernej eksploatacji lasów zastosowano kanalizację ruchu turystycznego na obszarach najcenniejszych przyrodniczo – ścieżki edukacyjno-przyrodnicze w rezerwach przyrody znajdujących się na terenie Nadleśnictwa Gościeradów.

13. Współpraca organów samorządowych z pozarządowymi organizacjami proekologicznymi

Miasto Kraśnik

Współpraca z Fundacją Odzyskaj Środowisko. W ramach współpracy fundacja rozstawiła na terenie miasta pojemniki na odpady elektryczne i elektroniczne. Pojemniki są sukcesywnie opróżniane przez ww. fundację.

Gmina Wilkołaz

Gmina Wilkołaz prowadziła współpracę z Fundacją Nasza Ziemia, która promuje ekologiczne praktyki i zrównoważony rozwój – prowadzenie cyklicznej akcji „Sprzątanie świata”.

14. Renowacja terenów zielonych

Gminy powiatu kraśnickiego wykonywały kompleksowe działania związane z przywróceniem, podniesieniem wartości użytkowej i estetycznej występujących terenów zieleni. Działanie jest realizowane w zależności od potrzeb. Gminy wykonują m.in. prace porządkowe, nasadzają drzewa i krzewy, co wspiera rozwój bioróżnorodności oraz podnoszą walory estetyczne oraz przyrodnicze tych obszarów.

15. Utrzymanie terenów zieleni przy drogach gminnych i osiedlowych

Miasto Kraśnik

Miasto Kraśnik wykonuje w ramach działalności statutowej działania związane z utrzymywaniem zieleni przy drogach gminnych i osiedlowych będących własnością miasta. W ramach tego zadania wykonywane są następujące prace:

- wycinka drzew chorych, martwych, zagrażających życiu i mieni;

- prace pielęgnacyjne w obrębie koron drzew, usuwanie posuszu.

Gmina Kraśnik

W latach 2021-2022 prowadzono prace polegające na podcinaniu i utrzymaniu zieleni rosnącej w pasach drogowych w związku z utrzymaniem dróg gminnych. Przeprowadzono wycinkę drzew chorych.

Gmina Gościeradów

Gmina w 2021 r. wydatkowała 20 000,00 zł na koszenie poboczy przy drogach gminnych w okresie od wiosny do jesieni oraz zabiegi pielęgnacyjne drzew w pasie drogi gminnej.

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Metalowiec” w Kraśniku

W analizowanych latach przeprowadzono zabiegi pielęgnacyjne drzew i krzewów oraz trawników.

W poniższej tabeli przedstawiono dane dotyczące terenów zielonych w powiecie kraśnickim w latach 2020-2022.

Tabela 34. Tereny zieleni na terenie powiatu kraśnickiego

	Jednostka	Rok		
		2020	2021	2022
powierzchnia zieleni ulicznej	ha	55,90	55,90	55,94
powierzchnia zieleni osiedlowej	ha	61,95	61,95	42,09
udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni ogółem	%	0,1	0,1	0,1
udział powierzchni terenów zieleni w powierzchni ogółem	%	0,30	0,30	0,28
powierzchnia terenów zieleni ogółem na 1 mieszkańca	m ²	33,1	33,6	31,8
powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej na 1 mieszkańca	m ²	13,3	13,4	11,4

źródło: GUS, stan na dzień 31.12.2024 r. [data dostępu: 18.11.2025 r.]

16. Wspomaganie urządzania i utrzymania terenów zieleni, zadrzewień i zakrzewień oraz parków w tym wiejskich i miejskich

Miasto Kraśnik

W 2022 r. posadzono 199 drzew i 1 101 krzewów. Na miejskich rabatach i kwietnikach pozostających pod opieką Kraśnickiego Przedsiębiorstwa Mieszkaniowego pojawiły się sadzonki kwiatowe rośliny jednoroczne i byliny.

Gmina Trzydnik Duży

Wykonano nasadzenia drzew związane z rekompensacją przyrodniczą za wycięte drzewa. Sadzonki zostały pozyskane z własnych działek gminnych.

Zarząd Dróg Wojewódzkich w Lublinie

ZDW w Lublinie na pielęgnację drzewostanów wydatkowało środki w wysokości 21 200,00 zł.

W poniższej tabeli przedstawiono dane dotyczące nasadzeń drzew i krzewów w powiecie kraśnickim w latach 2020-2022.

Tabela 35. Nasadzenia drzew i krzewów na terenie powiatu kraśnickiego

	2020	2022	2022
Sadzenie drzew	821	1 580	716
Sadzanie krzewów	230	7 592	7 848

źródło: GUS, stan na 31.12.2024 r. [data dostępu: 18.11.2025 r.]

17. Utrzymanie naturalnej sukcesji roślinnej wzdłuż koryt rzek oraz na nieużytkach śródpolnych

Zadanie jest wykonywane w sposób ciągły. Naturalna sukcesja roślinna wzdłuż koryt rzek zachodzi samoistnie (naturalnie), bez ingerencji człowieka. Przebieg naturalnego koryta rzeki nie jest stały. Wskutek erozji bocznej rzeka zajmuje nowy teren, a wskutek akumulacji rumowiska i sukcesji zbiorowisk roślinnych na odsypach, powstają nowe fragmenty łądu. Zachodzące procesy sukcesji i spontanicznej renaturyzacji niegdyś uregulowanych koryt rzecznych często prowadzą do polepszenia warunków hydromorfologicznych i stopniowego powrotu różnorodności biologicznej typowej dla naturalnego ciek, a co za tym idzie – poprawy wskaźników stanu/potencjału ekologicznego opartych na ocenie elementów biologicznych. Przywrócenie pasa roślinności szuwarowej oraz porostu krzewów i drzew wzdłuż koryt cieków w krajobrazie rolniczym przyczyni się do odtworzenia naturalnego charakteru rzek, zwiększenia zacienienia lustra wody i obniżenia jej temperatury oraz umocnienia skarp brzegowych przez systemy korzeniowe⁴².

18. Promowanie rekultywacji wyrobisk w kierunku leśnym lub wodnym

Zadanie nie było realizowane w raportowanych latach.

19. Wspieranie rozwoju agroturystyki i gospodarstw ekologicznych

Pracownicy LODR w Końskowoli w zależności od potrzeb udzielali porad mieszkańcom powiatu kraśnickiego związanym z agroturystyką. Prowadzono szkolenia oraz doradztwo w zakresie rolnictwa ekologicznego i programów rolnośrodowiskowych.

20. Wytyczenie nowych ścieżek rowerowych i szlaków turystyki pieszej

Lokalna Grupa Działania (LGD) Ziemi Kraśnickiej utworzyła koncepcję szlaków rowerowych LGD Ziemi Kraśnickiej - inwentaryzacja zasobów miejsc ciekawych turystycznie na całym obszarze LGD - opracowano mapkę, na której zamieszczono jednocześnie istniejące już szlaki rowerowe i koncepcję szlaku LGD Ziemi Kraśnickiej przechodzącego przez gminę Wilkołaz. Otwarcie szlaków rowerowych nastąpi w kolejnych latach.

21. Uwzględnianie zasad ochrony ustanowionych form przyrodniczych w miejscowych planach zagospodarowania

Gminy powiatu kraśnickiego wykonywały zadanie w ramach działalności statutowej zgodnie z obowiązującymi przepisami.

⁴² Źródło: https://kp.org.pl/pdf/2017-08-01_dobre_praktyki_utrzymania_rzek.pdf [data dostępu: 19.11.2025 r.]

4.5. Ochrona powietrza

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 7 zadań środowiskowych w ramach obszaru interwencji Ochrona powietrza. Celem jest poprawa jakości powietrza atmosferycznego.

Tabela 36. Cel, kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji Ochrona powietrza

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Stan realizacji
Cel: Poprawa jakości powietrza			
Kierunek interwencji: Wzrost produkcji energii z OZE			
1.	Gminny Program "Eko Energia w Gminie Gościeradów" – 61 zestawów kolektorów słonecznych, 10 pieców na biomasę, 147 zestawów paneli fotowoltaicznych, 5 pomp ciepła	Gmina Gościeradów	→
2.	Dostawa i montaż instalacji fotowoltaicznych na terenie Miasta Kraśnik (25 szt.)	Miasto Kraśnik	↑
3.	Nowa energia dla Kraśnika III (fotowoltaika - 209 szt., kolektory słoneczne - 51 szt. piece na biomasę - 6 szt.)	Miasto Kraśnik	↑
4.	Odnawialne źródła energii - dostawa i montaż instalacji fotowoltaicznych oraz kotłów na biomasę w gminie Wilkołaz	Gmina Wilkołaz, Powiat Kraśnicki	↑
5.	Zakup Niskoemisyjnego Taboru autobusowego dla MPK Sp. z o. o. w Kraśniku	MPK projekt planowany do realizacji w latach 2022-2024	↓
6.	Zakup zeroemisyjnego taboru autobusowego dla MPK Sp. z o. o. w Kraśniku "Poprawa jakości usług w komunikacji miejskiej i jakości powietrza w mieście Kraśnik poprzez wymianę taboru autobusowego MPK Sp. z o. o."	MPK projekt planowany do realizacji w 2023 r.	→
7.	Modernizacja oświetlenia II	Miasto Kraśnik	→

źródło: opracowanie własne na podstawie *Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kraśnickiego na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do 2027*

1. Gminny Program "Eko Energia w Gminie Gościeradów" – 61 zestawów kolektorów słonecznych, 10 pieców na biomasę, 147 zestawów paneli fotowoltaicznych, 5 pomp ciepła

Zadanie jest w trakcie realizacji. W 2021 r. gmina wydatkowała 2 475,00 zł na dokumentację projektową niniejszego zadania⁴³. Gmina w 2022 r. wydatkowała 2 196 248,53 zł, w tym środki w tym środki z RPO WL na lata 2014 – 2020, Oś priorytetowa 4, - Działanie 4.1 Wsparcie wykorzystania OZE⁴⁴.

⁴³ Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2021

⁴⁴ Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu gminy Gościeradów za rok 2022

W 2022 r. została przeprowadzona dostawa i montaż paneli fotowoltaicznych w budynkach mieszkalnych zlokalizowanych na terenie Gminy Gościeradów – obejmujące montaż 101 instalacji:

- 28 zestawów instalacji fotowoltaicznych o mocy minimalnej 3,24 kWp;
- 23 zestawów instalacji fotowoltaicznych o mocy minimalnej 3,96 kWp;
- 19 zestawów instalacji fotowoltaicznych o mocy minimalnej 4,32 kWp;
- 17 zestawów instalacji fotowoltaicznych o mocy minimalnej 5,04 kWp;
- 6 zestawów instalacji fotowoltaicznych o mocy minimalnej 5,76 kWp;
- 8 zestawów instalacji fotowoltaicznych o mocy minimalnej 6,48 kWp.

Łączna moc zainstalowanych zestawów fotowoltaicznych wynosi: 0,436 MW.

2. Dostawa i montaż instalacji fotowoltaicznych na terenie Miasta Kraśnik (25 szt.)

Zadanie zostało zrealizowane w 2021 r. W ramach projektu wykonano dostawę i montaż 25 szt. instalacji fotowoltaicznych o mocy 3,51 kWp każda dla mieszkańców miasta Kraśnik. Zadanie zostało zrealizowane w ramach projektu „Nowa energii dla Kraśnika II”. Wartość inwestycji wyniosła 341 231,40 zł i dostała dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, Osi Priorytetowej 4 Energia Przyjazna Środowisku, Działania 4.1 Wsparcie wykorzystania OZE⁴⁵.

3. Nowa energia dla Kraśnika III (fotowoltaika - 209 szt., kolektory słoneczne - 51 szt. piece na biomasę - 6 szt.)

Zadanie było realizowane w latach 2021-2022. Zwiększono stosowanie odnawialnych źródeł energii na terenie miasta Kraśnik, poprzez zainstalowano:

- 209 paneli fotowoltaicznych;
- 6 kotłów na biomasę (pellet);
- 51 instalacji kolektorów słonecznych.

Całkowita wartość projektu wyniosła 2 994 379,87 zł, w tym 1 677 090,00 zł stanowiły środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, Osi Priorytetowej 4 Energia Przyjazna Środowisku, Działania 4.1 Wsparcie wykorzystania OZE⁴⁶.

4. Odnawialne źródła energii - dostawa i montaż instalacji fotowoltaicznych oraz kotłów na biomasę w gminie Wilkołaz

Zadanie zostało zrealizowane w 2021 r. przez gminę Wilkołaz. Zadanie objęło dostawę i montaż instalacji fotowoltaicznych na terenie gminy Wilkołaz o mocy od 3,1 kW do 27,90 kW obejmująca 60 zestawów. Wydatkowano 1 317 995,31 zł, w tym 721 346,02 zł stanowiło dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, Osi Priorytetowej 4 Energia Przyjazna Środowisku, Działania 4.1 Wsparcie wykorzystania OZE⁴⁷.

⁴⁵ Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Urząd Miasta Kraśnik

⁴⁶ Źródło: Raport o stanie miasta Kraśnik za rok 2022

⁴⁷ Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Urząd Gminy Wilkołaz

5. Zakup Niskoemisyjnego Taboru autobusowego dla MPK Sp. z o. o. w Kraśniku

Miasto Kraśnik złożyło wniosek o dofinansowanie ze środków Mechanizmu Finansowego EOG oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego w ramach Programu „Rozwój Lokalny”. Jednakże, ze względu na brak otrzymania środków z funduszy norweskich, nie podjęto się realizacji zadania.

6. Zakup zeroemisyjnego taboru autobusowego dla MPK Sp. z o. o. w Kraśniku „Poprawa jakości usług w komunikacji miejskiej i jakości powietrza w mieście Kraśnik poprzez wymianę taboru autobusowego MPK Sp. z o. o.”

W 2021 r. Miasto Kraśnik podwyższyło kapitał zakładowy poprzez wniesienie na kapitał zakładowy Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Spółki z o.o. wkładów pieniężnych w wysokości 1 650 000,00 zł z przeznaczeniem na pokrycie wkładu własnego w ramach projektu pn.: „Poprawa jakości usług w komunikacji miejskiej i jakości powietrza w mieście Kraśnik poprzez wymianę taboru autobusowego”⁴⁸. W ramach projektu Spółka planuje zakup w 2023 r. 4 autobusów elektrycznych. Uzyskano również pozytywną decyzję ws. otrzymania dofinansowania na zadanie z NFOŚiGW.

7. Modernizacja oświetlenia II

Zadanie w trakcie realizacji. Zakończenie projektu planowane jest w 2023 r. Do końca 2022 r. wymieniono: 2 513 starych opraw oświetleniowych na energooszczędne oprawy LED. W 2023 r. planowana jest wymiana pozostałych 883 sztuk. Zadanie zostało dofinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, Osi Priorytetowej 5 Efektywność Energetyczna I Gospodarka Niskoemisyjna, Działanie 5.5 Promocja niskoemisyjności.

⁴⁸ Zgodnie z uchwałą NR XLII/321/2021 Rady Miasta Kraśnik z dnia 30 czerwca 2021 r.

4.6. Ochrona przed hałasem

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 9 kierunków działań w ramach obszaru interwencji Ochrona przed hałasem.

Tabela 37. Kierunki działań w obszarze interwencji Ochrona przed hałasem

Lp.	Nazwa kierunku działania	Stan realizacji
1.	Modernizacja i bieżąca konserwacja nawierzchni dróg powiatowych	↑
2.	Prowadzenie nasadzeń zieleni ochronnej przy drogach powiatowych	↑
3.	Instalowanie ekranów w najbardziej newralgicznych strefach przy drogach powiatowych	↓
4.	Modernizacja i bieżąca konserwacja środków transportu zbiorowego na terenie powiatu	↑
5.	Wyznaczanie obszarów „cichych”	↓
6.	Modernizacja i bieżąca konserwacja nawierzchni dróg gminnych,	↑
7.	Konserwacja i prowadzenie nasadzeń zieleni ochronnej przy drogach gminnych	↑
8.	Lokalizacja zakładów uciążliwych ze względu na hałas z dala od zabudowy mieszkalnej, lasów i obszarów chronionych (decyzje lokalizacyjne)	↔
9.	Informowanie właściwych organów o nowych, uciążliwych źródłach nadmiernego hałasu	↔

źródło: opracowanie własne na podstawie *Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kraśnickiego na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do 2027*

1. Modernizacja i bieżąca konserwacja nawierzchni dróg powiatowych

ZDP w Kraśniku zrealizował następujące inwestycje w zakresie budowy i modernizacji nawierzchni dróg powiatowych⁴⁹:

- przebudowę drogi powiatowej nr 2721L Podlesie na dł. 0,760 km – koszt 377 725,41 zł, w tym 142 875,41 zł stanowiły środki ZDP w Kraśniku, 64 850,00 zł – środki FDS; 170 000,00 zł środki gminy Kraśnik;
- remont drogi powiatowej 2631L Ratoszyn – Wierzbica – koszt 929 033,69 zł, w tym 232 259,69 zł stanowiły środki ZDP, 464 516,00 zł z RFRD; 232 258,00 zł środki z budżetu gminy Urzędów;
- przebudowę drogi powiatowej nr 2700L Urzędów – Bęczyn – Boby w gminie Urzędów – koszt 5 825 399,80 zł, w tym 3 769 412,00 zł stanowiły środki z RFRD; pozostała część to środki ZDP i miasta Urzędów;
- przebudowę drogi powiatowej nr 2740 w m. Polichna Czwarta oraz nr 2720L Kraśnik – Owczarnia – Rzeczycza Ziemiańska – koszt 3 106 759,70 zł, w tym 95 % stanowiły środki Polskiego Ładu; pozostała część to środki ZDP oraz gminy Trzydnik Duży;
- przebudowę dróg powiatowych w gminie Szastarka nr 2737L i 2741L – koszt 695 649,37 zł, w tym 120 000,00 zł środki gminy Szastarka, pozostała część stanowiły środki ZDP w Kraśniku.

W 2021 r. rozpoczęto rozbudowę drogi powiatowej nr 2745L, Al. Tysiąclecia w Kraśniku na odc. od km 0+026 do km 1+243. Uzyskano środki z RFRD; pozostała część zostanie

⁴⁹ Źródło: https://powiatkrasnik.e-bip.eu/upload/pliki/Odp._Or.0003.5.2022_BIP.pdf [data dostępu: 20.11.2025 r.], Zgodnie z udostępnionymi danymi przez ZDP w Kraśniku

pokryta z budżetu miasta Kraśnik oraz ZDP w Kraśniku. Miasto Kraśnik w 2022 r. przekazało dotację celową w wysokości 1 300 000,00 zł. Planowane zakończenie inwestycji w 2023 r.

W 2021 r. zakończyła się realizacja przebudowy drogi powiatowej 2289L Strzyżewice – Zakrzówek – Sulów – Blinów – Polichna od km 12+660,08 do km 17+559,00 wraz z budową oświetlenia drogowego przy drodze powiatowej nr 2289 L na terenie gminy Zakrzówek – koszt inwestycji wyniósł 5 993 241,64 zł, w tym 3 455 456,00 zł z RFRD. Pozostała część stanowiły środki gminy Zakrzówek oraz ZDP w Kraśniku⁵⁰.

ZDP w Kraśniku w 2022 r. rozpoczął realizację następujących przedsięwzięć:

- przebudowa drogi powiatowej nr 2725L Zdrapy- Pułankowice w gminie Wilkołaz;
- przebudowa drogi powiatowej 2701L – ul. Budzyńska w Kraśniku – miasto Kraśnik przekazało dotację celową w wysokości 700 000,00 zł w 2022 r.;
- przebudowa drogi powiatowej nr 2639L Józefów – Dzierzkowice na odcinku Dzierzkowice Rynek – gmina Dzierzkowice w 2021 r. przekazała dotację w wysokości 20 000,00 zł na wykonanie dokumentacji technicznej⁵¹.

Zakończenie realizacji ww. przedsięwzięć planowane jest w 2023 r.

2. Prowadzenie nasadzeń zieleni ochronnej przy drogach powiatowych

ZDP w Kraśniku prowadził w raportowanych latach nasadzenia zieleni ochronnej przy drogach powiatowych. W 2021 r. wykonano nasadzenia:

- 6 szt. drzew liściastych na działkach do nas należących w gm. Wilkołaz;
- 28 szt. drzew liściastych na działkach do nas należących w gm. Wilkołaz;
- 3 szt. drzew liściastych przy dr. 2701L w m. Ludmiłówka;
- 1 szt. drzew liściastych przy dr. 2639L w m. Dzierzkowice Zastawie;
- 4 szt. drzew liściastych w pasie dr. 2639L w m. Dzierzkowice Wola, 1 szt. gat. liściastego w pasie dr. 2702L w m. Wyżnianka, 2 szt. gat. liściastych w pasie dr. 2703L w m. Wyżnianka Kolonia;
- 5 szt. drzew liściastych w pasie dr. 27 02L w m. Dzierzkowice Rynek, 3 szt liściastych w pasie dr. nr 2701 w m. Terpentyna;
- 3 szt. drzew liściastych w pasie dr. 2702L w m. Wyżnica Kolonia;
- 2 szt. wiśnia piłkowana *Kanzan* na dz. Nr ewid. 600 obr. Mniszek;
- 2 szt. drzew w pasie drogowym dróg na terenie gm. Urzędów;
- 8 szt. drzew z rodzaju klon na terenie gm. Kraśnik w pasach dr. Powiatowych;
- 1 szt. na dz. nr ew. 1 obr. Wschód przy ul. Słowackiego;
- 1 szt. na dz. nr 207/7 obr. Zachód;
- 2 szt. na dz. nr1 obr. Wschód.

W 2022 r. wykonano nasadzenia przy następujących drogach powiatowych:

- droga nr. 2631L Wierzbica Ratoszyn – 4 szt. drzew liściastych;
- droga nr 2637L, 2701L, 2249L, 2701L - 9 szt. drzew liściastych;
- droga nr 2701L Annopol – Urzędów – Kraśnik - 3 szt. drzew liściastych;
- droga nr 2700L Urzędów – Bęczyn - Boby - 1 szt. drzew liściastych;
- droga nr 2701L Annopol – Urzędów - Kraśnik - 1 szt. drzew liściastych;

⁵⁰ Źródło: <https://samorząd.gov.pl/web/powiat-krasnicki/przebudowa-drogi-powiatowej-nr-2289l-strzyzewice-zakrzówek-sulów-blinów-polichna-od-km-1266008-do-km-1755900-wraz-z-budowa-oswietlenia-drogowego-przy-drodze-powiatowej-nr-2289l-na-terenie-gminy-zakrzówek> [data dostępu: 17.11.2025 r.]

⁵¹ Źródło: Raport o stanie gminy Dzierzkowice za rok 2021

- droga nr 2701L Annopol – Urzędów - Kraśnik - 8 szt. drzew liściastych;
- droga nr 2724L Rudnik - Ostrów - 2 szt. drzew liściastych;
- droga nr 2722L Wilkołaz - Popkowice - 2 szt. drzew liściastych;
- droga nr 2247L Chodel – Borzechów – Wilkołaz - 2 szt. drzew liściastych;
- droga nr 2289L Strzyżewice – Zakrzówek – Polichna II - 25 szt. drzew liściastych;
- droga nr 2289L Strzyżewice – Zakrzówek – Polichna II - 16 szt. drzew liściastych.

Zadanie zostało zrealizowane ze środków własnych ZDP w Kraśniku.

3. Instalowanie ekranów w najbardziej newralgicznych strefach przy drogach powiatowych

Zadanie nie zostało zrealizowane przez ZDP w Kraśniku w raportowanych latach.

4. Modernizacja i bieżąca konserwacja środków transportu zbiorowego na terenie powiatu

Zadanie jest realizowane na bieżąco przez operatorów transportu zbiorowego. MPK Sp. z o.o. w Kraśniku rozpoczęło realizację projektu pn.: „Poprawa jakości usług w komunikacji miejskiej i jakości powietrza w mieście Kraśnik poprzez wymianę taboru autobusowego”. Docelowo teren miasta obsługiwany będzie dodatkowo poprzez 4 zeroemisyjne autobusy elektryczne.

5. Wyznaczanie obszarów „cichych”

Zgodnie z art. 118b ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.), Rada powiatu może, w drodze uchwały, wyznaczyć obszary ciche w aglomeracji lub obszary ciche poza aglomeracją, uwzględniając szczególne potrzeby ochrony przed hałasem tych obszarów i podając wymagania zapewniające utrzymanie poziomu hałasu co najmniej na istniejącym poziomie.

W raportowanych latach, nie podjęto uchwały dotyczącej wyznaczenia obszarów cichych na terenie powiatu kraśnickiego.

6. Modernizacja i bieżąca konserwacja nawierzchni dróg gminnych

Miasto Kraśnik

Miasto Kraśnik na modernizację i remonty dróg o nawierzchni bitumicznej, tłuczniowej i gruntowej przeznaczyło 1 051 837,68 zł z budżetu miasta⁵².

Gmina Annopol

W raportowanych latach gmina wydatkowała ok. 4 000 000,00 zł na modernizację i bieżącą konserwację nawierzchni dróg gminnych. W tym środki zewnętrzne⁵³.

W 2021 r. przebudowano drogę gminną w istniejącym pasie drogowym ul. Święciechowskiej w Annopolu wraz z budową kanalizacji deszczowej – wartość inwestycji wyniosła 1 373 126,22 zł, w tym 644 063,00 zł z RFRD.

⁵² Zgodnie z udostępnionymi danymi przez Urząd Miasta Kraśnik

⁵³ Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Urząd Miejski w Annopolu

W analizowanych latach przeprowadzono modernizację, przebudowę dróg gminnych w miejscowości⁵⁴:

– Borów „Rakówka”	– Opoka;
– Janiszów;	– Grabówka-Zastocze;
– Kosin;	– Zychówki;
– Anielin;	– Zastocze;
– Dąbrowa;	– w miejscowości Opoczka (nakładka
– Stary Rachów w stronę Huty;	asfaltowa od ul. Partyzantów).

Wykonano nakładkę asfaltową w Annopolu (plac targowy dz.nr 324) – koszt 84 719,99 zł.

Gmina Dzierzkowice

W analizowanych latach przebudowano drogi dojazdowe do gruntów rolnych w obrębie Dzierzkowice-Podwody na odcinku długości 0,580 km; przebudowano drogę gminną nr 108526L na odcinku długości 0,6 km w m Dzierzkowice-Góry, przebudowano drogę gminną nr 108537L w m. Dzierzkowice Zastawie na odcinku długości 0,92 km. Wydatkowano 741 075,46 zł, w tym 50 000,00 zł pochodziło z dotacji Urzędu Marszałkowskiego; 205 420,00 zł stanowiło dofinansowanie z RFRD oraz 485 655,46 zł z budżetu gminy Dzierzkowice.

Gmina Gościeradów⁵⁵

W 2021 r. przebudowano drogę gminną nr 108531L Dzierzkowice Podwody - Suchodoły – Liśnik Duży odc. 0,54 km (ode. od cmentarza do skrzyżowania) – koszt 186 040,86 zł (30 314,18 zł fundusz sołecki sołectwa Suchodoły).

W 2022 r. gmina wydatkowała kwotę w wysokości 106 193,26 zł na zakup kruszywa.

W 2022 r. wykonano przebudowę drogi gminnej nr 108575L Szczecyn – Baraki Stare od km 0+012,64 do km 0+200,00 oraz od km 1+675,00 do km 2+670,00 w miejscowości Szczecyn, gmina Gościeradów” – koszt 868 317,23 zł, w tym środki z RFRD oraz fundusz sołecki sołectwa Szczecyn.

Gmina Kraśnik

W 2021 r. gmina Kraśnik wykonała nawierzchnię dróg:

- z kostki brukowej w miejscowości Podlesie – koszt 46 272,95 zł;
- z płyt YOMB w miejscowości Kowalin – koszt 48 701,87 zł;
- z materiałów kamiennych w miejscowości Pasieka Kolonia – koszt 65 725,17 zł;
- z materiałów kamiennych w miejscowości Słodków Trzeci – koszt 68 990,01 zł;
- z materiałów kamiennych w miejscowości Karpiówka – koszt 86 728,44 zł;
- z materiałów kamiennych w miejscowości Sławy Drugie – koszt 15 259,99 zł.

Powyższe zadania zostały zrealizowane ze środków własnych gminy.

W 2021 r. wykonano przebudowę drogi gminnej w miejscowości Stróża-Kolonia (ul. Dworska) – koszt 33 267,94 zł, w tym środki z RFIL i budżetu gminy.

Ze środków RFIL wykonane budowę nawierzchni asfaltowej w m. Stróża-Kolonia (ul. Topolowa) – koszt 55 663,36 zł oraz w miejscowości Sławy Drugie – koszt 74 783,96 zł.

⁵⁴ Źródło: Raport o stanie gminy Annopol za rok 2021, 2022

⁵⁵ Źródło: Raport o stanie gminy Gościeradów za rok 2021, 2022; Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Urząd Gminy Gościeradów

W 2022 r. przebudowano drogi ze środków własnych:

- w m. Spławy Pierwsze – koszt 48 488,68 zł;
- w m. Mikulin – koszt 136 903,96 zł;
- w m. Podlesie – koszt 39 469,12 zł;
- w m. Stróża-Kolonia (ul. Lipowa) - 181 311,19 zł;
- nr KDG 108371 w miejscowości Pasieka Kolonia - 106 944,13 zł.

Gmina Szastarka⁵⁶

W 2021 roku zmodernizowano 830 m dróg gminnych w tym wykonano:

- modernizację i poprawę nawierzchni dróg gruntowych nawierzchnią z tłucznią kamiennego na długości 600 m;
- utwardzenie i odwodnienie wąwozu lessowego na długości 230 m.

Uzyskano dotację z Budżetu Państwa na zadanie inwestycyjne, pn.: „Utwardzenie dna i odwodnienie wąwozu lessowego w ciągu drogi gminnej nr 118047L od km 0+060 do km 0+290 w miejscowości Wojciechów Kolonia. Koszt inwestycji 109 470,00 zł. Na remonty dróg gminnych w 2021 r. wydatkowano 48 820,00 zł.

W 2022 r. wykonano:

- przebudowę dróg gminnych Nr 108629L w Hucie Józefów i 108652L w Majdanie-Obleszcu na terenie gminy Szastarka” - całkowita wartość inwestycji: 871 327,64 zł, w tym środki z RFRD w wysokości 816 973,61 zł;
- remont drogi gminnej Nr 108622L w miejscowości Blinów Drugi” całkowita wartość inwestycji: 276 888,96 zł, w tym 140 436,48 zł pochodziło z budżetu gminy; pozostałą część stanowiły środki zewnętrzne w wysokości 136 452,48 zł z RFRD.

Gmina Trzydnik Duży

Z funduszu sołeckiego na zakup kruszywa przeznaczono w 2021 r. przeznaczono 158 180,25 zł.

W 2022 r. wykonano opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania: Przebudowa drogi gminnej na działkach o nr ewidencyjnym 743, 748, 751, 752/2 położonych w miejscowości Rzeczyca Księża – koszt 13 000,00 zł; dla zadania: „Remont drogi gminnej numer 108592L Agatówka – Marynopol Las” – koszt 5 800,00 zł; dla zadania: „Przebudowa drogi gminnej nr 108586L Trzydnik Duży Kolonia – Dąbrowa (na lipkę)” – koszt 19 850,00 zł.

Gmina na dostawę transport kruszywa łamanego na utwardzenie dróg na terenie gminy wydatkowała 213 226,99 zł.

Gmina Wilkołaz⁵⁷

W analizowanych latach wykonano przebudowę drogi:

- w miejscowości Wilkołaz-Stacja Kolejowa od km 0+005,70 do km 0+449,00. Całkowita wartość inwestycji wyniosła 204 925,30 zł, w tym dofinansowanie z RFRD;
- gminnej nr 118055L od km 0+910 do km 1+593 w miejscowości Wilkołaz Trzeci. Całkowita wartość inwestycji wyniosła: 291 107,25 zł, w tym dofinansowanie z RFRD;
- gminnej nr 118061L od km 0+000 do km 0+400,50 w miejscowości Rudnik Kolonia. Całkowita wartość inwestycji: 224 239,57 zł, dofinansowanie z RFRD;

⁵⁶ Źródło: Raport o stanie gminy Szastarka za rok 2021, 2022

⁵⁷ Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Urząd Gminy Wilkołaz

- drogi gminnej nr 118007L od km 0+000 do km 0+518 w miejscowości Wilkołaz Górny. Całkowita Wartość: 350 743,11 zł. Dofinansowano ze środków Państwowego Funduszu Celowego Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg w wysokości 50% poniesionych kosztów.

W 2021 r. na zakup kruszywa i wykonania utwardzenia dróg wydatkowano 97 268,65 zł, natomiast w 2022 r. - 67 418,62 zł.

Gmina Urzędów⁵⁸

W 2021 r. zakończono remont drogi gminnej nr 108317L od km 0+000 do km 2+342 w m. Zadworze realizowany w ramach projektu współfinansowanego ze środków Funduszu Dróg Samorządowych – edycja 2020 (nabór uzupełniający) Zakres prac obejmował odcinek drogi gminnej o długości 2342 m i szerokości jezdni: 3,50 m na prostej, 5,00 -5,50 m na prostej z mijanką. Roboty wchodzące w zakres inwestycji: remont nawierzchni odtworzenie krawędzi jezdni, nakładka asfaltowa profilująca i warstwa ścieralna, zbrojenie siatką szklaną, remont poboczy: oczyszczenie i odtworzenie poboczy z kruszyw, remont rowów i przepustów: odmulenie i wymiana uszkodzonych elementów, montaż barier energochłonnych. Wartość robót budowlanych wyniosła 586 914,07 zł, w tym dofinansowanie: 469 531,00 zł.

W 2022 r. w ramach funduszy sołeckich przeznaczono środki na przebudowy dróg gminnych, w tym zakup kruszywa i roboty budowlane m.in.:

- na dz. nr ewid. 279 i 280, obr. geod. Zakościelne” - kwota 26 928,12 zł;
- obr. geod. Zakościelne poprzez zakup i wbudowanie płyt YOMB” -kwota 24 899,11 zł;
- na działce nr ewid. 529, obr. geod. Popkowice -kwota 41 224,84 zł;
- na działce nr ewid. 533 w Zadworzu” - kwota 33 603,67 zł.

W 2022 roku rozpoczęto realizację zadań z zakresu promesy otrzymanej z Programu Fundusz Polski Ład. Program Inwestycji Strategicznych otrzymanej w 2021 roku na Budowę i modernizację infrastruktury drogowej w Gminie Urzędów w kwocie 9 500 000,00 zł. Zadania objęte promesą to:

- rozbudowa drogi gminnej nr 108320L położonej na działce nr ewidencyjny 1044 obręb geodezyjny Skorczyce;
- remont drogi gminnej nr 108322L w m. Skorczyce;
- modernizacja drogi gminnej nr 108304L na odcinku Natalin - Moniaki od km 0+500 do km 2+742;
- modernizacja ulic i przestrzeni publicznej w Urzędowie;
- odwodnienie dróg gminnych nr 107060L i 108312L w m. Rankowskie;
- przebudowa drogi gminnej nr 108307L w m. Moniaki od km 0+000 do km 0+946.

Ponadto w 2022 roku otrzymano drugą promesę z Programu Fundusz Polski Ład. Program Inwestycji Strategicznych na kwotę 5 225 000,00zł na remonty dróg gminnych na terenie Gminy Urzędów. Realizacja obejmować będzie następujące zadania:

- remont drogi gminnej nr 108301L w m. Boby Wieś;
- remont drogi gminnej nr 108328L w m. Boby Wieś;
- remont drogi gminnej nr 108300L w m. Boby Kolonia i Boby Księżę;
- remont drogi gminnej nr 108301L w m. Kozarów i Moniaki Kolonia;
- remont drogi gminnej nr 108308L w m. Wierzbica Kolonia.

⁵⁸ Źródło: Raport o stanie gminy Urzędów za rok 2021, 2022

Gmina Zakrzówek⁵⁹

W analizowanych latach zrealizowano następujące inwestycje drogowe:

- przebudowa drogi gminnej Rudnik Pierwszy – Rudnik Drugi – koszt 392 629,53 zł, w tym 237 577,00 zł pochodziło z RFRD.
- przebudowa drogi gminnej w miejscowości Zakrzówek Nowy – koszt 598 457,03 zł, w całości sfinansowana z RFRD i RFIL;
- przebudowa drogi gminnej w miejscowości Studzianki-Kolonia – koszt 1 385 321,80 zł, w tym 650 320,38 zł ze środków RFRD;
- przebudowa dróg w miejscowościach Rudnik Pierwszy, Józefin, Świerczyna, Zakrzówek – koszt 1 951 072,21 zł, w tym 1 784 609,24 zł pochodziło z RFIL i Polskiego Ładu.

Inwestycją w trakcie realizacji, która rozpoczęła się w 2021 r. była przebudowa dróg gminnych w miejscowości Lipno oraz Bystrzyca. Inwestycja uzyskała dofinansowanie z RFIL.

Zadaniem w trakcie realizacji jest przebudowa drogi gminnej w m. Sulów wraz z budową mostu. Planuje się zakończenie prac w 2023 r.

7. Konserwacja i prowadzenie nasadzeń zieleni ochronnej przy drogach gminnych

Gmina Gościeradów

Gmina w 2021 r. wykonała nasadzenia 18 szt. drzew przy drodze gminnej 108573L Gościeradów Zastawie. Wydatkowano z budżetu gminy środki w wysokości 1 200,00 zł.

8. Lokalizacja zakładów uciążliwych ze względu na hałas z dala od zabudowy mieszkalnej, lasów i obszarów chronionych (decyzje lokalizacyjne)

Decyzja o ustaleniu lokalizacji celu publicznego (tzw. decyzja lokalizacyjna) wydawana jest przez właściwy organ administracji. Decyzja jest wydawana na wniosek inwestora, który odpowiada za realizację celu publicznego.

W raportowanych latach nie wydawano decyzji lokalizacyjnych dotyczących zakładów uciążliwych ze względu na hałas. Jednakże, jeśli zaistniałaby taka potrzeba, właściwy organ administracji – wójt, burmistrz, prezydent miasta, wojewoda – w ramach zadań statutowych, realizowałby niniejsze zadanie.

9. Informowanie właściwych organów o nowych, uciążliwych źródłach nadmiernego hałasu

Zadanie jest wykonywane przez mieszkańców, właścicieli i zarządców nieruchomości, w przypadku zaistniałej potrzeby.

Marszałek Województwa Lubelskiego nie wydał decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu na terenie powiatu kraśnickiego w raportowanych latach. Burmistrz Urzędowa wydał decyzję z dnia 21 listopada 2022 r. o dopuszczalnym poziomie hałasu o sygnaturze Śr.6241.2.2022 dla działki o nr ewid. 667/6 obręb Wodna, miasto Urzędów.

⁵⁹ Źródło: Raport o stanie gminy Zakrzówek za rok 2021, 2022

4.7. Promieniowanie elektromagnetyczne

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 5 kierunków działań w ramach obszaru interwencji Promieniowanie elektromagnetyczne. Celem jest ochrona przed nadmiernym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych.

Tabela 38. Kierunki działań w obszarze interwencji Promieniowanie elektromagnetyczne

Lp.	Nazwa kierunku działania	Stan realizacji
1.	Współpraca ze służbami kontrolno-pomiarowymi obiektów emitujących pola elektromagnetyczne	↔
2.	Modernizacja i bieżąca konserwacja istniejących sieci elektroenergetycznych oraz stacji transformatorowych	↔
3.	Rozwój systemu monitoringu pól elektromagnetycznych oraz prowadzenie i aktualizacja bazy danych	↔
4.	Wprowadzanie do planów zagospodarowania przestrzennego zagadnień dotyczących pól elektromagnetycznych	↔
5.	Preferowanie nisko konfliktowych lokalizacji źródeł pól elektromagnetycznych	↔

źródło: opracowanie własne na podstawie *Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kraśnickiego na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do 2027*

1. Współpraca ze służbami kontrolno-pomiarowymi obiektów emitujących pola elektromagnetyczne

Pomiary i kontrole w zakresie promieniowania elektromagnetycznego wykonuje na bieżąco WIOŚ w Lublinie. W raportowanych latach zostały opracowane oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w województwie lubelskim. Zostały one opracowane na podstawie pomiarów wykonanych przez Centralne Laboratorium Badawcze GIOŚ w ramach PMŚ. W publikacji wykorzystano informacje w zakresie kontroli uzyskane z WIOŚ w Lublinie.

Wyniki przeprowadzonego monitoringu zostały przedstawione w zadaniu 3 niniejszego obszaru interwencji.

2. Modernizacja i bieżąca konserwacja istniejących sieci elektroenergetycznych oraz stacji transformatorowych

Operatorem systemu elektroenergetycznego dystrybucyjnego na powiatu kraśnickiego jest PGE Dystrybucja S.A. Oddział Lublin. Operator sieci elektroenergetycznych w ramach bieżącego utrzymania infrastruktury elektroenergetycznej w odpowiednim stanie technicznym, przeprowadzał modernizację i bieżącą konserwację sieci elektroenergetycznych oraz stacji transformatorowych.

3. Rozwój systemu monitoringu pól elektromagnetycznych oraz prowadzenie i aktualizacja bazy danych

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych (PEM) i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska (PMŚ), a okresowe badania poziomów tych pól prowadzi Główny Inspektor Ochrony Środowiska (GIOŚ). Podstawą prawną prowadzenia monitoringu pól elektromagnetycznych jest art. 123 ustawy Prawo ochrony środowiska oraz art. 23 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. 2024 poz. 425).

W ramach stałej sieci monitoringu punkty wyznacza się w każdym mieście, według zasady:

- poniżej 20 000 mieszkańców – 1 punkt pomiarowy;
- w przedziale od 20 000 do 50 000 mieszkańców – 2 punkty pomiarowe;
- w przedziale powyżej 50 000 do 100 000 mieszkańców – 3 punkty pomiarowe;
- w przedziale powyżej 100 000 do 200 000 mieszkańców – 4 punkty pomiarowe;
- powyżej 200 000 mieszkańców – 4 punkty pomiarowe (dodatkowo 3 punkty pomiarowe na każde rozpoczęte kolejne 100 000 mieszkańców).

W ramach monitoringu badawczego wyznacza się jeden punkt pomiarowy w każdej gminie wiejskiej.

Badania w zakresie monitoringu pól elektromagnetycznych (PEM) na terenie powiatu kraśnickiego realizowane były w 2022 r. w 7 punktach pomiarowych w ramach monitoringu badawczego.

Lokalizację punktów pomiarowych oraz wyniki zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 39. Lokalizacja punktów pomiarowych monitoringu pól elektromagnetycznych wraz z wynikiem pomiaru 2022 r. na terenie powiatu kraśnickiego

Gmina	Miejscowość	Ulica (jeśli dotyczy)	Współrzędne geograficzne punktu pomiarowego	Nazwa punktu pomiarowego	Wynik 0,5 godz. pomiaru [V/m]	Średnia arytmetyczna z pomiarów wykonanych we wszystkich punktach pomiarowych [V/m]
Trzydnik Duży	Rzeczycza Ziemiańska	Rzeczycza Ziemiańska 286A	22.204549 50.837681	L_2022_GW_20	*	0,36375
Wilkołaz	Wilkołaz - Stacja Kolejowa	Wilkołaz - Stacja Kolejowa 34	22.325409 50.984459	L_2022_GW_21	0,5	
Zakrzówek	Sulów	Sulów 175A	22.369933 50.89731	L_2022_GW_22	0,7	
Dzierzkowice	Terpentyna 170	ul. Lipowa	22.083526 50.959623	L_2022_GW_16	*	
Gościeradów	Suchodoły	Suchodoły 52	22.085744 50.903942	L_2022_GW_17	*	
Kraśnik	Splawy Pierwsze	ul. Ostrowiecka	22.196517 50.91612	L_2022_GW_18	*	
Szastarka	Polichna	Polichna Pierwsza 85	22.315335 50.821392	L_2022_GW_19	0,5	

* Wartości zmierzone poniżej dolnego progu oznaczalności sondy.

źródło: Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2022 w województwie lubelskim

Badania w zakresie monitoringu pól elektromagnetycznych (PEM) na terenie powiatu kraśnickiego realizowane były w 2022 r. w 4 punktach pomiarowych w ramach stałej sieci monitoringu. Lokalizację punktów pomiarowych oraz wyniki zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 40. Lokalizacja punktów pomiarowych monitoringu pól elektromagnetycznych na rok 2024 na terenie powiatu kraśnickiego

Adres	Współrzędne geograficzne punktu pomiarowego		Nazwa punktu pomiarowego	Wynik 0,5 godz. pomiaru [V/m]
Kraśnik, ul. Urzędowska 44 E	50.932194	22.221694	L_2022_D_1	0,7
Kraśnik, Plac Wolności	50.921722	22.220861	L_2022_D_2	*
Urzędów, ul. Rynek 28	50.993962	22.144524	L_2022_E_10	0,7
Annopol, ul. Kościuszki 17	50.884217	21.858339	L_2022_E_9	0,6

* Wartości zmierzone poniżej dolnego progu oznaczalności sondy

źródło: Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2024 w województwie lubelskim

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 poz. 2448), pomiary natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego wykonane w 2024 roku na terenie powiatu kraśnickiego nie wykazały przekroczeń poziomu dopuszczalnego.

4. Wprowadzanie do planów zagospodarowania przestrzennego zagadnień dotyczących pól elektromagnetycznych

Gminy powiatu kraśnickiego wprowadzały zapisy do MPZP mające na celu ochronę przed polami elektromagnetycznymi, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi.

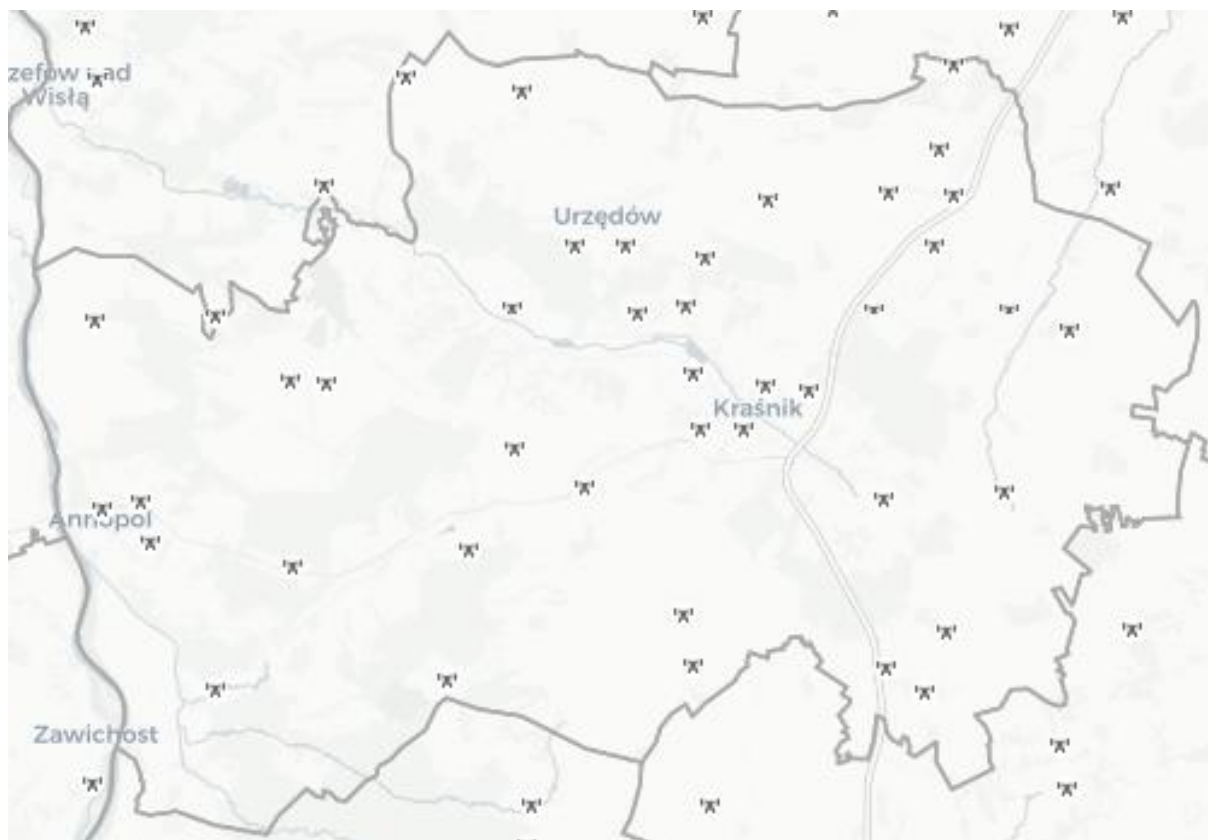
Gmina Wilkołaz

Wprowadzono zapisy w zmianie MPZP o utrzymaniu strefy ochronnej linii elektroenergetycznych wynikającej z przepisów odrębnych i norm branżowych.

5. Preferowanie nisko konfliktowych lokalizacji źródeł pól elektromagnetycznych

Gminy i przedsiębiorstwa leżące na terenie powiatu kraśnickiego lokalizują instalacje emitujące PEM we właściwych lokalizacjach, zgodnie z zapisami planów zagospodarowania przestrzennego. Starosta Kraśnicki na bieżąco przyjmował zgłoszenia dot. instalacji wytwarzających pole elektromagnetyczne.

Na poniższym rysunku przedstawiono rozmieszczenie stacji bazowych telefonii komórkowej na terenie powiatu kraśnickiego.

Rysunek 30. Położenie stacji bazowych telefonii komórkowej na terenie powiatu kraśnickiego
źródło: <https://si2pem.gov.pl/> [data dostępu: 17.11.2025 r.]

4.8. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 20 kierunków działań w ramach obszaru interwencji Nadzwyczajne zagrożenia środowiska.

Tabela 41. Kierunki działania w obszarze interwencji Nadzwyczajne zagrożenia środowiska

Lp.	Nazwa kierunku działania	Stan realizacji
1.	Ograniczenie ryzyka wystąpienia zagrożeń związanych z transportem materiałów niebezpiecznych	↔
2.	Wzmocnienie instytucjonalne służb inspekcji ochrony środowiska, inspekcji sanitarnej i straży pożarnej	↑
3.	Prowadzenie baz danych dotyczących zakładów, które mogą być potencjalnymi sprawcami poważnych awarii	↔
4.	Ograniczenie ryzyka wystąpienia zagrożeń przez zakłady, które mogą być potencjalnymi sprawcami poważnych awarii	↔
5.	Przygotowywanie oraz aktualizacja dokumentów planistycznych i map w zakresie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego	↔
6.	Przygotowanie i modernizacja technicznego zaplecza w zakresie ochrony przed powodzią i suszą	↔
7.	Ochrona przed pożarami	↑
8.	Sporządzanie powiatowych planów zarządzania kryzysowego	↓
9.	Opracowanie procedur określania bezpiecznych tras przewozu substancji niebezpiecznych na terenie miejscowości	↑
10.	Kontrola przestrzegania europejskiej umowy „adr” o przewozie substancji i materiałów niebezpiecznych	↑
11.	Podjęcie przedsięwzięć w zakresie ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa	↑
12.	Upowszechnianie kodeksu dobrej praktyki rolniczej w zakresie prawidłowego stosowania nawozów i środków ochrony roślin	↑
13.	Wprowadzanie w planach zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących obszarów osuwiskowych	↔
14.	Modernizacja i bieżąca konserwacja wałów przeciwpowodziowych	↔
15.	Modernizacja zbiorników wodnych stanowiących obiekty małej retencji oraz bieżąca konserwacja urządzeń wodnych (śluz, jazów, progów)	↑
16.	Bieżąca modernizacja i doposażanie w sprzęt remiz osp	↑
17.	Tworzenie systemu sprawnego informowania lokalnych społeczności o możliwości wystąpienia zagrożenia	↔
18.	Uwzględnienie zasad bezpieczeństwa transportu substancji niebezpiecznych w projektach organizacji ruchu na drogach gminnych oraz utrzymywanie ich nawierzchni w dobrym stanie	↑
19.	Budowa, modernizacja i bieżąca konserwacja obiektów małej retencji i urządzeń wodnych	↑
20.	Konserwacja i racjonalna eksploatacja sieci melioracyjnej	↔

źródło: opracowanie własne na podstawie Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kraśnickiego na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do 2027

1. Ograniczenie ryzyka wystąpienia zagrożeń związanych z transportem materiałów niebezpiecznych

W celu ograniczenia ryzyka wystąpienia zagrożeń związanych z transportem materiałów niebezpiecznych, przeprowadzano kontrole i inspekcje przez odpowiednie służby.

2. Wzmocnienie instytucjonalne służb inspekcji ochrony środowiska, inspekcji sanitarnej i straży pożarnej

Zadanie było realizowane przez władze powiatu kraśnickiego oraz gminy w zakresie współfinansowania sprzętu ratowniczego (opisane w zadaniu 11) oraz organizowana kampanii edukacyjnych (opisane w obszarze interwencji Edukacja ekologiczna). Działające jednostki straży pożarnej na terenie powiatu kraśnickiego nawiązywały międzygminną współpracę.

3. Prowadzenie baz danych dotyczących zakładów, które mogą być potencjalnymi sprawcami poważnych awarii

WIOŚ w Lublinie prowadzi Bazę „Poważne Awarie” dotyczących ZDR, ZZR i PSPAP (Potencjalny Sprawca Poważnej Awarii Przemysłowej).

Zgodnie z bazą prowadzoną przez WIOŚ w Lublinie, na terenie powiatu kraśnickiego występuje 1 zakład będący PSPAP i jest nim Fabryka Łożysk Tocznych S.A. w Kraśniku.

4. Ograniczenie ryzyka wystąpienia zagrożeń przez zakłady, które mogą być potencjalnymi sprawcami poważnych awarii

Ograniczanie ryzyka wystąpienia zagrożeń jest realizowane przez WIOŚ w Lublinie poprzez okresowe kontrole.

W raportowanych latach, WIOŚ w Lublinie przeprowadzał kontrole dokumentacyjne oraz terenowe Potencjalnego Sprawcy Poważnej Awarii Przemysłowej, występującego na terenie powiatu kraśnickiego. Nie wystąpiły żadne nieprawidłowości oraz nie podjęto żadnych decyzji administracyjnych. Na terenie powiatu kraśnickiego w analizowanych latach nie wystąpiła żadna awaria przemysłowa oraz zdarzenie o znamionach poważnej awarii przemysłowej

5. Przygotowywanie oraz aktualizacja dokumentów planistycznych i map w zakresie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego

PGW WP w ramach działalności statutowej, realizowało prace obejmujące sporządzenie map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego dla obszarów i typów powodzi wskazanych w wyniku przeglądu i aktualizacji Wstępnej Oceny Ryzyka Powodziowego (WORP).

Główne cele planów zarządzania ryzykiem powodziowym obejmują:

- ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej poprzez rekomendowane do realizacji działania służące minimalizacji zidentyfikowanych ryzyk i obniżaniu strat powodziowych;
- zapewnienie warunków redukujących możliwość występowania powodzi;
- redukcja obszaru zagrożonego powodzią oraz zapewnienie racjonalnego gospodarowania obszarami zagrożenia powodziowego;
- redukcja wrażliwości społeczności i obiektów na obszarze zagrożenia powodzią;
- przeprowadzenie analiz, w tym: analizy rozkładu ryzyka powodziowego w celu identyfikacji miejsc problemowych, modelowanie hydrauliczne w celu określenia

skuteczności i efektywności proponowanych działań, analizę kosztów i korzyści, analizę i ocenę zgodności przyjętych ostatecznych wariantów działań z wymogami prawnymi i środowiskowymi, a także analizę wielokryterialną (z doбором szeregu obiektywnych kryteriów powodziowych, środowiskowych czy ekonomicznych).

Powiatowy Plan Przeciwpowodziowy jest aktualizowany na bieżąco.

6. Przygotowanie i modernizacja technicznego zaplecza w zakresie ochrony przed powodzią i suszą

Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego realizuje Powiatowy Plan Przeciwpowodziowy. Monitorowana jest sytuacja na rzece Wiśle oraz ćwiczenia przeciwpowodziowe organizowane są wspólnie z KP PSP w Kraśniku.

Zadanie wykonywane w sposób ciągły przez PGW WP w ramach działań związanych z modernizacją zbiorników wodnych stanowiących obiekty małej retencji, bieżącą konserwacją urządzeń wodnych oraz konserwacji wałów przeciwpowodziowych.

7. Ochrona przed pożarami

Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 188), ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez:

- zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;
- zapewnianie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia oraz na rzecz ochrony ludności;
- prowadzenie działań ratowniczych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej.

Zadanie realizowane przez gminy i powiat poprzez wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt i umundurowanie oraz zapewnienie gotowości bojowej (opisane w zadaniu 11 niniejszego obszaru interwencji).

Gmina Wilkołaz

W celu popularyzacji wśród społeczeństwa zagadnień dotyczących ochrony przeciwpożarowej:

- organizowano Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze dla dorosłych i dla Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych;
- organizowano eliminację gminne i środowiskowe Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „MŁODZIEŻ ZAPOBIEGA POŻAROM” i Konkursów Plastycznych o tematyce p. poż;
- prowadzono pogadanki w środowisku o tematyce przestrzegania przepisów przeciwpożarowych;
- organizowano pokazy o tematyce ratowniczo-gaśniczej dla dzieci w szkołach podstawowych z terenu gminy Wilkołaz.

8. Sporządzanie powiatowych planów zarządzania kryzysowego

W raportowanych latach nie sporządzano powiatowego planu zarządzania kryzysowego.

9. Opracowanie procedur określania bezpiecznych tras przewozu substancji niebezpiecznych na terenie miejscowości

W ramach realizacji zadania, gminy powiatu kraśnickiego opracowywały procedury określania bezpiecznych tras przewozu substancji niebezpiecznych.

Gmina Kraśnik

Transport materiałów uznanych za niebezpieczne podlega rygorystycznym przepisom międzynarodowej umowy ADR. Transport musi być planowany tak, aby omijać zabudowane obszary i zapewniać bezpieczeństwo. Przez teren gminy Kraśnik przebiega nowo wybudowana droga ekspresowa S-19, obwodnica południowa miasta Kraśnik DK74, droga wojewódzka KDW 848, oraz linia kolejowa relacji Lublin – Przeworsk.

Gmina Wilkołaz

Gmina wprowadzała odpowiednie zapisy dotyczące procedur określania bezpiecznych tras przewozu substancji niebezpiecznych na terenie gminy:

- odbiór azbestu tylko przez specjalistyczne firmy, działające zgodnie z przepisami;
- zapisy w zezwoleniach dla firm na odbiór ścieków z terenu gminy - wymagania w zakresie jakości usług - prawidłowe transportowanie nieczystości, nie zakłócając ruchu na drogach publicznych oraz w sposób niepowodujący zanieczyszczenia terenu i trasy wywozu.

10. Kontrola przestrzegania europejskiej umowy „adr” o przewozie substancji i materiałów niebezpiecznych

Funkcjonariusze WRD KPP w Kraśniku w ramach realizacji zadań doraźnych przeprowadzili 25 kontroli w latach 2021-2022. ITD w ramach działalności statutowej przeprowadzono kontrole drogowe.

11. Podejmowanie przedsięwzięć w zakresie ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa

Gminy powiatu kraśnickiego realizowały zadania poprzez współfinansowanie niezbędnego sprzętu i umundurowania, w celu zapewniania gotowości bojowej jednostek OSP. Zapewniano urządzenia przeciwpożarowe w celu możliwości przeprowadzenia ewakuacji oraz prowadzenie akcji ratowniczych.

Gmina Kraśnik⁶⁰

W 2021 r. zakupiono ubrania specjalne, zakupiono część wyposażenia toru do ćwiczeń sprawnościowych, zakupiono gaśnice, zakupiono stoliki, krzesła oraz naczynia, zakupiono pilarkę łańcuchową dużą do drewna, zakupiono materiały i usługi remontowe, dofinansowano działalność bieżącą. Wydatkowano 60 230 zł, w tym środki z KGSP, dotacja z WFOŚiGW oraz inne funduszu zewnętrzne.

Gmina Dzierzkowice⁶¹

Przeznaczono 287 844,00 zł dotacji z budżetu na dofinansowanie zakupu średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla Ochotniczej Straży Pożarnej Dzierzkowice-Rynek.

⁶⁰ Zgodnie z udostępnionymi danymi przez Urząd Gminy Kraśnik

⁶¹ Źródło: Raport o stanie gminy Dzierzkowice za rok 2021

Gmina Annopol⁶²

W 2022 r. w ramach funduszy sołeckich przeznaczono na doposażenie wody strażackiego 9 200,00 zł.

W 2022 r. przeznaczono 120 000,00 zł na zakup busa dla OSP Annopol oraz 110 000,00 zł na zakup średniego samochodu strażackiego dla OSP Borów.

Gmina Gościeradów

W 2022 r. gmina wydatkowała środki własne w wysokości 17 200,00 zł do samochodu dla OSP Wólka Gościeradowska. Dofinansowano również zakup samochodu dla OSP Marynopol – 30 000,00 zł, w tym 12 538,09 zł z funduszu sołeckiego.

Gmina Urzędów⁶³

W 2021 r. gmina przeznaczyła dotacje celowe dla jednostek OSP łącznie w wysokości 64 400,00 zł. W związku z sytuacją epidemiologiczną w kraju, jednostki OSP mogły starać się o dofinansowanie ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 zaangażowanych w udzielanie pomocy w transporcie osób mających trudności w samodzielnym dotarciu do punktów szczepień przeciwko wirusowi dotację po 5 000,00 zł. na zakup asortymentu tj. hełmów, butów strażackich, ubrania specjalnego, rękawic specjalnych otrzymały jednostki: OSP Boby, OSP Leszczyna, OSP Moniaki, OSP Popkowice, OSP Skorczyce, OSP Urzędów. Jednostki OSP pozyskały dofinansowanie pn. „Wyposażenie wozów strażackich w ramach wspierania jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenów wiejskich” z Funduszu Składowego Ubezpieczeń Społecznych Rolników do którego przystąpiły następujące jednostki OSP Boby, OSP Urzędów oraz OSP Popkowice. Łączna kwota dofinansowania to 19 500,00 zł.

Zostało przyznane również dofinansowanie z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji jednostce OSP Popkowice w wysokości 5 000,00 zł. Dotację otrzymały też jednostki włączone do KSRG: OSP Boby w wysokości 4 300,00 zł oraz OSP Urzędów w kwocie 4 300, 00 zł. Dofinansowanie z tegoż Ministerstwa otrzymała również MDP Urzędów – kwota 3 000,00 zł.

OSP w Urzędowie uzyskała dofinansowanie w ramach Programu Priorytetowego „Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych, dofinansowanie zakupu sprzętu i wyposażenia jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych” w kwocie 15 000,00 zł.

W roku 2021 Gmina Urzędów udzieliła dofinansowania na zakup inwestycyjny w formie przekazania środków finansowych, w wysokości 20 000,00 zł na Wojewódzki Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej przy Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie z przeznaczeniem na zakup średniego samochodu ratowniczo – gaśniczego dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Kraśniku

W roku 2022 jednostkom OSP Bęczyn, Boby, Moniaki i Urzędów udało się pozyskać dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie. Łączna kwota dofinansowania to 75 000,00 zł. Zostało przyznane również dofinansowanie z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji jednostkom OSP Natalin w wysokości 9 000,00 zł oraz OSP Bęczyn w kwocie 7 580,00 zł.

⁶² Źródło: Raport o stanie gminy Annopol za rok 2021, 2022

⁶³ Źródło: Raport o stanie gminy Urzędów za rok 2021, 2022

W ramach dofinansowania zewnętrznego z tytułu dotacji od KSRG jednostka OSP Urzędów uzyskała dofinansowanie w kwocie 4 250,00 zł, natomiast jednostka OSP Boby 4 600,00 zł.

Dodatkowe wyposażenie zakupione zostało w ramach dofinansowania ze Starostwa Powiatowego w Kraśniku. Tu jednostki OSP Bęczyn, OSP Urzędów uzyskały dofinansowanie w łącznej kwocie 6 550, 00 zł.

W 2022 r. ze środków Komendy Głównej PSP, Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze otrzymały promesy na zakup sprzętu i wyposażenia. w łącznej kwocie 12 880,00 zł

Gmina Szastarka⁶⁴

W 2021 r. udzielono dotacji na zakup średniego samochodu ratowniczo gaśniczego dla Komendy Powiatowej PSP w Kraśniku w kwocie 50 000,00 zł.

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Kraśniku w 2022 r. przekazała średni samochód ratowniczo-gaśniczy marki Mercedes dla OSP w Szastarce Stacji

Gmina Wilkołaz

Gmina przeznaczyła 10 000,00 zł w 2022 r. na zakup średniego samochodu ratowniczo – gaśniczego dla Komendy PSP w Kraśniku.

Gmina Zakrzówek

W 2022 r. zakupiono samochód ratowniczo – gaśniczy dla Komendy PSP w Kraśniku ze środków pochodzących z budżetu państwa (Fundusz wsparcia dla Państwowej Powiatowej Straży Pożarnej – kwota 20 000,00 zł), samorządów powiatu kraśnickiego oraz dotacji WFOŚiGW w Lublinie.

Gmina Trzydnik Duży⁶⁵

Gmina przeznaczyła 10 000,00 zł na 2021 r. dotacji na zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego dla PSP Kraśnik. OSP w Łychowie złożyła projekt na: „Zakup umundurowania galowego oraz wyposażenia dla strażaków Ochotniczej Straży Pożarnej w Łychowie jako tworzenie warunków do aktywności na rzecz rozwoju lokalnego” na kwotę 19 885,00 zł, który został wybrany do finansowania przez LGD Ziemi Kraśnickiej,

12. Upowszechnianie kodeksu dobrej praktyki rolniczej w zakresie prawidłowego stosowania nawozów i środków ochrony roślin

W raportowanych latach ze środków PROW 2014-2020 wypłacono na realizację działania „Rolnictwo ekologiczne” kwotę w wysokości 506 762,56 zł (kwota przyznanych płatności w kampaniach 2021-2022, zgodnie z danymi wniosków złożonych w Biurze Powiatowym ARiMR w Kraśniku, wg. miejsca zamieszkania wnioskodawcy).

ARiMR w Lublinie przyjmował również wnioski o płatności dotyczące Wsparcia inwestycji w gospodarstwach rolnych, Działanie 4.1.1: Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach Natura 2000 oraz Działanie 4.1.2: Inwestycje mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych.

⁶⁴ Źródło: Raport o stanie gminy Szastarka za rok 2021, 2022

⁶⁵ Źródło: Raport o stanie gminy Trzydnik Duży za rok 2021

13. Wprowadzanie w planach zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących obszarów osuwiskowych

Na terenie powiatu na działkach nr 541, 539/2 obręb ewid.: 0011 (Ośrodek), miasto Kraśnik, pow. kraśnicki, woj. lubelskie, ze względu na przejawy spełzywania (zwłaszcza w północnej części) w rejonie skarpy wyznaczony został Teren Zagrożony Ruchami Masowymi. Karta Rejestracyjna Terenu Zagrożonego została wykonana i sfinansowana w ramach Projektu SOPO oraz została wprowadzona do bazy SOPO pod nr ID 24398.

Gminy wprowadzają zapisy dotyczące obszarów osuwiskowych w razie wystąpienia takiej potrzeby, w ramach działalności statutowej.

14. Modernizacja i bieżąca konserwacja wałów przeciwpowodziowych

RZGW w Warszawie

Wykonano mechaniczne i ręczne wykaszanie skarp i korony wałów wraz z wygrabieniem porostów, ręczne ścinanie krzewów, usuwanie wiatrolomów z korony wału, uzupełnianie ubytków (dziur i wyrw) w skarpach, na koronie wałów i na przejazdach wałowych, oczyszczenie schodów i przejazdów wałowych, usuwanie uszkodzeń w korpusie wału, zbieranie i utylizacja odpadów komunalnych, naprawa i konserwacja szlabanów na przejazdach, bieżąca obsługa pompowni. Uzyskano środki zewnętrzne na realizację zadania w wysokości 841 853,04 zł⁶⁶.

RZGW w Krakowie

W 2021 r. wykonano:

- dwukrotne koszenia wałów przeciwpowodziowych - prawy wał rzeki Wisły w km 0+000 - 5+200 – koszt 13 326,40 zł;
- utrzymanie wałów przeciwpowodziowych wraz z urządzeniami towarzyszącymi – prawy wał rzeki Wisły w km 0+000 - 5+200 – koszt 32 233,85 zł.

Powyższe zadania zostały zrealizowane ze środków własnych RZGW w Krakowie.

W 2022 r. zrealizowano:

- dwukrotne koszenia wałów przeciwpowodziowych - prawy wał rzeki Wisły w km 0+000 - 5+200 – koszt 14 349,08 zł;
- utrzymanie wałów przeciwpowodziowych wraz z urządzeniami towarzyszącymi – prawy wał rzeki Wisły w km 0+000 - 5+200 – koszt 35 429,50 zł.

Powyższe zadania zostały zrealizowane ze środków własnych RZGW w Krakowie oraz uzyskanych dotacji.

15. Modernizacja zbiorników wodnych stanowiących obiekty małej retencji oraz bieżąca konserwacja urządzeń wodnych (śluz, jazów, progów)

RZGW w Warszawie

W 2021 r. przeprowadzono odmulenie dna rzeki, przywrócenie pierwotnego ukształtowania skarp (reprofilacja skarp rzeki), remont syfonu w km 7+710 rzeki Urzędówki (reprofilacja elementów betonowych syfonu, remont umocnień wlotu i wylotu syfonu, remont umocnień dna wlotu i wylotu syfonu), remont kładki pieszej w km 8+100 rzeki Urzędówki (reprofilacja powierzchni betonowej kładki, remont podejść do kładki, wymiana barierek, wykonanie powłoki zabezpieczającej pokład kładki, remont zabezpieczeń skarp i dna w obrębie kładki,

⁶⁶ Zgodnie z udostępnionymi danymi przez RZGW w Warszawie

odtworzenie palisady zabezpieczającej fundament filara kładki). RZGW uzyskało środki zewnętrzne w wysokości 1 776 724,53 zł⁶⁷.

RZGW w Krakowie

W 2021 r. na bieżące utrzymanie Dopływu z Chwałowic i Kanału A wydatkowano 149 517,57 zł ze środków własnych.

W 2022 r. wykonano koszenie skarp, hakownie dna, usuwanie zatorów na Dopływie z Chwałowic. RZGW przeznaczyło na ten cel ze środków własnych kwotę w wysokości 20 359,13 zł.

16. Bieżąca modernizacja i doposażanie w sprzęt remiz osp

Gminy powiatu kraśnickiego realizowały zadania poprzez wyposażenie i modernizację remiz OSP.

Gmina Annopol

W 2021 r. na zakup wyposażenia do remizy wydatkowano 22 110 zł. W 2022 r. na zakup wyposażenia do remiz OSP na terenie gminy przeznaczono 29 838,11 zł z funduszy zewnętrznych.

Gmina Gościeradów

W 2022 r. na remont garażu OSP Wólka Gościeradowska wydatkowano 12 992,06 zł. Na budowę garażu dla OSP Suchodoły wydatkowano z funduszu sołeckiego 30 506,83 zł.

Miasto Kraśnik

W 2021 r. uzyskano 500 000,00 zł z RFIL na realizację projektu pn. „Modernizacja budynku remizy Miejskiej Ochotniczej Straży Pożarnej”.

Gmina Urzędów

W 2021 r. OSP w Popkowicach otrzymała 19 999,99 zł na powierzenie grantu w ramach projektu grantowego realizowanego przez Lokalną Grupę Działania Ziemi Kraśnickiej pod nazwą wyposażenie jednostki OSP Popkowice w naczynia i wymiana urządzeń zaplecza kuchennego.

W 2022 r. w ramach projektu grantowego pn. „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” realizowanego przez Lokalną Grupę Działania Ziemi Kraśnickiej jednostki Ochotnicza Straż Pożarna w Skorczycach pozyskała dofinansowanie w kwocie 24 369,00zł na zakup wyposażenia dla OSP w Skorczycach, natomiast Ochotnicza Straż Pożarna w Urzędowie otrzymała grant w wysokości 24 990,00 zł na zakup mundurów dla Orkiestry Dętej Ochotniczej Straży Pożarnej w Urzędowie.

Gmina Kraśnik

W 2022 r. zakupiono zestaw komputer i monitor, dofinansowano działalność bieżącą, wykonano przeglądy i konserwację. Wydatkowano 21 700,00 zł, w tym środki z dotacji zewnętrznych.

⁶⁷ Zgodnie z udostępnionymi danymi przez RZGW w Warszawie

Gmina Wilkołaz

W 2021 r. przeznaczono 21 998,30 zł na termomodernizację budynku OSP Pułankowice z funduszu sołeckiego. W 2022 r. na termomodernizację budynku remizy OSP w Pułankowicach wydatkowano 321 725,69 zł (w tym środki z RFIL) oraz 20 500,00 zł z funduszu sołeckiego. Na zakup i montaż wyposażenia remizy – 10 126,27 zł z funduszu sołeckiego.

Gmina Trzydnik Duży

W 2022 r. wydatkowano 999 777,00 zł na rozbudowę i przebudowę OSP w Węglinie. Środki pochodziły z RFIL i Polskiego Ładu.

17. Tworzenie systemu sprawnego informowania lokalnych społeczności o możliwości wystąpienia zagrożenia

Gmina Wilkołaz

Udostępnianie na stronie internetowej gminy ostrzeżeń meteorologicznych, dotyczących burz, wichur, gradu czy suszy.

Gmina Kraśnik

Gmina Kraśnik posiada system informowania mieszkańców SMS. Mieszkańcy chcący otrzymywać powiadomienia, składają w Urzędzie Gminy deklarację. Jest to usługa polegająca na wysyłaniu automatycznych wiadomości tekstowych do mieszkańców w celu powiadamiania ich o ważnych sprawach lokalnych, takich jak awarie, zagrożenia, wydarzenia kulturalne, czy też inne istotne informacje. Stosowne komunikaty udostępniane są również w mediach społecznościowych oraz na stronie internetowej gminy.

Gmina Gościeradów

Na terenie gminy działania bezpłatny Samorządowy Informator SMS, który pozwala na informowanie mieszkańców o zagrożeniach atmosferycznych, zebraniach sołeckich, awariach np. (wodociągu, linii energetycznej itp.), imprezach kulturalnych, sportowych oraz innych ważnych wydarzeniach na terenie gminy Gościeradów⁶⁸.

Gmina Trzydnik Duży

Gmina publikuje na swojej stronie internetowej informacje dot. ostrzeżeń meteorologicznych oraz hydrologicznych, obejmujących teren gminy Trzydnik Duży.

18. Uwzględnienie zasad bezpieczeństwa transportu substancji niebezpiecznych w projektach organizacji ruchu na drogach gminnych oraz utrzymywanie ich nawierzchni w dobrym stanie

Gminy wykonywały remont nawierzchni dróg gminnych przebiegających przez ich teren (opisane w zadaniu 1 w obszarze interwencji Ochrona przed hałasem). Zasady bezpieczeństwa transportu substancji niebezpiecznych w projektach organizacji ruchu na drogach gminnych były wprowadzane m.in. zgodnie z Ustawą o przewozie towarów niebezpiecznych.

⁶⁸ Źródło: https://goscieradow.pl/cms/2081/system_powiadamiania_sms [data dostępu: 28.11.2025 r.]

19. Budowa, modernizacja i bieżąca konserwacja obiektów małej retencji i urządzeń wodnych

RZGW w Krakowie

W analizowanych latach RZGW w Krakowie:

- wymieniono uszkodzony wyłącznik pompy nr 2 (wyłącznik Rin-300A) wraz z gniaздkami jednofazowymi w pompowni wody w Janiszowie – awaria – koszt 2 214,00 zł ze środków własnych;
- wykonano 5 letnią ocenę stanu technicznego i bezpieczeństwa pompowni - pompownia Janiszów – koszt 7 950,00 zł ze środków własnych;
- wykonano konserwację suwnic przepompowni - 1 200,00 zł ze środków własnych;
- wykonano resurs suwnic na pompowni Janiszów - 6 457,50 zł ze środków własnych;
- wykonano przegląd UDT suwnic – koszt 356,77 zł ze środków własnych;
- przeprowadzono prace remontowe na przepompowniach zlokalizowanych na terenie NW Sandomierz - pompownia Janiszów – koszt 18 471,52 zł ze środków własnych;
- wykonano dokumentację techniczną określającą konieczny zakres prac remontowych - pompownia Janiszów – koszt 29 602,00 zł ze środków własnych;

20. Konserwacja i racjonalna eksploatacja sieci melioracyjnej

Utrzymywanie urządzeń melioracji wodnych należy do zainteresowanych właścicieli gruntów, a jeżeli urządzenia te są objęte działalnością spółki wodnej działającej na terenie gminy lub związku spółek wodnych, w którym jest zrzeszona spółka wodna działająca na terenie gminy – do tej spółki lub tego związku spółek wodnych⁶⁹.

Konserwacja i racjonalna eksploatacja sieci melioracyjnej była wykonywana na bieżąco przez właścicieli gruntów.

Gmina Kraśnik

Zadanie realizowane poprzez zapewnienie prawidłowego funkcjonowania urządzeń melioracyjnych (np. rowów) poprzez regularne i systematyczne utrzymanie ich w dobrym stanie tj. wykaszanie roślinności, odmulanie dna rowów, usuwanie przeszkód (gałęzi, kamieni), a także naprawę skarp. Odpowiedzialność za te prace ponoszą właściciele gruntów.

Gmina Trzydnik Duży

W ramach prac bieżących przeprowadzono czyszczenie i udrażnianie rowów, konserwację rowów przydrożnych i przepustów gminnych.

⁶⁹ Źródło: <https://www.gov.pl/web/wody-polskie/stan-rowow-melioracyjnych-moze-przyczyniac-sie-do-bilansu-powodziowego> [data dostępu: 28.11.2025 r.]

4.9. Ochrona zasobów kopalin

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 4 kierunki działań w ramach obszaru interwencji Ochrona zasobów kopalin.

Tabela 42. Kierunki działań w obszarze interwencji Ochrona zasobów kopalin

Lp.	Nazwa kierunku działania	Stan realizacji
1.	Racjonalne udzielanie koncesji na eksploatację złóż z uwzględnieniem uwarunkowań środowiska (złoża o pow. do 2 ha)	↔
2.	Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych zgodnie z kierunkami optymalnymi dla każdego wyrobiska	↔
3.	Ewidencjonowanie i ograniczanie nielegalnej eksploatacji kopalin	↔
4.	Racjonalizacja wydobywania kopalin w lokalnych planach zagospodarowania przestrzennego	↔

źródło: opracowanie własne na podstawie *Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kraśnickiego na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do 2027*

1. Racjonalne udzielanie koncesji na eksploatację złóż z uwzględnieniem uwarunkowań środowiska (złoża o pow. do 2 ha)

Eksploatacja kopalin ze złóż wymaga uzyskania koncesji, która uprawnia do wykonywania działalności gospodarczej w oznaczonej przestrzeni.

Zgodnie z ustawą Prawo górnicze i geologiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1290 ze zm.), koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, jeżeli jednocześnie są spełnione następujące wymagania, udziela starosta:

- obszar udokumentowanego złoża nieobjętego własnością górnictwem nie przekracza 2 ha;
- wydobywanie kopalin ze złoża w roku kalendarzowym nie przekroczy 20 000 m³,
- działalność będzie prowadzona metodą odkrywkową oraz bez użycia środków strzałowych.

Organ koncesyjny, w celu realizacji zasady racjonalnego udzielania koncesji na eksploatację złóż, dokonuje analizy i oceny planowanej działalności z przepisami prawa oraz uwarunkowaniami środowiskowym.

2. Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych zgodnie z kierunkami optymalnymi dla każdego wyrobiska

Zgodnie z ustawą Prawo górnicze i geologiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1290 ze zm.), podmiot, który uzyskał koncesję na eksploatację złoża, ma obowiązek przeprowadzenia rekultywacji po zakończeniu wydobywania. Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych może być prowadzona w kierunku rolnych, leśnym, rekreacyjnym.

Proces rekultywacji ma na celu przywrócenie wartości użytkowych oraz przyrodniczych terenu, na którym były eksploatowane złoża. Zadanie jest realizowane na bieżąco przez podmioty prowadzące działalność wydobywczą, po zakończonym wydobywaniu.

3. Ewidencjonowanie i ograniczanie nielegalnej eksploatacji kopalin

Ewidencjonowanie i ograniczanie nielegalnej eksploatacji kopalin odbywa się poprzez monitorowanie wydobywania kopalin, kontrole oraz podejmowanie działań zapobiegających

nielegalnym pracom wydobywczym. Organy koncesyjne odpowiadają za prowadzenie ewidencji wydobywania kopalin, kontrolę legalności eksploatacji oraz nakładanie opłat podwyższonych za nielegalne pozyskiwanie kopalin. Okręgowy Urząd Górniczy odpowiada za bieżący nadzór nad ruchem zakładów górniczych.

4. Racjonalizacja wydobywania kopalin w lokalnych planach zagospodarowania przestrzennego

Gminy powiatu kraśnickiego na bieżąco wprowadzają zapisy do MPZP, mające na celu racjonalne i efektywne gospodarowanie złożami kopalin. Wprowadzanie odpowiednich zapisów do MPZP ma na celu ochronę złóż, unikania kolizji z zabudową oraz racjonalne wydobywanie.

4.10. Edukacja ekologiczna

Poniższa tabela przedstawia stan realizacji 8 kierunków działań w ramach obszaru interwencji Edukacja ekologiczna.

Tabela 43. Kierunki interwencji w obszarze interwencji Edukacja ekologiczna

Lp.	Nazwa kierunku działania	Stan realizacji
1.	Kontynuowanie dotychczasowych akcji dotyczących popularyzacji w zakresie ekologii, ochrony środowiska i gospodarki odpadami	↑
2.	Współdziałanie powiatu z lokalnymi mediami w zakresie prezentacji stanu środowiska i działań podejmowanych w sprawie jego ochrony	↓
3.	Wzmoczona współpraca starostwa ze szkołami, przedstawicielami środowiska naukowego i pozarządowymi organizacjami	↑
4.	Informowanie społeczeństwa o możliwościach ich udziału w działaniach na rzecz ochrony środowiska	↑
5.	Dofinansowanie i finansowanie przedsięwzięć mających na celu propagowanie zagadnień związanych z ochroną środowiska	↑
6.	Prowadzenie akcji informacyjnych i szkoleniowych dotyczących zachowań proekologicznych	↑
7.	Zaangażowanie w sprawy edukacji ekologicznej grup dorosłych społeczeństwa	↑
8.	Prowadzenie edukacji ekologicznej w szkołach oraz kształtowanie postaw dorosłych	↑

źródło: opracowanie własne na podstawie *Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kraśnickiego na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do 2027*

Poniżej wyszczególniono również zadania przypisane do konkretnych podmiotów.

Tabela 44. Zadania w obszarze interwencji Edukacja ekologiczna

Lp.	Nazwa zadania	Realizator	Stan realizacji
1.	Warsztaty dla dzieci i młodzieży szkolnej z zakresu gospodarki niskoemisyjnej	Gmina Wilkołaz	↓
2.	Działania edukacyjne skierowane do mieszkańców Gminy- Dzień Gospodarki Niskoemisyjnej	Gmina Wilkołaz	↓
3.	Promocja proekologicznych zachowań	Gmina Wilkołaz	↑

źródło: opracowanie własne na podstawie *Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kraśnickiego na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do 2027*

1. Kontynuowanie dotychczasowych akcji dotyczących popularyzacji w zakresie ekologii, ochrony środowiska i gospodarki odpadami

Miasto Kraśnik

Miasto Kraśnik w sposób ciągły przeprowadza akcje ekologiczne, do których udziału zachęca mieszkańców miasta z każdej grupy wiekowej. Zadanie wykonywane ze środków własnych.

Do działań tych należą:

1. Akcja sprzątanie lasu. W ramach akcji mieszkańcy mogą zrobić coś dobrego dla ekologii i swojej małej ojczyzny. Dzięki akcji las zostaje posprzątany z zalegających śmieci, a przy okazji jest to bardzo dobra lekcja ekologii.
2. Operacja Czysta rzeka. W ramach akcji zachęcamy mieszkańców do udziału w sprzątaniu terenów nad rzeką Wyżnicą. W ramach akcji mieszkańcy mogą pomóc środowisku i oczyścić naszą lokalną rzekę, poprzez wybieranie śmieci zarówno z brzegów rzeki, jak z jej nurtu.

Gmina Trzydnik Duży

W analizowanych latach przeprowadzono Rodzinny Konkurs Ekologiczny pn.: „Ze starego coś nowego” z udziałem mieszkańców gminy Trzydnik Duży. W 2022 r. wykonywano repliki wybranego instrumentu muzycznego można użyć wyłącznie surowców wtórnych. W 2021 r. zespoły wykonywały zabawki powstały m.in. z plastikowych nakrętek i butelek, rolek papieru i tektury, starych płyt CD, kolorowych żarówek i wyłaczanek po jajach⁷⁰.

2. Współdziałanie powiatu z lokalnymi mediami w zakresie prezentacji stanu środowiska i działań podejmowanych w sprawie jego ochrony

Zadanie nie było realizowane w raportowanych latach.

3. Wzmocniona współpraca starostwa ze szkołami, przedstawicielami środowiska naukowego i pozarządowymi organizacjami

W ramach Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu w „Dniu bez Samochodu” Starosta Kraśnicki zainicjował w 2021 roku Powiatowy Rajd Rowerowy pod hasłem: „Rowerem po zdrowie” dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Inicjatywa miała na celu promowanie ekologicznego i zdrowego trybu życia. Wydatkowało 2 184,20 zł.

W 2022 r. wydatkowano 8 000,00 zł na rozszerzanie kampanii poprzez organizację szeregu inicjatyw promujących ekologiczne środki transportu, a poprzez to promowanie zdrowego stylu życia:

- podsumowanie dwóch konkursów plastycznych dla przedszkoli i klas I - III szkół podstawowych - I edycji powiatowego konkursu plastycznego pod hasłem: „Jedzie pociąg z daleka - moja wymarzona rodzinna wycieczka koleją” na pracę plastyczną oraz w klasach IV - VI i VII - VIII szkół podstawowych - I edycję powiatowego konkursu plastycznego pod hasłem: „Przesiadaj się i jedź!”, „Lepsze połączenia” na plakat. Głównym celem konkursów było zachęcanie mieszkańców powiatu do zmiany niekorzystnych dla zdrowia i środowiska przyzwyczajeń. Konkretnie chodziło o wybieranie ekologicznych środków podróżowania, np. roweru, komunikacji miejskiej czy pociągu;
- wspólnie z POLREGIO S.A. Lubelski Zakład w Lublinie zorganizowany został darmowy przejazd koleją w pociągach kursujących na odcinku Lublin Główny - Kraśnik - Rzeczyca we wszystkich relacjach dla osób z terenu powiatu kraśnickiego, które przedstawiły w pociągu dowód rejestracyjny swojego auta pozostawionego w garażu lub na parkingu wraz z dokumentem tożsamości konduktorowi;
- II Powiatowy Rajd Rowerowy „Rowerem po zdrowie” dla uczniów szkół ponadpodstawowych.

⁷⁰ Źródło: <https://www.trzydnikduzy.pl/aktualnosci/n,254103,przypomnienie-dla-ekologicznych-rodzin.html> [data dostępu: 28.11.2025 r.]

4. Informowanie społeczeństwa o możliwościach ich udziału w działaniach na rzecz ochrony środowiska

Powiat kraśnicki oraz gminy powiatu kraśnickiego publikowały na swoich stronach internetowych, mediach społecznościowych informacje nt. wydarzeń i organizowanych akcji na rzecz ochrony środowiska, zachęcając mieszkańców do aktywnego udziału.

5. Dofinansowanie i finansowanie przedsięwzięć mających na celu propagowanie zagadnień związanych z ochroną środowiska

Gminy powiatu kraśnickiego przygotowywały m.in. ulotki i plakaty promujące akcje edukacyjno-informacyjne. Prowadzono również gminne punkty konsultacyjno-informacyjne Programu „Czyste Powietrze”.

Gmina Wilkołaz

Gmina wydatkowała, przy udziale środków z Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie, promowała kampanię „Sprzątania świata”, polegającą na przesyłaniu pism wraz z informatorem dla uczestników, plakatem Akcji oraz informacją o zasadach segregacji odpadów komunalnych do placówek oświatowych na terenie gminy. Urząd Gminy Wilkołaz zapewnił worki do zbiórki odpadów i rękawice (5 placówek ok. 500 osób objęte działaniami informacyjnymi).

6. Prowadzenie akcji informacyjnych i szkoleniowych dotyczących zachowań proekologicznych

Gmina Urzędów

Ze środków własnych zorganizowanie sprzątania ziemi przez pracowników Urzędu Miejskiego w Urzędowie.

Gmina Trzydnik Duży

Prowadzono kampanie informacyjne (cykliczne), spotkania z ekspertami o zmianach klimatu, gospodarce odpadami, czystym powietrzu, ekologiczne wydarzenia gminne (cykliczne), konkursy ekologiczne, nasadzenia drzew z udziałem mieszkańców.

7. Zaangażowanie w sprawy edukacji ekologicznej grup dorosłych społeczeństwa

Gminy powiatu kraśnickiego organizując akcje np. Sprzątania świata zachęcały uczniów oraz mieszkańców do aktywnego udziału.

Gmina Kraśnik

Edukacja ekologiczna realizowana była m.in. za pośrednictwem pracowników Urzędu Gminy oraz placówek oświatowych gminy Kraśnik tj. Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Słodkowie Trzecim, Szkoły Podstawowej w Kowalinie, Szkoły Podstawowej im. ks. Stanisława Zielińskiego w Stróży i Przedszkola w Stróży. O działaniach, które mają na celu podnoszenie świadomości ekologicznej, informowano również podczas rutynowych wizyt mieszkańców w urzędzie. Przekazywano wiedzę na temat ochrony przyrody, zagrożeń dla środowiska oraz sposobów jego ochrony.

8. Prowadzenie edukacji ekologicznej w szkołach oraz kształtowanie postaw dorosłych

Powiat Kraśnicki

W raportowanych latach wydatkowano na prowadzenie edukacji ekologicznej 88 114,25 zł, w tym środki własne powiatu i WFOŚiGW.

Konkursy 2021

1. Konkurs plastyczny „Najciekawsza EKO-kartka na Święta Wielkanocne”

Zadaniem uczestników konkursu było samodzielne wykonanie kartki świątecznej nawiązującej do Świąt Wielkanocnych. Przy wykonaniu pracy należało zastosować surowce wtórne. W konkursie były brane pod uwagę samodzielność wykonania, oryginalny pomysł i kreatywne zastosowanie odpadów. Konkurs skierowany był dla uczniów szkół z terenu Powiatu Kraśnickiego.

2. Konkurs ekologiczny „Od nasionka do roślinki”

Zadaniem konkursu była samodzielna uprawa roślin (zioł, kwiatów - 5 różnych gatunków), rozpoczynająca się od zasiania nasion, poprzez pielęgnację do wyhodowania rośliny. Fotografowanie i opisywanie etapów uprawy w formie kroniki. Konkurs skierowany był dla uczniów szkół z terenu Powiatu Kraśnickiego.

3. Konkurs ekologiczny „Ekologia wokół Nas – Ekologiczny Powiat Kraśnicki”

Przedmiotem konkursu było nagranie filmu o tematyce ekologiczno – przyrodniczej. Film dotyczył: ochrony zasobów naturalnych, działań antysmogowych, zmian zachodzących w przyrodzie w stosunku do pór roku, ciekawych zjawisk przyrodniczych i pogodowych, szkodliwości spalania odpadów w piecach i kotłach, wysokiej emisji zanieczyszczeń itp., Konkurs skierowany był dla uczniów wszystkich szkół znajdujących się na terenie Powiatu Kraśnickiego.

4. Konkurs ekologiczny „Wakacyjna Eko-kartka”

Konkurs polegał na wykonaniu pracy z darów natury (np. muszelki, piasek, liście, kwiatki, trawy, zioła, kamyczki, patyczki, jarzębinę, mech i inne dary natury). W konkursie były brane pod uwagę samodzielność wykonania, oryginalny pomysł i kreatywne zastosowanie darów natury. Konkurs skierowany był dla uczniów wszystkich szkół znajdujących się na terenie Powiatu Kraśnickiego.

5. Konkurs ekologiczno-fotograficzny „Najpiękniejsze i najciekawsze drzewo na terenie Powiatu Kraśnickiego”

Konkurs skierowany był dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Tematem konkursu jest wykonanie fotografii ukazującej całą sylwetkę drzewa gatunku rodzimego, rosnącego na terenie powiatu kraśnickiego. Zadaniem uczestników konkursu było nadesłanie fotografii o tematyce ekologiczno-fotograficznej, którego głównym motywem przewodnim było znalezienie na terenie Powiatu Kraśnickiego najpiękniejszego i najciekawszego drzewa gatunku rodzimego wraz z opisem (miejsce wykonania fotografii, gatunek drzewa, obwód pnia na wysokości 130 cm, oraz krótki opis drzewa).

6. Konkurs ekologiczny „Małe dzieło sztuki ze skarbów jesieni”

Organizatorem Konkursu był Zarząd Powiatu Kraśnickiego we współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie. Konkurs skierowany był do

uczniów szkół i placówek oświatowo-wychowawczych z terenu Powiatu Kraśnickiego. Zadaniem konkursu było samodzielne wykonanie „Małego dzieła sztuki ze skarbów jesieni” (np. kasztany, żołędzie, liście, sezonowe warzywa, owoce itp.).

7. Konkurs ekologiczny „Każdy chwata sprząta świat”

Organizatorem Konkursu był Zarząd Powiatu Kraśnickiego we współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie. Konkurs był skierowany dla uczniów szkół i placówek oświatowo-wychowawczych z terenu Powiatu Kraśnickiego. Cele konkursu: kontynuowanie i potęgowanie idei międzynarodowej kampanii „Sprzątanie świata”; kształtowanie i podnoszenie świadomości ekologicznej oraz kreowanie właściwych podstaw wśród dzieci i młodzieży wobec środowiska; przeciwdziałanie zanieczyszczeniu i degradacji środowiska; podejmowanie inicjatyw i praktycznych działań na rzecz ochrony i poprawy stanu środowiska naturalnego poprzez włączanie samorządów lokalnych, rodziców, nauczycieli i społeczności do wspólnego podejmowania przedsięwzięć.

8. Konkurs ekologiczny „Mikołajkowa krzyżówka przyrodnicza”

Tematem konkursu jest prawidłowe rozwiązanie krzyżówki dotyczącej tematyki ekologicznej i podanie hasła. Konkurs skierowany był dla uczniów z powiatu kraśnickiego.

9. Najciekawsza EKO-kartka na Święta Bożego Narodzenia”

Uczestnicy konkursu wykonują samodzielnie kartkę dotyczącą Świąt Bożego Narodzenia. Konkurs skierowany był dla uczniów szkół z terenu Powiatu Kraśnickiego.

Konkursy 2022 r.

1. Konkurs ekologiczny „Drzewo – Cztery Pory Roku”

Przedmiot konkursu: wykonanie czterech fotografii przedstawiających **to samo**, wybrane drzewo, w odświeżeniu czterech pór roku: wiosna, lato, jesień i zima, które nie jest objęte formą ochrony przyrody, wykonane na terenie Powiatu Kraśnickiego wraz z opisem zmian zachodzących w drzewie na przełomie czterech pór roku. Konkurs skierowany do uczniów szkół z terenu Powiatu Kraśnickiego w kategoriach wiekowych: I. Kategoria szkoły podstawowe klasy IV-VIII; II. Kategoria szkoły ponadpodstawowe.

2. Konkurs „EKO- Pisanka Wielkanocna” dla służb mundurowych i wolontariuszy

Celem konkursu było wtórne wykorzystanie odpadów jako tworzywa artystycznego w plastyce, uczestnicy konkursu mieli za zadanie wykonanie pisanki wielkanocnej z ekologicznych materiałów. Konkurs skierowany był dla uczniów szkół z terenu Powiatu Kraśnickiego.

3. Akcja EKO-CHALLENGE z okazji Dnia Ziemi 22 kwietnia EKO – CHALLENGE

To wyzwanie, które polegało na posprzątaniu zaśmieconego terenu i wykonaniu zdjęć przed oraz po jego uprzątnięciu: *”Zróbcie zdjęcie „przed”, a następnie uprzątnijcie miejsce, zróbcie kolejne zdjęcie „po”, opublikujcie je na swojej stronie internetowej i dodajcie w komentarzu na facebooku Starostwa Powiatowego w Kraśniku.”*

4. Konkurs dotyczący ukazania proekologicznych walorów i zalet Rodzinnych Ogrodów Działkowych.

Przedmiot konkursu: Najciekawiej zagospodarowana działka w Rodzinnym Ogrodzie Działkowym oraz przygotowanie prezentacji przez uczniów ze szkół średnich dotyczących ukazania proekologicznych walorów i zalet Rodzinnych Ogrodów Działkowych.

Działkowcy z Rodzinnych Ogrodów Działkowych z terenu powiatu kraśnickiego oraz młodzież ze szkół średnich.

5. Konkurs XI Powiatowa edycja Alertu ekologiczno-zdrowotnego

Konkurs Alert 2021/2022 XI Powiatowa Edycja Alertu Ekologiczno-Zdrowotnego - promowanie zdrowego stylu życia oraz poznawanie i uświadamianie głównych zagrożeń środowiska naturalnego.

6. Konkurs „LAPBOOK – EKO NA OKOŁO”

Zadaniem uczestników było zaprojektowanie i wykonanie Lapbooka promującego żywność ekologiczną. Konkurs skierowany był dla uczniów szkół z terenu Powiatu Kraśnickiego.

7. Akcja EKO-Challenge dnia 13 września 2022

Akcja polegała na posprzątaniu zaśmieconego terenu lasu, wykonaniu zdjęć i nominowaniu kolejnych zespołów do włączenia się w wyzwanie.

8. Konkurs ekologiczny Każdy Chwat Sprząta Świat pod hasłem „Wszystkie śmieci są nasze”

Konkurs polegał na wzięciu udziału w akcji „Sprzątanie świata – Polska 2022” oraz udokumentowaniu działań w formie do 10 zdjęć ukazujących liczbę uczestników i ilość zebranych odpadów (liczbę worków), i ich przesłanie w formie elektronicznej.

9. Konkurs ekologiczno-plastyczny „Eko-Zwierzątko” dla dzieci z placówek przedszkolnych

Konkurs adresowany był do dzieci w wieku 3-6 lat z placówek przedszkolnych na terenie Powiatu Kraśnickiego. Przedmiotem konkursu była zbiorowa praca ekologiczno-plastyczna przedstawiająca Eko-zwierzątko wykonana przez grupę dzieci uczęszczających do placówek przedszkolnych, wykonana z zebranych surowców wtórnych tj.: torebek foliowych, makulatury, puszek, kapsli, zakrętek, plastikowych butelek, kartonów po mleku, soku oraz elementów drewnianych i innych odpadów.

10. Konkurs Eko- Moda

Przedmiot konkursu - przygotowanie stroju ekologicznego wykonanego dowolną techniką z użyciem różnorodnych materiałów wtórnych np.: folie, plastik, puszki, papier, torebki, pudełka lub naturalnych np.: kwiaty, liście, gałązki. Konkurs skierowany był dla uczniów z terenu Powiatu Kraśnickiego.

11. Uchwała Nr XLVII-343/2022 Rady Powiatu Kraśnickiego z dnia 27 kwietnia 2022 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Powiatu Kraśnickiego na finansowanie lub dofinansowanie zadań z zakresu edukacji ekologicznej oraz propagowania działań proekologicznych i zasady zrównoważonego rozwoju.

Opracowanie i wydanie publikacji w formie poradnika, przybliżającego czytelnikowi proces kompostowania odpadów organicznych. Opracowana w formie książkowej opisującej proces kompostowania, zalety nowego innowacyjnego kompostowania oraz korzyści ze stosowania kompostu.

12. Konkurs ekologiczny „EKO-STROIK na Święta Bożego Narodzenia”

Przedmiotem konkursu jest wykonanie Eko-stroika na Święta Bożego Narodzenia. Pomysł oraz technika wykonania dowolna, wykonany z materiałów pochodzenia naturalnego (np. gałązek, igliwia, drewna, kory, szyszek, liści, suszonych kwiatów, ciasta piernikowego, masy solnej itd.). Konkurs skierowany był dla uczniów szkół z terenu Powiatu Kraśnickiego.

13. Konkurs XII Powiatowa edycja Alertu ekologiczno-zdrowotnego

Konkurs Alert 2022/2023 XII Powiatowa Edycja Alertu Ekologiczno-Zdrowotnego - promowanie zdrowego stylu życia oraz poznawanie i uświadamianie głównych zagrożeń środowiska naturalnego. Konkurs skierowany był dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych z terenu Powiatu Kraśnickiego.

Gmina Gościeradów

W raportowanych latach przeprowadzono akcje edukacyjne w 3 placówkach szkolnych. Przeprowadzono 41 akcji szkolnych.

Gmina Trzydnik Duży

Organizowano konkursy i warsztaty ekologiczne w szkołach realizowane przez jednostki oświatowe. W 2022 r. uczniowie Szkoły podstawowej w Łychowie Gościeradowskim, Rzeczycy Księżej i Rzeczycy Ziemiańskiej w gminie Trzydnik Duży. sprząтали okolice Zalewu Zemborzyckiego w Lublinie. Zadanie było zrealizowane w ramach programu edukacyjnego „Szkoła Przyjazna Wodzie – Aktywni Błękitni”, realizowanym przez „Wody Polskie”⁷¹.

Gmina Zakrzówek

W 2022 r. zorganizowano konkurs skierowany do uczniów Szkół Podstawowych i Przedszkoli z terenu gminy Zakrzówek. Konkurs pn.: „Pokaż klasę – Bądź Eko-Logiczny”, który polegał na przygotowaniu filmów krótkometrażowych, inspirowanych ekologią (tj. sposobem postępowania z domowymi odpadami lub wykorzystywaniem odpadów w życiu codziennym)⁷².

9. Warsztaty dla dzieci i młodzieży szkolnej z zakresu gospodarki niskoemisyjnej

Zadanie nie zostało zrealizowane przez gminę Wilkołaz w analizowanych latach.

10. Działania edukacyjne skierowane do mieszkańców Gminy-Dzień Gospodarki Niskoemisyjnej

Zadanie nie zostało zrealizowane przez gminę Wilkołaz w analizowanych latach.

11. Promocja proekologicznych zachowań

Gmina Wilkołaz

Zadanie było realizowane poprzez:

- umieszczanie informacji na stronie internetowej gminy na temat prawidłowego gospodarowania odpadami;
- promowanie kampanii „Sprzątania świata”, czyli przesyłanie pism wraz z informatorem dla uczestników, plakatem tegorocznej Akcji oraz informacją o zasadach segregacji odpadów komunalnych do placówek oświatowych na terenie gminy. Urząd Gminy Wilkołaz zapewnia worki do zbiórki odpadów i rękawice (5 placówek ok. 500 osób objęte działaniami informacyjnymi);
- ogłoszenia na tablicach sołeckich, na stronie internetowej urzędu o kontrolach i o prawidłowej eksploatacji przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych oraz udostępnianie ulotek, dot. uchwały antysmogowej.

Na zadanie w raportowanych latach wydatkowano 1 620,40 zł, ze środków własnych oraz Urzędu Marszałkowskiego.

⁷¹ Źródło: <https://www.trzydnikduzy.pl/aktualnosci/n,255612,przyjazni-wodzie.html> [data dostępu 28.11.2025 r.]

⁷² Źródło: <https://ckib.zakrzowek.pl/wp-content/uploads/2022/09/Regulamin.pdf> [data dostępu: 28.11.2025 r.]

5. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kraśnickiego wyznaczył 148 zadań w 10 obszarach interwencji. W okresie sprawozdawczym w ocenie ujęto 147 zadań, ponieważ 1 zadanie zostało zrealizowane w poprzednich latach, jest to: Wymiana pompy głębinowej wraz z wymianą głowicy pompy głębinowej oraz rur wraz z osprzętem na ujęciu wody w Zakrzówku Wsi.

Należy podkreślić, iż wiele zadań wpisuje się w realizację więcej niż jednego strategicznego celu długoterminowego. Znaczna część zadań ma charakter ciągły.

Stopień realizacji zadań dla powiatu kraśnickiego wynosi 75,51%.

Poniżej zestawiono ilość zadań wyznaczonych i zrealizowanych w poszczególnych obszarach interwencji. Część zadań posiada charakter administracyjny i jest realizowana w ramach bieżącej działalności podmiotów.

Tabela 45. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska

Lp.	Obszar interwencji	Liczba wszystkich wyznaczonych zadań	Liczba zadań zrealizowanych/ realizowanych w latach 2021-2022	Liczba zadań niezrealizowanych w latach 2021-2022	Liczba zadań nie ujętych w ocenie*	% realizacji POŚ
1.	Gospodarka wodno-ściekowa	59	30	31	1	51,72
2.	Gospodarka odpadami	6	6	0	0	100
3.	Ochrona gleb	6	6	0	0	100
4.	Ochrona przyrody i krajobrazu oraz lasów	21	20	1	0	95,24
5.	Ochrona powietrza	7	6	1	0	85,71
6.	Ochrona przed hałasem	9	7	2	0	77,78
7.	Promieniowanie elektromagnetyczne	5	5	0	0	100
8.	Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	20	19	1	0	95
9.	Ochrona zasobów i kopalin	4	4	0	0	100
10.	Edukacja ekologiczna	11	9	2	0	72,73
RAZEM		148	112	38	1	75,51

*- zadania nie ujęte w ocenie, realizowane poza raportowanym okresem

5.1. Koszty poniesione na realizację Programu Ochrony Środowiska w latach 2021-2022

W poniższej tabeli zestawiono łączne koszty poniesione na zadania, które opisano we wcześniejszych rozdziałach.

Tabela 46. Koszty poniesione na realizację Programu Ochrony Środowiska w latach 2021-2022

Obszar interwencji	Źródło finansowania	Poniesione nakłady finansowe
		RAZEM [zł]
Gospodarka wodno-ściekowa	Gminy	2 278 678,54
	KWPIK	231 311,00
	PROW 2014-2020	2 142 020,40
	RFRD	1 268 564,00
	Inne	10 300 430,86
	RAZEM	16 221 004,80
Gospodarka odpadami	Gminy	131 727,97
	NFOŚiGW	10 000,00
	WFOŚiGW	61 138,91
	Nadleśnictwo	19 573,66
	RAZEM	222 440,54
Ochrona gleb	Gminy	5 374,72
	PROW 2014-2020	2 155 425,96
	RAZEM	2 160 800,68
Ochrona przyrody i krajobrazu oraz lasów	Gminy	41 792,00
	POliŚ	111 850,00
	Nadleśnictwo	71 340,06
	Budżet województwa	21 200,00
	Inne	4 000,00
	RAZEM	250 182,06
Ochrona powietrza	Gminy	3 566 414,16
	RPO WL	2 398 436,02
	Inne	2 537 479,93
	RAZEM	8 502 330,11
Ochrona przed hałasem	Powiat	950 784,47
	Gminy	9 588 165,66
	Budżet województwa	50 000,00
	RFRD	11 089 943,03
	RFIL	130 447,32
	Fundusz sołecki	315 150,17
	Polski Ład	2 951 421,72

Obszar interwencji	Źródło finansowania	Poniesione nakłady finansowe
		RAZEM [zł]
	Inne	12 699 167,00
	RAZEM	47 312 815,82
Promieniowanie elektromagnetyczne	Brak możliwości oszacowania kosztów.	
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Powiat	6 550,00
	Gminy	742 007,97
	WFOŚiGW	75 000,00
	RFIL	500 000,00
	LDG Ziemi Kraśnickiego	89 243,00
	Budżet Państwa	39 500,00
	RZGW	281 688,24
	Fundusz sołecki	104 869,49
	Funduszu Przeciwdziałania COVID-19	30 000,00
	MSWiA	24 580,00
	Komenda Główna PSP	12 880,00
	KSRG	17 450,00
	PROW 2014-2020	506 762,56
	Program Priorytetowy „Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych, dofinansowanie zakupu sprzętu i wyposażenia”	15 000,00
	Inne	4 101 626,95
	RAZEM	6 547 158,21
Ochrona zasobów i kopalin	Brak możliwości oszacowania kosztów.	
Edukacja ekologiczna	Powiat	98 298,45
	Inne	1 620,40
	RAZEM	99 918,85
SUMA		71 543 383,05

źródło: opracowanie własne

6. Ocena systemu monitoringu

W celu oceny wpływu realizacji zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska na poprawę środowiska na terenie powiatu kraśnickiego zestawiono wartości wskaźników monitoringu, porównując stan w latach 2021-2022.

Tabela 47. Wskaźniki monitoringu

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Źródło danych	2020 (wartość bazowa)	2021	2022	Zmiana wskaźnika*
Gospodarka wodno-ściekowa							
1.	Długość eksploatowanej sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej)	km	GUS	926,8	956,7	958,1	
2.	Poziom zwodociągowania	%	GUS	86,2	86,5	86,7	
3.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	GUS	275,8	267,6	287,5	
4.	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	GUS	292	337	363	
5.	Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	%	GUS	44,7	44,7	44,8	
6.	Zużycie wody na 1 mieszkańca w gospodarstwach domowych	szt.	GUS	30,4	30,5	30,1	
7.	JCWP o złym stanie ogólnym	szt.	RWMŚ w Lublinie	12	12	12	
8.	Udział JCWPd o dobrym stanie chemicznym i ilościowym	%	RWMŚ w Lublinie	100	100	100	
Gospodarka odpadami							
9.	Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów	%	GUS	41,6	36,9	38,1	
10.	Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca	szt.	GUS	188	190	185	
11.	Istniejące dzikie wysypiska	szt.	GUS	4	2	2	
Ochrona gleb							
12.	Powierzchnia gruntów zrekultywowanych w ciągu roku ogółem	ha	Starostwo Powiatowe w Kraśniku	b.d.	4,33	15,55	

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Źródło danych	2020 (wartość bazowa)	2021	2022	Zmiana wskaźnika*
Ochrona przyrody i krajobrazu oraz lasów							
13.	Powierzchnia lasów	ha	GUS	21 392,77	21 276,28	21 180,57	
14.	Lesistość	%	GUS	21,3	21,2	21,1	
15.	Zieleń uliczna	ha	GUS	55,90	55,90	55,94	
Ochrona powietrza							
16.	Zanieczyszczenia, dla których odnotowano przekroczenia stanu dopuszczalnego w strefie lubelskiej	-	RWMŚ w Lublinie	B(a)P, ozon ¹⁾	B(a)P, PM2,5 ozon ¹⁾	B(a)P, PM2,5 ozon ¹⁾	
17.	Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych ogółem	[t/r]	GUS	49 652	42 324	38 874	
18.	Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych ogółem	[t/r]	GUS	17	17	15	
19.	Długość sieci ciepłej przesyłowej i rozdzielczej	km	GUS	26,0	25,1	22,2	
20.	Długość czynnej sieci gazowej ogółem	m	GUS	705 041	706 329	712 551	
21.	Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp.	GUS	63,3	64,2	62,3	
22.	Długość ścieżek rowerowych	km	GUS	16,8	15,6	15,7	
23.	Liczba przystanków autobusowych	szt.	GUS	655	670	689	

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Źródło danych	2020 (wartość bazowa)	2021	2022	Zmiana wskaźnika*
Ochrona przed hałasem							
24.	Drogi powiatowe o nawierzchni twardej ulepszonej	km	GUS	380,0	380,7	387,9	
25.	Drogi gminne w powiecie o nawierzchni twardej ulepszonej	km	GUS	412,7	423,4	427,5	
Promieniowanie elektromagnetyczne							
26.	Liczba punktów pomiarowych, w których zanotowano przekroczenia	szt.	RWMŚ w Lublinie	0	0	0	
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska							
27.	Liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii	szt.	WIOŚ	0	0	0	
Ochrona zasobów kopalin							
28.	Wydobycie surowców mineralnych	tys. t	PIG-PIB	431,68	417,19	98,59	

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskały klasę D2

*Gdzie:

kolor zielony – poprawa lub brak zmian przy pozytywnej wartości wskaźnika,

kolor czerwony – pogorszenie lub negatywna wartość wskaźnika,

źródło: GUS, Starostwo Powiatowe w Kraśniku, RWMŚ, WIOŚ, PIG-PIB

7. Podsumowanie lat 2021-2022

Analizie poddano 147 zadań, które zostały wyznaczone w ramach 10 obszarów interwencji. Podjęto się realizacji 112 zadań. Realizacja Programu kształtuje się na poziomie **75,51%**, co jest dobrym wynikiem.

Zadaniami niezrealizowanymi były:

- Wodociąg dla miejscowości: Gościeradów Ukazowy, Gościeradów Plebański i Wólka Gościeradowska;
- Budowa sieci wodociągowej, w miejscowości Stróża, ul. Malinowa;
- Modernizacja węzłów i komór wodociągowych;
- Modernizacja sieci wodociągowej polegająca na wymianie rur i zasuw;
- Modernizacja sieci wodociągowej w Majdanie-Grabinie, Studziankach i Studziankach Kolonii;
- Legalizacja urządzeń pomiarowych;
- Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Stróża, ul. Malinowa;
- Budowa kanalizacji ściekowej w miejscowości Wilkołaz Drugi;
- Budowa kanalizacji ściekowej w miejscowości Wilkołaz Pierwszy;
- Budowa kanalizacji ściekowej w miejscowości Wilkołaz Trzeci;
- Budowa kanalizacji sanitarnej dla sołectwa Majdan- Grabina;
- Budowa kanalizacji sanitarnej Rudnik Pierwszy, Rudnik Drugi, Zakrzówek Nowy;
- Budowa kanalizacji sanitarnej Studzianki, Studzianki-Kolonia;
- Modernizacja kanalizacji sanitarnej w ul. Leśnej;
- Budowa gminnej zbiorczej oczyszczalni ścieków dla Gminy Wilkołaz;
- Modernizacja pompowni głównej;
- Modernizacja ciągu technologicznego w części mechanicznej oczyszczalni ścieków;
- Modernizacja systemu dozowania do reaktora biologicznego związków chemicznych;
- Modernizacja kotłowni ciepła technologicznego;
- Budowa oczyszczalni przydomowych w zabudowie rozproszonej na terenie Gminy Wilkołaz - etap I;
- Budowa oczyszczalni przydomowych w zabudowie rozproszonej na terenie Gminy Wilkołaz - etap II;
- Budowa zbiornik wód opadowych wraz z kanalizacją deszczową w ul. Kolejowej w Kraśniku;
- Ujęcie Gościeradów Ukazowy;
- Modernizacja komór zasuw na SW Żwirki i Wigury;
- Modernizacja rozruchu i pracy agregatów głębinowych - Ujęcie Głęboka;
- Zakup agregatów głębinowych -Ujęcie Głęboka;
- Modernizacja węzła rurociągu tłoczego z magistralą wodociągową -Ujęcie Głęboka;
- Modernizacja sterowania agregatami głębinowymi -ujęcie Głęboka;
- Zakup agregatu głębinowego Ujęcie wody Żwirki i Wigury;
- Modernizacja sterowania agregatami głębinowymi Ujęcie wody Żwirki i Wigury;
- Budowa systemu pomiarowego sieci rozdzielczej Ujęcie wody 3 Maja;
- Promowanie rekultywacji wyrobisk w kierunku leśnym lub wodnym;
- Zakup Niskoemisyjnego Taboru autobusowego dla MPK Sp. z o. o. w Kraśniku;
- Instalowanie ekranów w najbardziej newralgicznych strefach przy drogach powiatowych;

- Wyznaczanie obszarów „cichych”;
- Sporządzanie powiatowych planów zarządzania kryzysowego;
- Współdziałanie powiatu z lokalnymi mediami w zakresie prezentacji stanu środowiska i działań podejmowanych w sprawie jego ochrony;
- Warsztaty dla dzieci i młodzieży szkolnej z zakresu gospodarki niskoemisyjnej;
- Działania edukacyjne skierowane do mieszkańców Gminy-Dzień Gospodarki Niskoemisyjnej.

Sporo zrealizowanych zadań jest długofalowa, to znaczy, że przedsięwzięcia są działaniami ciągłymi (wykonywanymi na bieżąco w ramach potrzeb i dostępnych środków finansowych) i cyklicznymi (corocznymi).

Realizacja jednego zadania wyznaczonego w Programie Ochrony Środowiska została zakończona w latach wcześniejszych niż rok 2021 i 2022.

Nakłady poniesione na realizację Programu Ochrony Środowiska w latach 2021-2022 wyniosły ponad 71,5 mln zł.

W ramach obszaru interwencji *Gospodarka wodno-ściekowa* do głównych zadań należała budowa, rozbudowa oraz modernizacja sieci wodociągowych i kanalizacyjnych. Prowadzono działania związane z modernizacją oczyszczalni ścieków. W analizowanych latach w trakcie realizacji była modernizacja oczyszczalni ścieków w Gościeradowie Folwarku. KPWiK Sp. z o.o. w Kraśniku przeprowadziło m.in. modernizację reaktorów biologicznych w zakresie aparatury kontrolno pomiarowej. Zakończono przebudowę ujęcia Wojciechów oraz w trakcie realizacji była modernizacja ujęcia wody w miejscowości Grabówka.

W obszarze *Gospodarka odpadami*, gminy na bieżąco monitorowały ilości odpadów, które były przekazywane do recyklingu oraz składowania. Gminy likwidowały wyroby zawierające azbest, przy wsparciu środków pochodzących z WFOŚiGW w Lublinie. Identyfikowano i likwidowano dzikie wysypiska odpadów w ramach bieżącej działalności gmin, każdorazowo w odpowiedzi na zaistniałą potrzebę. Przeprowadzono inwestycje związane z modernizacją infrastruktury do selektywnego zbierania odpadów komunalnych

W obszarze *Ochrona gleb* przeprowadzano okresowe badania gleb. Gmina Wilkołaz corocznie prowadziła miejscowe badania próbek gleb dla rolników, w celu zachowania potencjału gleb użytkowanych rolniczo. LODR w Końskowoli prowadził, w zależności od potrzeb, szkolenia oraz udzielał porady w zakresie rolnictwa, programów rolno-środowiskowych.

W obszarze *Ochrona przyrody i krajobrazu oraz lasów* przeznaczano środki na utrzymanie terenów zieleni przy drogach gminnych i osiedlowych. Przeprowadzano nasadzenia drzew i krzewów. W ramach ochrony przeciwpożarowej lasów, Nadleśnictwo Gościeradów oraz Nadleśnictwo Kraśnik prowadziło monitoring i reagowało względem zagrożenia pożarowego. RDOŚ w Lublinie przeprowadziła w 2021 r. inwentaryzację terenową, ocenę stanu zachowania, identyfikację zagrożeń i przygotowano propozycję działań ochronnych dla gatunków i siedlisk. Gminy wprowadzały w dokumentach planistycznych odpowiednie zapisy dotyczące ochrony przyrody.

W obszarze *Ochrona powietrza* gminy zrealizowały inwestycje mające na celu rozwój OZE. Miasto Kraśnik w 2021 r. w ramach projektu „Nowa energii dla Kraśnika II” zainstalowano 25 szt. instalacji fotowoltaicznych o mocy 3,51 kWp każda. Gmina Wilkołaz w 2021 r. przeprowadzała montaż instalacji fotowoltaicznych o mocy od 3,1 kW do 27,90 kW obejmująca 60 zestawów. W ramach projektu pn.: „Poprawa jakości usług w komunikacji miejskiej i jakości

powietrza w mieście Kraśnik poprzez wymianę taboru autobusowego” planuje się wyposażenie taboru autobusowego w Kraśniku w 4 zeroemisyjne autobusy, przy wsparciu środków z NFOŚiGW w ramach Programu Priorytetowego „Zielony Transport Publiczny 1.0”. Zadaniem w trakcie realizacji jest modernizacja oświetlenia w mieście Kraśnik, polegająca na wymianie opraw oświetleniowych na oprawy LED, przy udziale środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020.

W obszarze *Ochrona przed hałasem* zostały modernizowane nawierzchnie dróg, kształtowano zieleń osłonową i izolacyjną oraz przeprowadzano inwestycje związane modernizacją transportu publicznego.

W obszarze interwencji *Nadzwyczajne zagrożenia środowiska* doposażano jednostki Straży Pożarnej. WIOŚ w Lublinie prowadzi na bieżąco Bazę „Poważne Awarie” dotyczących ZDR, ZZR i PSPAP. Funkcjonariusze WRD KPP w Kraśniku w ramach realizacji zadań doraźnych przeprowadzili 25 kontroli w latach 2021-2022. Realizowano działania związane z konserwacją i racjonalną eksploatacją sieci melioracyjnej.

W obszarze *Ochrona zasobów kopalin*, zadania były ukierunkowane na racjonalne wydobywanie kopalin ze złóż oraz rekultywację terenów po zakończeniu eksploatacji.

Edukacja ekologiczna była skierowana dla wszystkich grup wiekowych z zakresu ochrony środowiska.

Podmioty wyznaczone do realizacji zadań zawartych w *Programie* pozyskiwały środki finansowe ze źródeł zewnętrznych, m.in. takich jak: Narodowy oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego.

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa realizacji *Programu* na terenie powiatu wskazuje m.in. na wzrost długości eksploatowanej sieci wodociągowej oraz wzrost liczby przystanków autobusowych.

W dalszym ciągu konieczne jest inwestowanie w działania z zakresu ochrony środowiska. Opracowując nowy Program zaleca się wyznaczenie celów i zadań, które będą przyczyniać się do dalszej ochrony i sukcesywnej poprawy jakości środowiska, uwzględniając możliwości finansowe i organizacyjne poszczególnych jednostek.

Biorąc pod uwagę zawarte w opracowaniu informacje, wskazujące na liczne podejmowane działania oraz wynikająca z nich pozytywne aspekty, realizację Programu Ochrony Środowiska dla powiatu kraśnickiego za lata 2021-2022 ocenia się pozytywnie.

Spis tabel

Tabela 1. Złoża kopalin występujące na terenie powiatu kraśnickiego	11
Tabela 2. Złoża znajdujące się na terenie powiatu kraśnickiego, na których terenie w 2024 roku prowadzono eksploatację kopalin.....	19
Tabela 3. Zestawienie wydanych koncesji przez Marszałka Województwa dotyczących złóż z terenu powiatu kraśnickiego	20
Tabela 4. Długość dróg dla rowerów [km] na terenie powiatu kraśnickiego	28
Tabela 5. Dane demograficzne powiatu kraśnickiego.....	28
Tabela 6. Liczba ludności powiatu kraśnickiego w latach 2015-2024.....	29
Tabela 7. Podstawowe dane dotyczące sieci ciepłowniczej na terenie powiatu kraśnickiego	30
Tabela 8. Poziom zgazyfikowania gmin w powiecie kraśnickim	31
Tabela 9. Podstawowe dane techniczne dotyczące sieci gazowej na terenie powiatu kraśnickiego ...	32
Tabela 10. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie powiatu kraśnickiego	34
Tabela 11. Ujęcia wód wykorzystywane do zaopatrywania mieszkańców w wodę na terenie powiatu kraśnickiego	36
Tabela 12. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu kraśnickiego	40
Tabela 13. Charakterystyka aglomeracji na terenie powiatu kraśnickiego	45
Tabela 14. Wykaz JCWP, na obszarze których leży powiat kraśnicki	46
Tabela 15. Charakterystyka JCWPd na terenie powiatu kraśnickiego.....	48
Tabela 16. Charakterystyka GZWP na terenie powiatu kraśnickiego	50
Tabela 17. Powierzchnia obszarów chronionych na terenie powiatu kraśnickiego	53
Tabela 18. Charakterystyka obszarów Natura 2000 na terenie powiatu kraśnickiego	54
Tabela 19. Charakterystyka obszarów chronionego krajobrazu znajdujących się na terenie powiatu kraśnicki.....	67
Tabela 20. Charakterystyka rezerwatów przyrody znajdujących się na terenie powiatu kraśnickiego .	69
Tabela 21. Charakterystyka użytków ekologicznych znajdujących się na terenie powiatu kraśnickiego.....	70
Tabela 22. Struktura gruntów leśnych na terenie powiatu kraśnickiego	73
Tabela 23. Tereny zieleni w powiecie kraśnickim	74
Tabela 24. Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie powiatu kraśnickiego.....	77
Tabela 25. Tereny zrekultywowane i wymagające rekultywacji na terenie powiatu kraśnickiego	78
Tabela 26. Cel, kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji Gospodarka wodno-ściekowa .	79
Tabela 27. Kierunki działań w obszarze interwencji Gospodarka odpadami	90
Tabela 29. Dzikie wysypiska odpadów na terenie powiatu kraśnickiego	91
Tabela 30. Wyroby zawierające azbest na terenie powiatu kraśnickiego [kg]	92
Tabela 31. Osiągnięcie poziomu recyklingu odpadów komunalnych przez gminy powiatu kraśnickiego.....	95
Tabela 32. Osiągnięcie poziomu recyklingu odpadów budowlanych i rozbiórkowych w 2021 r.	95
Tabela 33. Kierunki działań w obszarze interwencji Ochrona gleb	96
Tabela 34. Kierunki działań w obszarze interwencji Ochrona przyrody i krajobrazu oraz lasów	99
Tabela 35. Tereny zieleni na terenie powiatu kraśnickiego	104
Tabela 36. Nasadzenia drzew i krzewów na terenie powiatu kraśnickiego	105
Tabela 37. Cel, kierunki interwencji i zadania w obszarze interwencji Ochrona powietrza	106
Tabela 38. Kierunki działań w obszarze interwencji Ochrona przed hałasem	109
Tabela 39. Kierunki działań w obszarze interwencji Promieniowanie elektromagnetyczne	116
Tabela 40. Lokalizacja punktów pomiarowych monitoringu pól elektromagnetycznych wraz z wynikiem pomiaru 2022 r. na terenie powiatu kraśnickiego.....	117
Tabela 41. Lokalizacja punktów pomiarowych monitoringu pól elektromagnetycznych na rok 2024 na terenie powiatu kraśnickiego	118
Tabela 42. Kierunki działania w obszarze interwencji Nadzwyczajne zagrożenia środowiska.....	120
Tabela 43. Kierunki działań w obszarze interwencji Ochrona zasobów kopalin	130
Tabela 44. Kierunki interwencji w obszarze interwencji Edukacja ekologiczna	132
Tabela 45. Zadania w obszarze interwencji Edukacja ekologiczna	132
Tabela 46. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska.....	139
Tabela 47. Koszty poniesione na realizację Programu Ochrony Środowiska w latach 2021-2022	140
Tabela 48. Wskaźniki monitoringu	142

Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie powiatu na tle województw	8
Rysunek 2. Powiat kraśnicki w podziale na gminy	9
Rysunek 3. Położenie powiatu kraśnickiego na tle mezoregionów	11
Rysunek 4. Lokalizacja złóż kopalin na terenie powiatu kraśnickiego	19
Rysunek 5. Średnie temperatury, opady oraz prędkość wiatru występujące na terenie powiatu kraśnickiego	21
Rysunek 6. Róża wiatrów powiatu kraśnickiego	21
Rysunek 7. Roczna zmiana temperatury na terenie powiatu kraśnickiego	22
Rysunek 8. Roczna zmiana opadów na terenie powiatu kraśnickiego	23
Rysunek 9. Scenariusze zmian klimatu w powiecie kraśnickim	24
Rysunek 10. Układ dróg na terenie powiatu kraśnickiego	26
Rysunek 11. Układ linii kolejowych przebiegających przez teren powiatu kraśnickiego	27
Rysunek 12. Udział ludności w poszczególnych gminach powiatu kraśnickiego	29
Rysunek 13. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem	30
Rysunek 14. Napowietrzne linie elektroenergetyczne na tle powiatu kraśnickiego	33
Rysunek 15. Obiekty hydrogeologiczne na tle powiatu kraśnickiego	39
Rysunek 16. Liczba zbiorników bezodpływowych w poszczególnych gminach w latach 2021-2024 na terenie powiatu kraśnickiego	43
Rysunek 17. Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków w poszczególnych gminach w latach 2021-2023 na terenie powiatu kraśnickiego	43
Rysunek 18. Wody powierzchniowe na tle powiatu kraśnickiego	46
Rysunek 19. JCWP wraz z zlewniami w zasięgu których znajduje się powiat kraśnicki	47
Rysunek 20. Lokalizacja JCWPd w zasięgu których leży powiat kraśnicki	49
Rysunek 21. Lokalizacja GZWP w zasięgu których leży powiat kraśnicki	52
Rysunek 22. Obszary Natura 2000 na tle powiatu kraśnickiego	61
Rysunek 23. Obszary chronionego krajobrazu na tle powiatu kraśnickiego	68
Rysunek 24. Pozostałe obszary chronione na tle powiatu kraśnickiego	73
Rysunek 25. Odczyn gleb w Powiecie Kraśnickim	75
Rysunek 26. Procent gleb o bardzo niskiej i niskiej zawartości fosforu	76
Rysunek 27. Procent gleb o bardzo niskiej i niskiej zawartości potasu	76
Rysunek 28. Procent gleb o bardzo niskiej i niskiej zawartości magnezu	77
Rysunek 29. Szkody w środowisku i zanieczyszczenia powierzchni w ziemi na tle powiatu kraśnickiego	97
Rysunek 30. Położenie stacji bazowych telefonii komórkowej na terenie powiatu kraśnickiego	119